

Belediye

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimler'den
Sorumlu Genel Başkan
Yardımcısı ve
Ordu Milletvekili

İKLİM ADAPTASYONU YAŞAMIN DEVAMLILIĞI

Dünya nüfusunun kentlerdeki yoğunluğu arttıkça yerel yönetimlerin hem sorumlulukları artıyor hem iş süreçleri geliyor hem de bakış açıları değişiyor. Ülkemizde yerel yönetim reformu hâlâ çağdaş bir düzenlemeye kavuşmamış olsa da hayatın ritmi belediyeleri ister istemez pek çok konuda yeni politikalar üretmeye ve aksiyon almaya zorluyor. [Sayfa.3](#)

“İKLİM KRİZİNDE KISA VADELİ VE REAKTİF ANLAYIŞ HÂKİM”

Prof. Dr.
YAŞAR UYSAL
Dokuz Eylül Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler
Fakültesi

Röportaj

Yerel yönetimlerin ne yapması gerekiyor? Yerel yönetimlerde ilçe bazında bu işin yürümesi ve her ilçenin arazi kullanım planı yapması gerekiyor. Yerleşim yeri neresi olacak? Sanayi bölgesi neresi olacak? Tarım bölgesi neresi olacak? Organik tarım bölgesi neresi olacak? Hangi alanlar, bataklıklar, sular, su kaynakları korunacak? Hangi bölgeler fay hatları üzerinde, oradan uzak durulacak? Yani mutlaka bir arazi kullanım planı yapmaları gerekiyor.

Bunu da ikiye ayırmak lazım. Bir, kırsal/tarımsal alan arazi planlaması. Bir de şehirlerin planlaması var, ama ikisinin beraber gitmesi lazım. Covid neyi çıkardı biliyor musunuz? “Bundan sonra sizin tedarik sürecine yakından bakmanız gerekiyor.” Yani sen şimdi Uruguay’dan inek getiremiyorsun, kamyonlar gitmiyor, gemiler hareket etmiyor. Ne olacak? Her ilçe önce kendi içinde, sonra komşulardan, komşu il ve ilçelerden gıda tedarikini yapacak, hâliyle bir zihinsel tasarımının olması lazım. [Sayfa.4](#)

Haftanın Röportajları

Sayfa.17

“ÜLGÜR GÖKHAN”

Çanakkale
Belediye Başkanı

“Su kaybının azaltılması ve tasarrufu için önlemler alıyoruz”

“RIZA AKPOLAT”

Beşiktaş
Belediye Başkanı

“Belediyemizin kurumsal karbon ayak izini sıfırladık”

“ŞÜKRÜ GENÇ”

Sarıyer
Belediye Başkanı

“Pandemi geçecek, iklim değişikliği sonuçları kalıcı”

“MUSTAFA İDUĞ”

Bornova
Belediye Başkanı

“Yenilenebilir enerji kaynaklarımızı artıracamız”

“VAHAP AKAY”

Çerkezköy
Belediye Başkanı

“Daha yaşanabilir ve modern bir kent için çalışıyoruz”

“BAHATTİN GÜMÜŞ”

Menteşe
Belediye Başkanı

“Kentsel planlamamızı iklim dostu olacak şekilde tasarlıyoruz”

Röportaj

Prof. Dr. **DOĞAN YAŞAR**

İklim Bilimci, Dokuz Eylül
Üniversitesi Deniz Bilimleri
ve Teknolojisi Enstitüsü

“TÜRKİYE’NİN SU SORUNU
YOKTUR, SUYUN YÖNETİMİ
SORUNU VARDIR” [Sayfa.2](#)

Röportaj

ASLI PASINLI

WWF Türkiye (Doğal Hayatı
Koruma Vakfı) Genel Müdürü

“AKILLI SU YÖNETİMİ’
KAVRAMININ MUTLAKA
HAYATIMIZA GİRMESİ
GEREKİYOR” [Sayfa.8](#)

Röportaj

Prof. Dr. DOĞANAY TOLUNAY

İstanbul Üniversitesi
Orman Mühendisliği Toprak
İlimi ve Ekoloji Ana Bilim Dalı

“SU HAVZALARINI
AĞAÇLANDIRARAK
KORUMALIYIZ” [Sayfa.10](#)

Röportaj

Dr. ÜMİT ŞAHİN

Sabancı Üniversitesi
İstanbul Politikalar Merkezi
İklim Değişikliği Koordinatörü

“İKLİM BİR ÇEVRE
POLİTİKASINDAN
FAZLASIDIR” [Sayfa.12](#)

Röportaj

Prof. Dr. FİKRET ADAMAN

Boğaziçi Üniversitesi
Ekonomi Bölümü

“TARIMIN DÖNÜŞMESİNDE
YEREL YÖNETİMLERİN
ROLÜ KRİTİK” [Sayfa.14](#)

Röportaj

BANU ONAN ERDAL

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi 2. Başkanı

“YEREL ENVANTER İÇİN
YARDIMA HAZIRIZ”
[Sayfa.16](#)

“TÜRKİYE’NİN SU SORUNU YOKTUR, SUYUN YÖNETİMİ SORUNU VARDIR”

İklim nedir? Meteorolojik olaylar iklim midir? İklimlerin döngüsü bize ne anlatıyor? Kuraklık meteorolojik bir olay mıdır? İklimle bağlı mıdır?

DOĞAN YAŞAR: İklim, meteoroloji değildir. İklim, jeokimyasal oluşumlardır. Belgeselleri seyrederseniz konuşulanların %80-%90’ı jeolojik oluşumlardır. Geriye kalan %10’u ise biyolojik oluşumlardır. Denizlerden aldığımız 1 kuru gram sediman örneğinde 400.000 fosille hareketle geriye dönük bütün her şeyi çıkarttık. Bakın bir kuru gramda 400.000 fosil vardır, 1 litre deniz suyunda yaklaşık 1.000.000 canlı vardır. Bütün bunlar iklimdir. İklim, atmosferlik değişimler değildir. Bunların yol açtığı olayları biz atmosferde ölçeriz, ama iklim o değildir ve hep şunu söylerim; Atatürk’ün muhteşem bir sözü vardır, 1932 yılında söylemiştir “iklim bilim tercüme değildir.” Yıl 2020, biz hâlâ tercüme bilimi yapıyoruz. İsrarla bunun üzerine gidiyoruz.

Neyi kastediyorum? Örneğin küresel sıcaklık, küresel kuraklık getirmez. Bilim, yapıdır. Her bir derece sıcaklık karşısında %2 gibi yağış artışı vardır. Çünkü sıcaklık, buharlaşmadır. Yağmur zaten buharlaşma. Bir tencereyi koyun ateşin üzerine, ateşi ne kadar çok açarsanız o kadar çok buharlaşır. O kadar çok da yağmur yağar. Sistem basittir. 1995’li yıllardan beri hep şunu anlatırım: 2020’lere kadar küresel ısınmada ciddi pik yapacağız. Bu, nedir? Ciddi yağış alacağız demektir ve de aldık. 2000’den günümüze son 20 yıla bakalım; 2008, 2013 ve 2017 yılındaki bütün yıllar yağışlıdır. Ortalamanın üzerindedir. Sıcaklıkla yağış ilişkisi şahanedir. Nasa’ya baksınlar. Geçtiğimiz 20 yıl içinde çok ciddi yağış aldık. Ama şu var, dünya nüfusu her 45 yılda bir %100 artıyor. Türkiye %200’lerde. Bunlar çok ciddi rakamlar. 1960’lı yıllarda nüfusumuz nedir? 27 milyon. Şu anda 85 milyon civarı. Yani 3 katına yakın bir artış. %300’lerde bir artış. Peki, yağmur %300 artıyor mu? Hayır, öyle bir şey yok. Yağışlar normal. Kuraklık yaşanır. Yaşıyoruz da zaten.

Üstüne basa basa söylerim, 1966’da İzmir’e geldiğimde gece gündüz o kadar güzel yağmur yağardı ki. 20-21 gün yağın yağmur vardı. Sürekli yağıyordu. O kadar da sıcaktı ki o yaz günleri bahçede yatardık. Şirinyer’de bizim oturduğumuz yerde 300.000’lere gelmişler. O zamanlar nüfus 8-10 bin. Şimdi beton, hiçbir şey yok. İkışer katlı evlerdi, sıcaktan dışarıda yatardık. 1971-72 yılı ise, İzmir’de Ağustos aylarında ceketle gezerdik. O kadar serin, o kadar soğuktu. O zamanlar ne oldu biliyor musunuz? Çölde ıssız su çatışmaları çıktı. Su savaşları çıktı. Soğuma demek, kuraklık demektir. Küresel soğumalardır bizim belamız. Isınmalar değil. Her soğumada bizim başımız belaya girmiştir. Dünya tarihine baktığımızda 1972-1992 yıllarında sıcaklık 0.5 derece düştü dünyada. Bir şey değil ya değil mi, ama bizim bütün barajlarımız boşaldı. İlk defa Bulgaristan’dan elektrik satın aldık o dönem. Bulgaristan’dan ilk kez elektrik satın aldığımız o dönem bütün stoklar tükenmişti. 2007-2008 yıllarına örnek vereyim, 2004 yılında TRT’de anlatırdım, şu anda kurak döneme giriyor gibiyiz diyordum. 2007-2008’e dikkat edin diyordum. 2008 yılında buğday fiyatları 4’e katlandı. Verimlilik %7 gibi düştü. 100 kg. yerine 93 kg. alındı o yıl. Ama fiyatları 4’e katlandı. Peki, petrol fiyatlarını hatırlıyor musunuz? 170 dolara fırladı. Yani tarım dediğimiz, su dediğimiz olay dünyada her zaman bir numaralı endüstridir. Geçmişten günümüze, her zaman bir numara olmaya devam edecektir.

Ne anlatmak istiyorum? Tarımın yeri reel sıralamada 5’tir, ama tarımdaki en küçük düşüş bütün her şeyi darmadağın ediyor. 1900’lü yıllara gidelim, çok ciddi bir kurak döneme girdik. 1909 yılında İstanbul Boğazı buz tuttu. İnsanlar boğazda yürüyordu. Oklahoma’dan Kaliforniya’ya 1 milyon insan göç ediyor. Çünkü tarım yapılamıyor. 1929 yılında Amerikan borsası çöküyor, Amerikan borsasının çökmesi tarımdır. Gilgamiş döneminden günümüze 4.700 yıl var. Yaklaşık 15.000 savaş, çatışma ve göç var. Hepsinin kökenine inin, %99.9’unda kuraklık vardır. İnsanlar başka bir şey için savaşmaz, açlıktan savaşır. Son 200 yılda bunlara enlem savaşlar da eklendi. Ama enlem savaşlarının ben en fazla 80-100 tane olduğunu düşünüyorum. Teknoloji muhteşem. Araçlar zaten elektriğe döndü. Enerji savaşlarının çok yakında biteceğini sanıyorum. Şu anda Güneydoğu Akdeniz’deki olayların ana nedeni de bu bölgenin daha çok tarımsal durumuyla ilgilidir. Çünkü 2020’den sonra ciddi bir kuraklık geleceği biliniyor. Hatta 2020-2023 yılında İstanbul Boğazı tekrar buzlanacak. İnsanlar karşına karşıya yürüyecek. Bunun olması %90. 2003 yılında Finlandiya nükleer santral yaptı, Çernobil’den sonra yapılan ilk nükleer santraller Finlandiya’da. Belli ki Finlandiya açık bir şekilde 2020’den sonra olası gelecek sert, kurak dönem için barajlarını buz tutabilir, santrallerimiz buz tutabilir dedi ve 17 yıl sonra ilk nükleer santrali yaptı. Şu an pek çok ülke sırada.

Özellikle Kuzey ülkeleri istekli. Şu anda küresel ısınma majör dönemde, yavaş yavaş en üstlerine gidiyoruz. 3000-4000 yıl daha devam edecek küresel ısınma, sıcaklık öyle çok fazla değil, en fazla 10 derece daha artar. Tekrar yere dönüğe geçeceğiz. Buzul dönemi dediğimiz zaman önce kuzey buz tutar. İnsanlar orada değildir, hiçbir şey yetişmez, üremez. Verimlilik O’lanır. Bu nedenle bütün savaşlar verimlilik yüzündendir. Dünyada Doğu Akdeniz ilklerin ülkesidir. İlk savaşlar, anlaşmalar, deniz araçları, deniz savaşları aklınıza ne gelirse oradandır, tarımsal verimlilik budur.

Son 1.000 yılın olası en kurak dönemini yaşayacağız. Şunu kastediyorum: Grönland’daki buzullar eriyormuş, evet çok sıcak. Grönland ne demek, Greenland. Yani yeşil yer. Ne zaman orası yeşilmiş, 1940’lı yıllarda. Bugünkü küresel ısınma şiddetini artırıyor, buzullar erimeye başlıyor. Vikingler korkuyor bundan ve denize çıkıyorlar. Bir kara parçası görüyorlar, yemyeşil bir kara. Adını Greenland koyuyorlar. 1940’lardan geliyor Grönland ismi. Ardından tekrar soğuma başlıyor. Soğumalar sürekli olur. Soğuk başlayınca tekrar buz tutmaya başlıyor. Haçlı Savaşları’nın da nedeni budur. Kuzeyin tamamen buz tutmasıdır. Türklerin Orta Asya’dan buraya gelmesi kuraklıktır. Dediğim gibi, dünya tarihine baktığımızda 15.000 savaşın tamamında kuraklık vardır. Yaşamsal açıdan önemlidir, iklimlere baktığımızda Finlandiya’da hep küresel ısınma vardır. Her zaman diliminin içinde bir ısınma, bir soğuma vardır. Örneğin, 24 saat içinde gündüz 12, gece 12 soğuktur. Tekrar gündüz olur, bir yıl yaz kış yağar, hangi zaman dilimi hiç fark etmez. Bunlar doğanın kalp atışlarıdır. Tık tık tık atar.

Herkes hemfikir ki en kurak yılı hatta yılları geçireceğiz. Bu döngünün geleceği belliydi. Biz yağışlı dönemi iyi mi değerlendirmedik? Nüfus artışı bir önemli faktör. Sizce bugüne hazırlık için başka ne olmalıydı?

DOĞAN YAŞAR: Evet, bizim öncelikle bilim kuraklığını yenmemiz lazım. Doktora tezimiz iklimsel değişikliklerdir. İlginç bir şekilde insanlar hep ezber konuşuyor. Bırakın bunları şimdiye bakın. Göstergeleri bilimin diliyle okuyun.

Suyun kirliliğe bakın siz. Bütün değerlerinden zehir akıyor. Türkiye’de hâlâ daha su sorunu yok. Su yönetimi sorunu var. Akdeniz iklimsel değişim olarak dünyada yağış açısından en çok değişkenlik gösteren bölgelerdendir. Bir yağar, bir yağmaz; çok değişkendir bu bölge. Ama bizler suyu nasıl kullanacağız hâlâ bilmiyoruz. Çünkü dediğimiz gibi nüfusumuz arttı. Tarım oranımız 1960’lı yıllarda 1.3 milyon hektardı, şu anda 5 milyon hektara çıktı. Sanayimiz arttı. Ama yağmurlar? Aslında yağmurlar da arttı. Mesela İzmir’in 2000’li yıllara kadar ortalama yağışı 690 kg. ise, şu an 710 kg. O kadar kötü su kullanıyoruz ki... Örneğin, şebekelerde kaybımız 2000 yılında %60 idi, şu anda %40’lara çekildi, büyük başarı. Yani siz 100 litre su çekiyorsunuz, 35-40 litresini gene doğaya veriyorsunuz. Arkasından tarım. En büyük sorunumuz, tarım bizim. Televizyonlarda dinliyorsunuz, efendim çeşmeleri kapatalım, onu yapalım evet. Ancak biz suyun %80’ini vahşi sulamada harcıyoruz. Benim bütün akrabalarım çiftçidir. Ben Sarayköylü’yüm, yani Denizlili’yim, 1966 da geldim. Sımsiyah su akıyor. İşte, bu çok önemli bir şey. Önce bunlara gelin.

Ne yapılmalı mı diyorsunuz? Barajlardan kapalı borularda gelmeli su. Arkalarla geliyor, kırılıyor ve suyun çok büyük çoğunluğu heba oluyor. Bütün sulamayı damlamaya çevirmeleri lazım. İsrail muhteşemdir su kullanımında, inanılmazdır. İşte, bizim de yapmamız gereken iş suyun kullanımını yönetmek. Barajlardan suyu kapalı ortamlarda getirmek, sulamayı damlamaya çevirmek.

Doğru anlatırsanız köy hemen ikna olur. Benim babam köy lisesi mezunuydu ve bizim köyümüzde 20 yıl öğretmenlik yaptı. Orada köylüye ne öğrettiyse tuttu. Zeytin bilmezdik, zeytin ağacı dikti, şu anda 4-5 bin zeytin ağacı var. Güzel bir şeyse köylü alır. Tarım suyunu halletmemiz lazım. Amerika’da %40’lardadır. Gelişmiş ülkelerde de suyun tarımdaki oranı %40’dır. Biz hâlâ baraj sorunundayız. Baraj sulama yaparak güzel ve verimli topraklarımızı da kaybediyoruz. Bu kadarla da kalmıyor sorun. Yeraltı suları dünyanın en önemli doğal kaynaklarıdır. Hiçbir kaynağın, yeraltı suyunun 1.000’de 1’i kadar değeri yoktur. İnsanlar en üst seviyedeki su kaynağını alabilmeli. Alt taraf devlete ait olmalı. Biz daha kurak dönem hiç yaşamadık. 1972, 1992 ve 2007’dekiler sayılmaz. Bu da sayılmaz, biz daha kurak dönem bilmedik.

Röportaj

“Prof. Dr. DOĞAN YAŞAR”

İklim Bilimci,
Dokuz Eylül Üniversitesi
Deniz Bilimleri ve Teknolojisi
Enstitüsü

Prof. Dr. DOĞAN YAŞAR

Dokuz Eylül Üniversitesi
Mühendislik-Mimarlık
Fakültesi Jeoloji Mühendisliği
Bölümü’nü bitirdi. Yüksek
lisans ve doktorasını iklim
bilimleri konusunda yaptı.

Çalıştığı ana konular; iklimsel
değişimler ve bunların
tarım, su, balıkçılık ve enerji
üzerindeki etkileri, deniz
kirliliği, plaj erozyonlarıdır.

Bugüne değin birçok bilimsel
çalışma gerçekleştiren ve
projelerde yer alan Doğan
Yaşar’ın 24’ü uluslararası
A sınıfı dergilerde olmak üzere
toplam 65 makalesi ve bildirisi
vardır. Ayrıca üniversitede
yaklaşık 120 civarında projede
görev aldı.

İklim ve üretim konularında
150 civarında televizyon ve
radyo programına katıldı.
80 civarında konferans
verdi. Dursun Yıldız’la
“Küresel Isıtılan Su” ve “Doğu
Akdeniz’de Küresel Satranç”
isimli iki de kitap yazdı.

Hâlen Dokuz Eylül Üniversitesi
Deniz Bilimleri ve Teknolojisi
Enstitüsü’nde öğretim üyeliği
görevine devam etmektedir.

Türkiye iki yıl üst üste kuraklığı kaldıramaz biliyor musunuz? Yakında yağışlar gelecektir, sorun olacağını sanmıyorum ama önümüzdeki yıllarda ciddi bir kuraklık bekliyorum.

2013 yılında bakan İstanbul’la ilgili bir açıklama yapmıştı: “İstanbul barajlarında doluluk %95 gidiyor. İstanbul’daki su sorununu 2050’lere kadar bitirdik. 2050’lere kadar su sorunu yaşanmayacak.” Ardından Ocak ayına geldik. İstanbul’da barajlar %5’lere düştü, bakın 1 yılda %95’ten %5’e.

Peki, ne oldu? Yağmur sadece %20 eksik yağdı, bu kadar. 100 metreküp yerine 80 metreküp yağıyor ve bir yılda bütün barajlarınız elden çıkıyor.

Çünkü buharlaşma yağıştan daha fazla olur. %20 eksik yağıyor gibi gözükse de yağmuru yağmadığı günlerde buharlaşma var. Katlandığı için bir anda su çekiliyor, bozuluyor. Hatta ben şunu söylerim, barajlarda su varken oradan kullanın, kuyuları rahat bırakın. Özellikle İzmir'i çok büyük tehlike bekliyor. İzmir suyun %30-%35'ini barajdan alırken %60-65'ini kuyulardan alıyor. Bizim de değil, Manisa'nın kuyusu. Hatta en son Balıkesir'e dayanmışlardı. Kurak dönemlerde inanın bana kimse kimseye su vermeyecektir. Su, başka bir şey.

Türkiye'de önemli bir olay daha var. Bizim 26 su havzamız var, ama bu konuda ciddi bir çalışma yok. Tarım havzalarında suya göre üretim -yani kurak dönemlerde ne üretilecek, yağışlı dönemlerde ne üretilecek- envanterinin çıkması lazım. Bu dönemlerde dünya ne üretecek? İnanın bana gelecek olan kurak dönemde çok ciddi bir planlamayla Türkiye cari açığını kapatır. Türkiye cari açığını kapatabilecek kadar muhteşem tarım alanlarına sahip. Ama ne yapıyoruz? Şu an her yer betonlanıyor. Ama bu alanda kapasitemiz çok yüksek Çünkü kuzey tarafta bir şey yetişmeyecek. Kuzeyden insanlar bize gelecek. Bizde de verimlilik azalacak. 2004 yılında grafik göstermişim: 2002'li yıllara kadar su 14.5-15 kg. gibi artmıştı. Bakın 9 kg'a kadar düşecek, çünkü kuraklık geliyor demişim ve düşmüştür, ama üretim var. Burada önemli olan, üretim olması. Daha çok önem kazanıyor tıpkı 2008 dönemi gibi. 2008'de buğdayda %7 kayıp oldu. Çok da büyük bir şey değil %7. 100 kg. yerine 93 kg. aldı dünya, ama fiyatlar bir anda fırladı. 4'e katlandı. Hatırlıyorsanız İstanbul ve Marmara'da buğday gemileri bekledi. Bir gece için kanun değişikliğiyle vergiler kaldırıldı, sonra tekrar yerine konmuştu.

Bu olaylar %7'de oldu. Tarım öyle bir şey ki, petrol fiyatları 170 dolara fırladı. İklim bilimi; tarım, balıkçılık ve enerji politikalarını belirleyen ana bilim dalıdır. Hobi olarak yapılacak iş değil bunlar. Denize çıkacaksınız, sediman ve su örneği alacaksınız. İnceleyeceksin. Bakacaksınız neler olmuş geçmişte.

2020'den sonrası için şunu söyleyebiliriz: 2020'den sonra bizi ciddi bir bela bekliyor. Çok sert bir dönem geliyor. Kurak dönem gelecek ve bu dönemde inanılmaz bir kıtlık olacak. 1400'lerdeki kuraklık için Kaygusuz Abdal'ın dizelerine bakın. O kadar kurak ki şöyle diyor: "Ergene'nin köprüsü susuzluktan bunalmış. Edirne'nin minaresi eğilmiş su içmeye." Kuraklık bu kadar etkili. 1553'te muhteşem bir sel felaketi oluyor İstanbul'da. Kanuni avda o sırada. Cihan padişahı korkmaz yağmurdan. Ama öyle bir korkuyor ki çok zor kurtarıyorlar Kanuni'yi. Selimiye'nin içinden. Zenci bir kölenin sırtında ikinci kata minareye çıkarıyorlar. Yıl 1565, Osmanlı kuraklık nedeniyle buğday ihracatını yasaklıyor. Sürekli yaşıyoruz. Ama bugün artık ne yapılması gerektiğini de biliyoruz.

Konya Ovası bizim kitaplarımızda buğday deposu olarak gösteriliyor. Türkiye'nin buğday deposu ama şeker pancarı furçası başladı. Çok ciddi bir destek verildi. Tabii bütün insanlar oraya döndü. Yeraltı sularında önce 1. akifere su gitti. Ardından 2. akifere, sonrasında 3. akifere gittiler. Orası da bitince Tuz Gölü'nün tuzlu suları akifere bağlandı. Sonra işte, küresel sıcaklık. Ne alakası var? Siz buğdaydan 6 kat daha fazla su isteyen bitkiye orayı açarsanız böyle olur. Türkiye'nin en az yağış yeri alan yeri orasıdır. Bunun takdiri ilahiyle alakası yok. Takdir üniversitelerde, bilimde.

Bu gidışin en büyük etkisi gıdaya olacak o hâlde. Bu konudaki öngörünüz nedir?

DOĞAN YAŞAR: Kesinlikle, zaten şu anda sınırlar kalktı. Gıda güvenliği sınırı vardı. Gıda güvenliği artık bir numara oldu. Nüfus çok ciddi anlamda arttı. 6 milyarlar geldi. Mahatma Gandhi'den bir alıntı yapmak isterim: "Dünyada herkese yetecek kadar gıda var, kaynak az." Herkesin hırsını karşılayacak kadar kaynak yok.

Bizim en önemli sorunumuz su. Su fakirliği sınırındayız, ama hâlâ su yönetimi yok. Bir an önce barajlardan kapalı yollarla su getireceğiz. Evet, ona rağmen sular azalacak barajlarda. Tarımda öncelikle damlamaya geçmemiz lazım. Kesinlikle ve kesinlikle kapalı borularla su geçirmemiz lazım. Yeraltı sularını mümkün olduğu kadar rezervde tutmamız lazım.

Bugün bakın, Avrupa'ya, gelişmiş ülkelere, öyle kafanıza göre kuyu açamazsınız. Ciddi izinler alması lazım. Konya Ovası'nda kaç kuyu var belli değil. İzmir'de mesela özel şirketler bilgi de vermiyor. Kaç metreden ve nasıl su çektiklerine dair bilgi paylaşmıyorlar. İstanbul ve Ankara genelde yüzey suları kullanır. Yeraltı suları en iyi şey. İzmir'i kuyular nedeniyle büyük tehlike bekliyor. Şehirlerarası su savaşları çıkacak. Köyde zaten çıkıyor.

Bir anca önce tarım olayını halletmemiz lazım. İnsanların kullandığı sular %15 civarındadır. %85'i tarımda kullanır. %15'ini insanlar enerjide kullanır Bu tabii ki har vurup harman savuralım demek değil. Kanada tatlı su rezervinin %10'una sahip olan bir ülkedir. Lokantalarda sürahiyle su getirilir. Bir de yazı vardır : "lütfen suyunuzu garsondan isteyiniz." Farkındalık için yapılmış.

Bahçeni sularken, arabayı yıkarken suyu tasarruflu kulan, suyu boşa sarf etme. Şahane bir şey. Mesela rezervuarlar. Ne gerek var bu kadar büyük rezervuarlara? Bakıyorsunuz, dünyanın en zengin su ülkeleri bunları yaparken biz maalesef hiçbir şekilde suyu kullanmasını bilmiyoruz.

Büyükşehir yasası belediyelerin alanlarını da genişletti. Yerel yönetimler suyu daha iyi yönetmek için neler yapabilir? Nasıl bir inisiyatif kullanabilirler? Ne önerirsiniz?

DOĞAN YAŞAR: Şimdi su yönetme konusunda Türkiye'de son yıllarda çok ciddi bir çatışma var. Su, çok farklı ellerde kullanılıyor. Aslında bana göre baraj yapımı vb. her şey tek elden olmalı. Yani parti olayı değil. Suyun siyaseti yapılmaz. Su, başka bir şey. Yerel yönetimlerde de yine temele geliyoruz, tarımsal alanlarda damlama sulamaya geçilmesi lazım. Bizim önce onu çözmemiz lazım. İzmir, tarım başkentidir. Muhteşem bir tarım bölgesidir. Bir şekilde başkanın önderlik etmesi lazım. Dünyanın hiçbir doğal kaynağı su kadar, özellikle yeraltı suyu kadar önemli değildir.

Sulak alanlarımızı kaybediyoruz. Göç eşiklerimizi kaybediyoruz. Tarımı ve balıkçılığı kaybediyoruz. Yerel yönetimler gerçek anlamda bir şey danışmıyor biliyor musunuz? Yerel yönetimler "miş" gibi yapıyor. Şu anda su için derinlere indikçe ağır metal riski artıyor. Ağır metal için bizim çok şey yapmamız lazım. Çünkü 1.500-2.000'lere ineceğiz, her bir akifere indiğinizde daha önceki yağın yağışların suyunu çekiyorsunuz. Ne kadar ağır metal varsa sedimanda hepsi birikiyor.

2011'li yıllarda dünyadaki su ticaretinin 1.2 trilyon doları aştığını kim biliyor? Dünyadaki su ticareti 1.2 trilyon doları aşmıştı 7-8 sene önce. Bu para dünya nüfusunun %5'inden alındı. Hatta ben o zamanlar konuşmacıydım, "hocam siz özelleştirmeden mi korkuyorsunuz" dediler. Hangi özelleştirme? Zaten özelleştire sular. Belediyeye her ay para veriyoruz. İçme suyu için de ayrıca öbür tarafa para veriyoruz. Bundan daha iyi özelleştirme mi olur? Bu değer 1.2 trilyon dolar. O yıllarda ben petrol ticaretine baktım, 3.5 trilyon dolar. Petrol ticareti yeryüzünün %100'ünü ilgilendiriyor. Dünya nüfusunun 20'de 1'ini ilgilendiren su ticareti 1.2 trilyon. Bunu 20 ile çarpın ve suyun değerini o zaman anlasınlar.

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimler'den Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili

İKLİM ADAPTASYONU YAŞAMIN DEVAMLILIĞI

Dünya nüfusunun kentlerdeki yoğunluğu arttıkça yerel yönetimlerin hem sorumlulukları artıyor hem iş süreçleri gelişiyor hem de bakış açıları değişiyor. Ülkemizde yerel yönetim reformu hâlâ çağdaş bir düzenlemeye kavuşmamış olsa da hayatın ritmi belediyeleri ister istemez pek çok konuda yeni politikalar üretmeye ve aksiyon almaya zorluyor.

Bu sayımızda değerli görüşlerine yer verdiğimiz uzmanların da vurguladığı gibi, belediyecilik değişiyor; bunu görmek, anlamak ve içselleştirmek zorundayız. Asfalt yapmak, çöp toplamak artık rutin hizmetler. Kentsel dönüşümü nasıl yapacağız, akıllı kentlere nasıl geçeceğiz, yerel kalkınma ve sağlıklı gıdayı kentlerimize, vatandaşımıza nasıl ulaştıracağız bunları düşünüyoruz artık. Üzerinde çalıştığımız yerel yönetimler politikalarımızı da bu perspektifle ele alıyoruz. İşte, iklim de böyle büyük konulardan biri, hatta yaşamın her alandaki devamlılığı açısından en önemlisi.

Kente ilişkin alınan her karar ve atılan her adım, vatandaşların yaşam kalitesini etkilediği gibi toprak, su, orman, mera, tarım alanları vb. doğal varlıkları ve ekosistem bütünlüğünü de etkiliyor. Bir başka deyişle, kenti yönetenlerin arazi kullanımı, yapılaşma, su ve atık yönetimi, ulaşım, enerji gibi alanlardaki tercih ve uygulamaları doğal varlıklarımızın kaderini belirliyor. İklim değişikliğinin etkilerini ve risklerini düşündüğümüzde kent politikalarıyla doğal varlıkların korunması ve "sürdürülebilir yaşam ilkesi"ne yönelik politikalar ve uygulamalar birbirinden ayrı düşünülemez. Yerel yönetimler açısından artık çok net olan bir durum var. İklim dostu kentler için iki alanda kalıcı, kapsayıcı ve sürdürülebilir politika ve uygulamalara ihtiyaç duyuluyor: Düşük karbonlu, iklim dayanıklı kentleşme ve iklim adaptasyonunu stratejik planlarının odağına koyan şehirler. Düşük karbonlu kentleşme çerçevesinde başta binalarda olmak üzere tüm enerji kullanım alanlarında verimliliğin artırılması; kent içi ulaşım sistemlerinde temiz enerjili toplu taşımayı, yürümeyi ve bisiklet kullanımını teşvik eden kentsel planların geliştirilmesi; kentlerin artan enerji ihtiyacının yenilenebilir enerji kaynaklarından temin edilmesi; atıkların azaltılması, atıklardan kompost ve biyogaz elde edilmesiyle sera gazı emisyonlarının azaltılması gibi adımlar atılması artık tercihe dayalı bir yönetim sayılamaz. İklim değişikliğine dayanıklı kentleşme kapsamında ise, iklim değişikliğinin etkilerine karşı kentlerin dayanıklılığını artırmak için öncelikle imar planlama süreçleri ve mevzuatının iklim değişikliğine uyumlaştırılması önem taşıyor. Kentlerde yeşil alanların ve orman varlığının artırılması, rüzgâr koridorlarının oluşturulması gibi kentsel ısı adası etkilerinin azaltılmasına yönelik tedbirlerin alınması gerekiyor. Kentsel dönüşümü bunları odağa alarak planlamak artık lüks değil, bir zorunluluk. Aynı biçimde, su temininde oluşabilecek sıkıntılara yönelik eylem planlarının hazırlanması, kentsel su yönetiminin güçlendirilerek su güvencesinin sağlanması ve son olarak gıda güvencesinde kritik role sahip tarım alanlarının korunması belediyelerimizin önünde duran yeni belediyecilik konularıdır.

Merkezi yönetimin keyfi uygulamalarıyla ülkemiz en verimli tarım topraklarını kaybetmekle kalmıyor, betonlaşmanın kentlerde sebep olduğu ekstra ısınmanın ve nüfus artışının sonuçlarıyla da boğuşuyor. En değerli su havzalarına madenlerin açılmasına izin veriliyor. Ülkemiz önümüzdeki iki yıl hem iklim değişikliğinin etkilerini hem de ekonomideki beceriksizlik ve talanın sonuçlarını en ağır şekilde yaşayacak görünüyor.

CHP'li belediyeler nüfusun %49'unu yönetiyor. Bu, büyük bir sorumluluk alanı. Bizler kentlerimizi dünya kentleriyle karşılaştırmayı istiyoruz. Vatandaşımız o kentlerdeki özeni, insan odaklılığı hak ediyor. Ülkemizi yarın çocuklarımıza nasıl bırakacağımız bizi çok ilgilendiriyor. Bu nedenle bugünden hazırlıklı olmak için ne gerekiyorsa planlarımıza alacağız. Bu planları hayata geçirirken bilimi, sivil toplumu, vatandaşımızın desteğini yanımıza alacağız. CHP, bu ülkede kentlerinden başlayarak yaratacağı farkı gösteriyor, göstermeye devam edecek.

“İKLİM KRİZİNDE KISA VADELİ VE REAKTİF ANLAYIŞ HÂKİM”

İklim değişikliği ve krizi neden kapımıza dayanınca aklımıza geliyor? Geçici çözümlerle neden yok saymaya çalışıyoruz?

YAŞAR UYSAL: Öncelikle bir tespit yapalım. Biliyorsunuz, Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisi var. Birinci aşamasında fizyolojik ihtiyaçlar bulunuyor. İkinci aşamada güven ihtiyacı yer alıyor. Üçüncüdeyse, sevgi ve ait olma. Dördüncüde benimsenme/saygınlık ve nihayetinde kendini gerçekleştirme var. Toplumlar için bazı konular yüksek nitelikli taleptir. Yani sanat talebi, çevre duyarlılığı, insanların dertlerini dert edinme gibi. Bütün bunlar yüksek nitelikli talep. Biz o aşamada değiliz toplum olarak. Şu anda Türkiye'de çevre, doğa, küresel iklim krizi ve iklim değişikliği konusunda halkın genelinin bir talebi yok. Neden? Çünkü Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisinin daha başlangıç aşamalarındayiz.

Temel ihtiyaçlarını karşılayamamış, karnını doyurmakla başını sokacağı bir ev arama noktasında kalmış olan bir toplumdun tiyatro kültürü, kitap okuma alışkanlığı, senfonik müzik talebi, çevre duyarlılığını bekleyemezsiniz. Bizim bu durumda toplumdun bu yönde bir talep beklememiz çok kolay değil. Tabii ki toplumun bir kısmının talebi var, ama çoğunluk değil. Şimdi çoğunluğun böyle bir talebi olmayınca siyaset kurumunun da siyasetçilerin de gündeminin öncelikleri arasına girmiyor bu konu. Çünkü sonuçta siyasetçi oy maksimizasyonuna bakıyor. Vatandaş henüz bireysel fayda maksimizasyonundan toplumsal faydanın artırılması aşamasına geçememiş durumda. Ortalamada böyle bir yapımız var.

O zaman kim yapacak bunu? Çekici kurumlar diyorum. Bir toplumun çekici kurumları var. Bunlardan bir tanesi, siyasettir. Siyaset kurumu çekicidir, toplumu yukarı çekmesi gerekir. İki, üniversitelerdir. Üç, sanattır. Dört, medyadır. Bu dört gruba ben toplumsal çekici güçler adını veriyorum. Bunlar şu anda çekmiyor. Neden çekmiyor? Siyaset kurumunun gündemine bakarsak zaten çekip çekmeyeceğini anlıyoruz. Üniversitelere yüklenen roller ve beklentiler şu anda biraz farklılaştı. Üniversitelerde evrensel bilgiyi üretip bunu aktarmaya çalışmaktan çok, aktarma rolü ön plana çıktı.

Geliyoruz sanatçılara. Sanat, sanatçı gibi kavramların içeriği de boşaldı büyük ölçüde. O da yapamıyor bu görevi. Medyanın yapması, uyarması, haber yapması, gündeme getirmesi lazım değil mi? Herhangi bir gazeteyi açın, çevreyle, doğayla, küresel iklim kriziyle, Avrupa'daki yeşil ekonomiyle ya da bu alanda yapılan binlerce sayfalık çalışmalarla ilgili bir tek bir şey göremezsiniz. Neden?

Bu kurumlar halkı yukarıya çekmek yerine halkın taleplerini gereğinden fazla referans aldıkları için toplumu yukarı çekme işlevini yerine getiremiyor. Böyle olduğu için de biz ne yapıyoruz, bir ay daha yağmur yağmasaydı Türkiye'de herkes sorunun önceliğini anlayacaktı.

Covid bittiğinde dünyayı iki tane büyük sorun bekliyor. Bir tanesi, küresel iklim krizi; ikincisi, borç krizi. Şimdi bu ikisini neden bir arada söylüyorum? Bu işler para gerektiriyor. Yani küresel iklim krizine hazır olman için para lazım. Neden? Mesela damlama sulamaya geçilmesi lazım. Salma-sulama dediğimiz, vahşi sulama yapılmaması lazım. Bu, maliyetli. Devletin desteklemesi lazım değil mi? Covid'e ve küresel iklim krizine Türkiye olası en kötü koşullarda yakalandı. Ne anlamda söylüyorum? Devletin bütçesi 145 milyar TL açık vermiş. Merkez bankası rezervleri eksi 40 milyarlar, yani merkez bankasında döviz olmadığı gibi 40 milyar dolar da borcu var. Bu iş için gerekli kamusal yatırımları yapılabilmesinin imkânı yok. Çiftçi zor durumda, çiftçinin de şu anda karnını doyurmak önceliği. Öyle bir yatırım yapma ihtimali yok. Hüküm cümlesini şöyle kurmuş olalım. Türkiye küresel iklim krizinde kaderiyle baş başa kalacak. Benim gördüğüm fotoğraf bu.

Türkiye genel anlayış itibarıyla proaktif bir ülke değil, reaktif bir ülke. Bizim orada, köyde küçük bir gölet/baraj var, Bir de tarlalara Salihli Barajı'ndan su geliyor. Eskiden ben pamuk, tütün ekerken o kanaldan Mayıs'ın 15'inden Eylül'ün 15'ine kadar su akardı. Şimdi toplasanız su aktığı dönem 20 günü geçmez. 1989'da ben orada gölet, baraj potansiyeli olduğunu saptadım. Gittim Manisa DSİ'ye "Burada doğal bir baraj alanı var niye baraj yapmıyorsunuz" diye sordum. Manisa'daki DSİ dedi ki, "İzmir ilgileniyor o işle." İzmir'e geldim. Anlattım uzmanlara "Bir bakalım" dediler. Baktılar, "Tamam, çok haklısın" dediler. Ben 1989'da dilekçe verdim oraya baraj yapılınsın diye. Baraj 2016'da yapıldı. Bakın siyasetin aksiyon alma süresi.

Ama kuraklığın geldiği belli. Tatlı sular azalıyor. Dünyada dönen su azalıyor. Gıda talebi nüfus arttığı için artıyor. At gübreyi, su yoksa hiçbir işe yaramaz. Su olmadan olmuyor. Bunu görmen lazım. Şimdi küresel iklim krizi. Sular yükseliyor. Türkiye'de de belli bölgelerin sular altında kalacağı bekleniyor. Bu durumda ne yapılması lazım? Türkiye'de nereler sular altında kalabilir? Hangi tarım arazileri kalacak? Kalacak olan tarım arazilerini de gelip yabancılar alıyor zaten. Dolayısıyla bir şey yapmıyoruz. Çünkü kısa vadeli bakış açısı ve reaktif anlayış hâkim. Avrupa Birliği bu konuda çok iyi çalışıyor. Avrupa Birliği tarım politikaları konusuna uzun yıllar emek verdim.

Röportaj

“Prof. Dr. YAŞAR UYSAL”

Dokuz Eylül Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler
Fakültesi

Prof. Dr. YAŞAR UYSAL

Lisans eğitimini 1988 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Maliye Bölümü'nde, yüksek lisans eğitimini "Türkiye'de 1980 Sonrası Dönemde İzlenen Tarım Politikalarının Tarım Sektörü Üzerine Etkileri" adlı tezle 1990 yılında İktisat Bölümü'nde tamamladı. "Bölüşüm İlişkileri ve Bu İlişkilerin Düzenlenmesinde Etkili Olabilecek İktisat Politikalarının Değerlendirilmesi, (Türkiye Örneği)" isimli tezle 1998 yılında doktor unvanını aldı. Hâlen Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde öğretim üyesi yapmaktadır. İktisat Politikası, Rekabet Teorisi ve Politikası, Para Politikası, Tarım Ekonomisi, İktisat Sosyolojisi dersleri vermektedir. 1994-2005 yılları arasında 12 yıl boyunca İzmir Ticaret Borsası'nda iktisat müşaviri ve AR-Ge birimi müdürü görevini yürüttü. Bu dönemde Ege Giyim Sanayicileri Derneği'nin de (1997-2002) danışmanlığını yaptı. Kuruluş çalışmalarını sırasında Ulusal Pamuk Konseyi'nin Genel Sekreterliğini de yürüttü, konsey tüzüğü'nün hazırlanmasına önemli oranda katkı yaptı.

Türkiye-AB ilişkilerinin geliştirilmesi ve halkın bilinçlendirilmesi amacıyla AB Komisyonu Türkiye Temsilciliği tarafından oluşturulan "AB Takımı"nda da yer almaktadır ve 1998-2002 yıllarını kapsayan dönemde TOBB adına tarım sektörünün AB'ye uyum çalışmalarını yürüten komitede görevlendirildi. 2007-2008 yılları arasında İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği'nde danışmanlık yaptı. 2011 yılından itibaren yeniden başladığı bu danışmanlık görevine devam etmektedir. Ayrıca bireysel ve ortak olarak hazırladığı çalışmalarla çeşitli ödüller aldı.

Bireysel ve ortak olarak 12 kitap, 36 makale yayımladı; 32 bildiri sundu, 300'ü aşkın konferans ve seminer verdi, ulusal düzeyde bir kongre organizasyonunun koordinatörlüğünü de yaptı. Uysal, son yıllarda köylerde de seminerler vermeye başladı.

Avrupa Birliği tarım politikalarını nasıl ele alıyor? Bizim örnek alabileceğimiz pratik alanları neler olabilir? Yani genel siyasetin ağır aksiyonu içerisinde yerel yönetimlerin alabileceği proaktif önlemler ne olabilir?

YAŞAR UYSAL: Avrupa'nın geçmişten bugüne ilk ortak politikası, tarım politikasıdır. İkinci Dünya Savaşı'nda çok sayıda insan açlıktan öldü. O zaman "benim gıda da kendi kendime yetmem lazım" dedi. Tamamen arzı arttırmaya yönelik politikalar uyguladı. 1960'larda ve 1970'lerde gıda açısından Avrupa dünyanın en büyük ithalat bölgesiydi. Avrupa'nın tarım politikasını anlatmak için 62 ile ve ilçeye gittim. Hakkâri de var bunun içinde, Edirne de. Kilis'in köyleri de var, Adıyaman'ın da.

Sonra Avrupa "Tamam üretimi artırdık. Peynir dağları, süt gölleri oluştu. Ne yapacağız? Referansı değiştirmemiz lazım" dedi. 1994'te imzalanan Dünya Ticaret Örgütü Anlaşması'nı ve onun getirdiği yaptırımları da dikkate alarak Gündem 2000 reformunu yaptılar. Reformun hedefi şuydu: Arzı artırıp kendi kendine yeterli olma rotasını da koruyarak tüketici bazlı bir planlama yapmak. Bitmedi. İyi de bütçenin yarısı tarıma gidiyor. Tarıma giden paraları kim ödüyor? Vergi mükellefleri ödüyor. Biraz da o dönemde dünyada turizm hareketleri hızlanınca, gelip burada gıdanın ne kadar ucuz olduğunu görünce "O zaman biz tarımı piyasaya uyumlu, tüketiciyi de dikkate alan bir tarzda yönlendireceğiz. Destekleri azaltacağız" dediler. Üretici odaklılıktan tüketici odaklıya kaydıldılar. Ama travmaları var. "Tarım politikalarını artık biraz da tüketici düşünerek yapmak zorundayız, ama Avrupa kendi kendine yeterlilikten bir şey kaybetmeye başlarsa hemen vazgeçeriz bu işten" dediler. "Şimdi küresel iklim krizi çıkmaya başladı. Doğayla ve suyla ilişkide sorunlar var. Toprak kirliliğine ilişkin sorunlar var. Dayadılar kimyasal gübreyi, bütün topraklar kirlendi. Ne yapacağız? Şimdi stratejinin referanslarını tekrar değiştiriyoruz" dediler. Şu anda kırsal kalkınma, döngüsel ekonomi çalışıyorlar. Doğayı tüketerek değil, doğayı koruyarak, doğayla birlikte olmak zorundayız. Doğanın insanlara ihtiyacı yok, ama insanların doğaya ihtiyacı var. "Biz evet, kendine yeterliliği göz ardı etmiyoruz. Tüketicinin koruması gerektiğinde göz ardı etmeyeceğiz, ama onlar biraz daha ikincil plana düşüyor. Ne yapacağız biz? Doğayla uyumlu, doğayı koruyan, çevreyi koruyan üretim modellerine geçeceğiz" saptamasında bulundular. O yüzden de "yeşil ekonomi" diye döngüsel ekonomiye geçiyorlar. Biz ne yapıyoruz? Var mı bizde yapılan bir şey bu konuda? Ben 4.5 sene Avrupa Birliği'nin Tarım ve Uyum Komitesi'nde çalıştım. Mesafe alamadık. Buradan şuraya geliyoruz, şu anda yerel yönetimlerin rolü daha fazla olacak.

Yerel yönetimlerin ne yapması gerekiyor? Yerel yönetimlerde ilçe bazında bu işin yürütmesi ve her ilçenin arazi kullanım planı yapması gerekiyor. Yerleşim yeri neresi olacak? Sanayi bölgesi neresi olacak? Tarım bölgesi neresi olacak? Organik tarım bölgesi neresi olacak? Hangi alanlar, bataklıklar, sular, su kaynakları korunacak? Hangi bölgeler fay hatları üzerinde, oradan uzak durulacak? Yani mutlaka bir arazi kullanım planı yapmaları gerekiyor. Bunu da ikiye ayırmak lazım. Bir, kırsal/tarımsal alan arazi planlaması. Bir de şehirlerin planlaması var, ama ikisinin beraber gitmesi lazım. Covid neyi çıkardı biliyor musunuz? "Bundan sonra sizin tedarik sürecine yakından bakmanız gerekiyor." Yani sen şimdi Uruguay'dan inek getiremiyorsun, kamyonlar gitmiyor, gemiler hareket etmiyor. Ne olacak? Her ilçe önce kendi içinde, sonra komşulardan, komşu il ve ilçelerden gıda tedarikini yapacak, hâliyle bir zihinsel tasarımının olması lazım.

Şu anda Nilüfer Belediyesi bunu yapmaya çalışıyor. Toprak haritaları ve toprak envanteri çıktı. Kısa bir süre sonra Nilüfer'in elinde nerede, ne topraklar var, hangi topraklarda hangi ürünler yetiştirilebilir, belirlenecek. Ondan sonra birlikte oturacağız diyeceğiz ki "Şu bölgeyi üretim referanslı planlamamız lazım." "Bu bölgeyi çevreye duyarlılık referanslı planlamamız lazım." Bütün o araziye, su kaynaklarını, fay hatlarını gördüğümüz zaman diyeceğiz ki: Evet, burası verimli arazi. Verimli araziden daha fazla ürün almaya çalışacağız, ama biz oraya ilaç kutularının artıklarının toplandığı konteynırları koyacağız, çiftçilere eğitim vereceğiz, ondan sonra bu bölge organik bölge olacak. Bu bölgede ilaç kullanılmayacak. Bu bölgede nitratlı gübre kullanılmayacak. Bu suları kirlilememek lazım. Bunlar benim 20 yıllık rüyam. İzmir Büyükşehir Belediyesi de bunları yapmaya çalışıyor.

Yani bizim tarımsal doğal kaynak envanterini çıkarmamız lazım. Merkezi yönetimin buna girmesi mümkün değil. 2001'de yapıldı en son tarım sayımı, on yılda bir tarım sayımı yapılır diyordu yasa. 2021'e geldik. 20 yıldır tarım envanteri yok. Tarım sayımı yok. Türkiye'de ne kadar arazi var? Ne kadar ürün ne kadar üretiliyor? Gerçek çiftçi kim? Toprak sahibi kim? Köylü kim? Bilmiyoruz biz. Kaç tane hayvanımız var bilmiyoruz. Yani şimdi bilgi girdisi olmadan tarım politikası yapabilir misin? Hele böyle büyük bir coğrafyaya, ürün deseninin, topoğrafyanın, iklimin, birey tipolojisinin çok farklılaştığı büyük bir ülkeye sahipsin. Genel bir politikayla planlamak zor, yönlendiremezsin.

Şimdi havza bazına geçtiler, doğru bir yöntem. Ama Amerika, Avrupa 50 yıldır, 100 yıldır havza bazında planlıyor. O zaman oturacağız, havza bazında diyeceğiz ki: "Pamuk en iyi Urfa'da yetişiyor, o zaman pamuğun Urfa'da ekilmesini istiyorum. Manisa'da yaşayan da pamuk ekmek istiyorsa ekebilir, karışmıyorum. Mülkiyeti onun, ne ekmek istiyorsa eksin, ama orada ekene destek vermiyorum." Nerede verimli, kaliteli üretiliyorsa onu desteklemem lazım. Gerekli veriler olduğunda planlayabilir, yönlendirebilirsin tarımı. Yerelde kalkınma çok önemli.

Yani ilçe bazında bu veriler çıktığında bir anket de beraberinde yürüyecek. Kırsaldaki kadın, erkek yaşları nedir, çocuk sayıları nedir, ne istiyorlar? Entegre kalkınma stratejileri uygulanmalı bazı yörelerde. Elinizde veri ve plan varsa bunları yapabilirsiniz. Yerel yönetimlerin tarım ve gıda yönünden her zamankinden daha fazla inisiyatif alması gerekiyor. Çünkü vatandaş oy verirken artık bunu da dikkate alacak. Bu nedenle de her yerel yönetimin il ve ilçe bazında kendi potansiyellerini ortaya çıkarması lazım. Daha sonra ilçe bazında, il bazında, komşu il bazında bir ağ oluşması gerekiyor. Tarımla ilgili birim ve uzman oluşturmak zorunda. Bu uzmanların da hem çiftçilerin eğitilmesi hem sağlıklı ürün üretilmesi hem de bu ürünlerin tüketiciye ulaştırılması konusunda planlama yapması lazım.

Kentte üretici pazarları kurulması gerekli. Çiftçi marketler zinciri hayalim oldu benim. Yerel yönetimlerin yapacağı en önemli iş, o markete girecek ürünlerin sağlık standartlarının denetimi. Üzerinde ilaç kalıntısı vs. olan ürünlerin oraya girmesinin engellenmesi. Böylece toplum sağlığını gözetecek.

Çiftçinin ürünlerinden bir kısmını doğrudan alacak, yoksullarına ücretsiz verecek. Bu, sosyal belediyeçilik anlayışıyla yapılacak.

360 derece var, bakmak gerekiyor. Türkiye'de bu, 30 derece. Her düzeyde bu yetersiz açılı vizyonu görmek mümkün. Güzel bir laf var diyor ki, "Elinde sadece çekiç varsa her şey sana çivi gibi görünür." Herkes kendi baktığı 30 dereceyi görüyor.

Hatırlıyorum, bizim köyde kahvemiz de vardı, hâlâ var. Çevirmeli telefon vardı, çeviriyorduk PTT çıkıyordu. O adam bize telefon bağılıyordu, ama iki günde, üç günde bağılıyordu. Sonra çevirmeli telefonlar geldi, sonra tuşlular geldi, sonra cep telefonları geldi, şimdi akıllı telefonlar geldi. Şunu soruyorum. Bunlar değişti mi? Değişti. Çok hızlı bir gelişme var mı? Var. Peki, sen yaptığın işte neyi değiştirdin? Bakış açını değiştirdin mi? Şu anda Türkiye'de yerel yönetimlerin misyon perspektifini yenilemeleri gerekiyor. Merkezine de küresel iklim krizini koymaları gerekiyor. Halkın beslenme, tedarik zincirinin korunmasını sağlaması gerekiyor.

Mevlana'nın güzel bir sözüyle bitirmek istiyorum. "Düneye ait ne varsa dünle beraber gitti cancağazım, şimdi yeni bir şeyler söylemek lazım." Onu belediyeler için adapte edebiliriz. Belediyeçilikte düneye ait ne varsa dünle kaldı, şimdi yeni şeyler söylemek, daha da önemlisi yapmak lazım. Türkiye'nin önümüzdeki özellikle iki yılı sosyo-ekonomik açıdan çok zor geçecek. İdeoloji üstü bir dönem gerekiyor.

İKLİM DEĞİŞİMİYLE MÜCADELEDE DÜNYADAN ÖRNEKLER

AFRİKA/FAS-KENYA-TUNUS

Genişletilmiş sulama, yağışların azalması ve gıda tüketiminin artması gibi küresel zorluklara bir çözüm. Afrika Kıtası'nda Fas ve Kenya Hükümeti altyapı yatırımlarıyla eğitim programlarının, sübvansiyonların ve stratejilerinin merkezi olarak planlanması ve uygulanması yoluyla sulama altyapısını genişletmesi kararı aldı. Damla sulama önlemine ek olarak kuyu suyunu damla sulama sistemlerine taşıyan güneş enerjili pompalar ve dronlar tarafından izlenen toprak ve mahsul sistemleri gibi diğer hassas tarım uygulamalarını uygulamaya başladı.

Avrupa Tarım Makinaları Üreticileri Birlikleri Komitesi'ne göre, hassas tarım 2007 ile 2017 arasında hızla genişledi ve 2019'da küresel olarak kullanılan yeni tarım ekipmanlarının %70-80'i hassas tarım bileşenlerinden oluşuyor. Tunuslu girişimciler ve şirketler bu tür bir teknolojiyi geliştirme ve kullanma konusunda ön saflarda yer alıyor.

Örneğin, 2014 yılından bu yana yerel bir firma olan Chahbani Technologies; ağaçların, sebzelerin ve konteyner bitkilerinin yeraltında erken enjeksiyonunu sağlayan ve (yeraltında) su depolayan bir sistem olan gömülü difüzörler üretiyor ve satıyor. Teknoloji, damla sulamadan daha az su kullanıyor, mahsul verimini artırıyor ve çiftçiler için üretim maliyetlerini %30'a kadar düşürüyor.

<https://oxfordbusinessgroup.com/overview/making-every-drop-count-governments-and-private-sector-tackle-water-scarcity-through-1>

İSRAİL

Yahudi Ulusal Fonu (JNF), alternatif su kaynakları geliştirerek, tarımı ilerleterek ve su kalitesini iyileştirerek İsrail'in su ekonomisini destekliyor. Sonuçlar etkileyici. JNF'nin çalışmaları İsrail'in su ekonomisini %15'in üzerinde artırdı. Bunu da arıtarak ve tekrar kullanarak gerçekleştirdi. Öte yandan yeraltındaki su kaynağına sondaj ve nehir ihlali yaparak atık suyun toplanmasını sağladı.

<https://www.jnf.org/our-work/water-solutions>

SU TOPLAMA REZERVUARLARI

Yıllar içinde JNF, İsrail genelinde 250 rezervuar inşa etti. Bu rezervuarların her biri hem yerel hem de bölgesel topluluklar için geri dönüştürülmüş ve atık suları depolamakta. Geri dönüştürülmüş su rezervuarları; kanalizasyonun arıtılmasını, geri dönüştürülmüş suyun rezervuarlarda arıtılmasını, depolanmasını ve daha sonra sulamada kullanılmasını içeren sürecin son aşamasıdır. JNF, İsrail'in su zengini ekonomisini sürdürmek için ihtiyaç duyduğu rezervuarları korumaya devam ediyor. İsrail'in tarımsal suyunun %50'den fazlası JNF rezervuarlarında depolanan geri dönüştürülmüş sudan geliyor.

İsrail'de son zamanlarda yaşanan şiddetli kuraklıklarla birlikte arıtılmış ek suyu depolamak için daha fazla rezervuar inşa edilmesi zorunlu bir ihtiyaç gibi görünüyor. Kuraklık, İsrail genelinde -ulusal su kotaları azaldığı için- tarımsal üretimle mücadele eden çiftçiler üzerinde önemli bir etkiye sahip. İsrail, çiftçilerin mahsul yetiştirmek için ihtiyaç duydukları su kaynağına sahip olmalarını sağlamak ve kullanılacak suyun %95'ni geri dönüşümden sağlamak için 90 yeni su rezervuarı inşa edecek.

SU SONDAJLARI

Yahudi Ulusal Fonu, su krizini hafifletmeye yardımcı olmak için uzun süredir yenilikçi, çığır açan tekniklere yatırım yaptı ve çok başarılı oldu. Shamir Sondaj Projesi, Celile ve Golan Tepeleri'nin su ekonomisine önemli bir katkı sağlamıştır. Üç sondajdan tarımsal kullanım için yılda yaklaşık 17.5 milyon metreküp su üretiliyor. Bu sondaj projesi, ihtiyaç duyulan suyu sağlarken JNF su kalitesini ve miktarını iyileştirmek adına araştırma girişimlerini de destekliyor.

GERİ DÖNÜŞÜM

İsrail, suyunun %85'inden fazlasını yeniden kullanıyor ve dünya çapında bunu yapan bir numaralı ülke konumunda. Arıtılan suyu tekrar kullanmak sadece suyun kalitesini artırmakla, su tasarrufu sağlamakla kalmıyor, aynı zamanda çevre kirliliğini de azaltıyor. Tarım, ulusal su kullanımının %65'inden fazlasını tüketiyor ve İsrail'de tarım için kullanılan suyun %50'den fazlası geri dönüştürülmüş sudan geliyor. İsrail'in geri dönüştürülmüş su kullanımını %85'ten %95'e çıkarmasına yardımcı olmak, JNF'nin hedefi. Bunu başarmak için ek geri dönüşüm projeleri bulunuyor. JNF şu anda Arava'da, bölgesel kibbutzim'den gelen tüm atık suyu arıtmak ve tarımsal kullanım için saflaştırmak üzere yeni bir kanalizasyon arıtma tesisi kurmaya yardımcı olmayı planlıyor.

NEHİR REHABİLİTASYONU

İsrail Devleti'ni için ilk zamanlar nehirlerin ve genel olarak çevrenin korunması düşük önceliklerdi. Bu ilk yıllarda ülkenin nehirlerinin tarıma ve ekonomiye hizmet etmesi gerektiği konusunda bir fikir birliği vardı, nehirlerin yukarı akışa pompalanmasına, alt kısımların açık kanalizasyon kanallarına ve belediye çöplüklerine dönüştürülmesine izin verildi. JNF; Be'er Sheva Nehri Parkı ve Gölü, Hadera Nehri, Harod Nehri, Yerucham Parkı ve daha fazlası dahil olmak üzere İsrail genelinde nehirlere verilen hasarın düzeltilmesi için çalışıyor. Geçtiğimiz on yılda JNF, Be'er Sheva Gölü'nün de rehabilitasyonuna öncülük etti, geri dönüştürülmüş suyla dolu 23 dönümlük insan yapımı bir göl, Be'er Sheva Nehir Parkı'nın yanı sıra 1.300 dönümlük parkın tamamı için sulama kaynağı.

EĞİTİM

İsrail'in su farkındalığındaki en büyük kaynaklarından biri, sayısız eğitim programları. İsrail, 50'den fazla okulda kurulu olan Yağmur Suyu Hasat sistemiyle su hasadı eğitimleri veriyor.

PORTEKİZ

Organik bir çiftlik olan Herdade do Freixo do Meio, Portekiz'in güneyindeki Alentejo bölgesinde 440 hektarlık bir çiftlik. Portekiz'deki Alentejo bölgesi, kuraklık endeksi ve düşük kaliteli toprakların genişlemesi nedeniyle genellikle iklim değişikliğine karşı oldukça savunmasız ve yüksek çölleşme riski taşıyan bir alan olarak sınıflandırılıyor.

Su ihtiyacının azaltılması, kuraklıklara karşı dayanıklılığın artırılması, mahsul ürünlerinin çeşitlendirilmesi, sürdürülebilirlik ve iklim değişikliğine uyum konusundaki farkındalığın artırılması göz önünde tutuluyor. Su tutmayı iyileştirmek ve su ihtiyacını azaltmak için önlemler:

- Küçük barajların oluşturulması
- Organik gübreyle damla sulama (su tüketimini azaltmak için), (çiftçi, hijyenik kullanım konusunda eğitim gerektiren, damla sulamada tanıtılan, bakterilerce zengin organik sıvı gübre yaptı)
- Sulama maliyetlerini düşürmek için su pompalaması için yenilenebilir enerji kullanımı
- Malçlama, yani toprağı örtmek ve buharlaşmayı önlemek için saman, yapraklar, kıyılmış odun, diğer doğal lifler ve hatta kompost kullanımı
- Toprak erozyonunu önlemek ve toprağın su tutmasını artırmak amacıyla kontur hatlarında sürülerek dik alanlarda sürülme olmaması

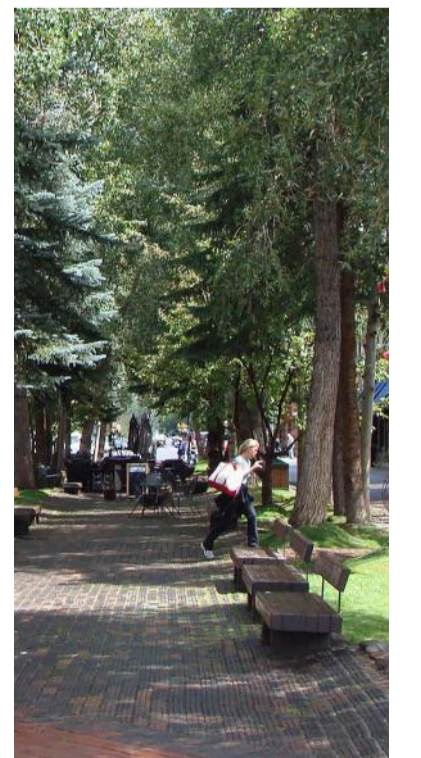
- Arazinin, ağaçların ve mahsullerin kilit tasarımı -bu uygulama su sızmasını engeller ve toprakta su tutmayı artırır, erozyonu önler, daha geniş bir alanda mera üretkenliğini ve su kullanılabilirliğini artırır, köklerin derinliğini ve karbon yutağını artırır
- Toprağın su tutmasını iyileştirmek için toprak organik maddesinin artırılması
- Toprağın su tutmasını artırmak için toprağı hendek ve bumerang şekilleriyle yetiştirmek
- Çiftlikte belirli mikro iklimlerin bulunduğu alanlarda ağaç ve mahsul dikmek (örneğin, kuzey-batı yamaçlarında daha yüksek nem seviyeleri vardır).

<https://www.eea.europa.eu/publications/cc-adaptation-agriculture>

ATİNA

2018'de Atina, karbon ücreti için referandum yaptı. Halkın %76'sı tedbir lehine oy kullandı. Karbon ücreti her ay hane halkının elektrik faturasına 1.60-1.80 dolarlık küçük bir artış olarak yansıyor. Bu artış, öncelikli olarak güneş enerjisi projelerini finanse ediyor. Atina Belediye Başkanı, "Atina vatandaşlarının böyle cesur bir adım atması ve evet diyerek bu ekstra ücreti ödemeye hazır olduğunu kabul etmesi oldukça etkileyiciydi. Çünkü sürdürülebilirliğimizi iyileştirmek istiyoruz ve Paris İklim Anlaşması'na bağlı kalmaya devam etmek istiyoruz" dedi.

<https://climate-xchange.org/2020/03/12/how-municipalities-are-playing-a-part-in-solving-the-climate-crisis/>

ASPEN, COLORADO

Aspen, Yenilenebilir Enerji Azaltma Programı (REMP) adı verilen 1999'da dünyada karbon ücreti uygulayan ilk şehir. REMP bu gelirleri, enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji önlemlerini finanse eden hibe ve geri ödemeler için kullanıyor. Mevcut kayıtların oluşturulduğu 2011 yılından bu yana her yıl 2.864.839 dolar enerji maliyeti tasarrufu sağlandı ve projelerle 19.166 metrik ton karbon emisyonu önlendi. Programla birlikte Aspen 2015 yılında %100 yenilenebilir elektriğe ulaşma hedefine ulaştı. Ayrıca 2050 yılına kadar emisyonların %80'inin 2004 seviyelerinin altına düşürülmesi için yapılan çalışmalar şimdiden kısmen gerçekleşti. Aspen, emisyonları azaltmada ve yerel yenilenebilir enerji girişimlerini finanse etmede son derece başarılı olan, karbon emisyonlarına fiyat koyan dünyada şehirlerinden biri olarak etkili çevre politikaları oluşturmak isteyen şehirler için harika bir örnek.

<https://climate-xchange.org/2020/03/12/how-municipalities-are-playing-a-part-in-solving-the-climate-crisis/>

MISSOULA, MONTANA

Montana, şehirlerin daha temiz ve daha yeşil bir geleceğinin önünü açan, güçlü iklim politikasına öncülük eden başka bir eyalet. Missoula, 2013 yılında şehir operasyonlarını 2025 yılına kadar karbon nötr hâle getirme hedefiyle yola çıktı ve 2018'de %10'u kadar azaltmaya yönelik ilk geçici hedefini gerçekleştirdi.

Hedeflerine ulaşmak için şehrin 3 alanda gruplanmış girişimleri var. Bunlar; filo ve tesisler, iç politikalar ve uygulamalar, yenilenebilir enerji ve dengelemeler. Bu amaca ulaşmak için bazı dengelemeler satın alınacak olsa da birincil odak noktası yerel yenilenebilir enerji projeleridir. Şehrin Enerji Tasarrufu Koordinatörü Chase Jones, "Uzun vadeli yatırımlara ve yenilenebilir enerjiye gerçekten öncelik vermek istedik ve bu yatırımları gerçekten yerel etkilere odaklamak istedik" dedi. 2015 yılında bu tarafsızlık hedefi, 2050 yılına kadar karbon nötrlüğü hedefiyle tüm toplumu kapsayacak şekilde genişletildi. Şehir, tüm alanlarda ve sektörlerde azaltmaya yönelik kapsamlı çözümler sunan Topluluk İklimi Akıllı Eylem Planı'nı

oluşturmak için sivil topluluk gruplarıyla çalıştı. Jones, akıllı iklim politikalarına geçmek isteyen benzer durumlardaki diğer şehirler için "Seçilmiş liderlerle ve sivil topluluk liderleriyle birlikte çalışmanın, vizyon geliştirmenin, hedefler koymanın, topluluğunuzda geniş bir koalisyon kurmanın önemli olduğunu söyleyebilirim. Topluluğunuzun değerlerinin ve bu hedeflerinin bilime ve verilere dayalı olmasını sağlayın" dedi.

<https://climate-xchange.org/2020/03/12/how-municipalities-are-playing-a-part-in-solving-the-climate-crisis/>

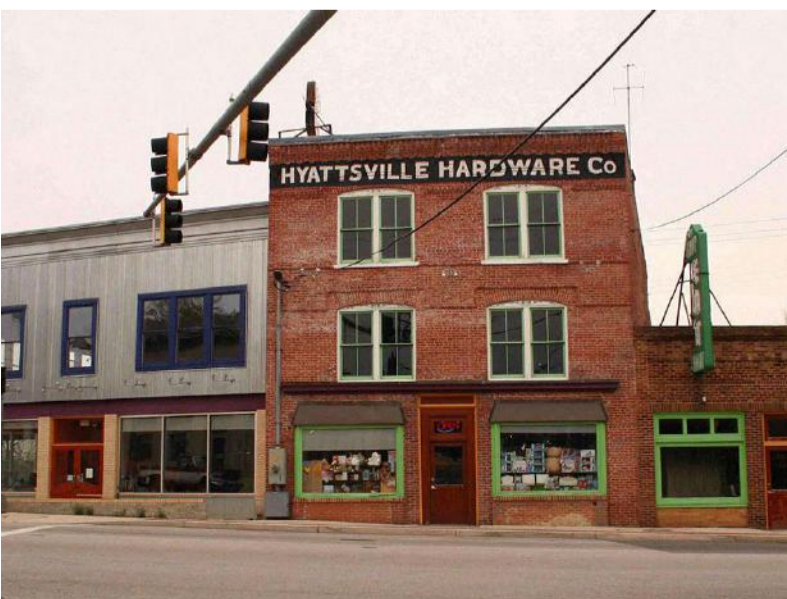
MOSIER, OREGON

2016 yılında kasaba Bakken, ham petrol taşıyan bir Union Pacific treninin raydan çıkması ve tüm kasabayı patlama bölgesinde bırakmasıyla felakete karşı karşıya kaldı. Hasar küçük kasabaya pahalıya patladı. İlkokul çocukları ve sakinleri tahliye edilmek zorunda kaldı, yeraltı suları kirlendi ve şehir birkaç gün boyunca su kaybetti. Petrol sızıntısı, Mosier sakinleri için farkındalık yaratan bir andı ve eyalet düzeyine kadar ulaşan iklim eylemini katalize etti.

Mosier, iklim felaketiyle karşı karşıya kaldığından bu yana kasabada plastiklerin, straforların ve pipetlerin kullanımını yasaklandı. Sokak lambalarının kullanım süresi dolduğunda enerji verimli ampullere dönüştürülmesi için bir anlaşma yapıldı.

Hyattsville, aynı zamanda otomobil emisyonlarını azaltmak için çabalarını elektrikli araç altyapısına da odakladı. Tamamen elektrikli bir polis filosunu ilk alan şehir oldu ve şehrin her yerine ücretsiz şarj istasyonları kurdu. Son olarak Hyattsville, sakinlerine kompost hizmeti sunmada büyük ilerleme kaydetti. Şehir, kompost üretimini çöp toplama hizmeti sağladığı tüm şehir sakinleri için evrensel bir tercih programı hâline getirdi.

<https://climate-xchange.org/2020/03/12/how-municipalities-are-playing-a-part-in-solving-the-climate-crisis/>

NEW YORK

Vali Andrew M. Cuomo, New York'un dayanıklılığını ve uyum kapasitesini geliştirmek için programları eyalet çapında stratejik planlarla ve yasalarla güçlendirdi. 2050'lerde New York'un kıyı bölgesinde deniz seviyesinin 76.2 cm. daha yüksek olması bekleniyor. New York, fırtına dalgalanması ve kıyı selleri de dahil olmak üzere deniz seviyesindeki yükselmenin etkilerine karşı çok savunmasız. 2014 yılında Vali Cuomo, gelecekteki iklim risklerine karşı Topluluk Risk ve Dayanıklılık Yasası'nı (CRRA) imzaladı. Bu yasayla birlikte belirli tesis yerleştirme düzenlemeleri ve New York'un deniz seviyesinin yükselmesine ilişkin resmi projeksiyonları oluşturan düzenlemeler geliştiriliyor.

Ayrıca ulaşım ve iklim girişimi, temiz enerji ekonomisini geliştirme, petrole bağımlılığı azaltma ve ulaşım sektöründe sera gazı azaltma stratejilerini ilerletmeyi amaçlayan bölgesel işbirliğine odaklanan programlar ve projeler üzerinde çalışılıyor.

<https://www.dec.ny.gov/energy/43384.html>

“‘AKILLI SU YÖNETİMİ’ KAVRAMININ MUTLAKA HAYATIMIZA GİRMESİ GEREKİYOR”

Türkiye'nin ekolojik ayak izi ne söylüyor? İklim değişikliği hedeflerinin neresindeyiz?

ASLI PASİNLİ: Bildiğiniz gibi “ekolojik ayak izi”, insanın üretim ve tüketim faaliyetleri sonucu dünya üzerinde bozulan ekosistem dengelerini basit bir matematiksel denklemle ortaya koymak için geliştirilmiş bir kavram. Buna bağlı olarak belirlenen “Dünya Limit Aşımı Günü” ise, insanlığın doğa üzerindeki toplam yıllık talebinin dünyanın bir yılda sağlayabildiği yenilenebilir kaynakları aştığı noktanın takvim üzerindeki izdüşümü (yansıması). Ekolojik ayak izimiz büyüdükçe dünyanın sınırlarını daha erken aşıyoruz. Durum maalesef endişe verici. Dünya ortalaması dikkate alındığında kaynaklarımızı 1.6 dünyamız varmış gibi kullandığımız görülüyor. Türkiye ise, dünya ortalamasının bir miktar önünde, yani biz de ortalama olarak 1.8 dünya varmış gibi tüketiyoruz. Sonuç olarak yenilenebilir doğal kaynakları dünyanın tekrar yerine koymasına fırsat vermeyecek bir hızda tüketiyoruz. Doğal kaynaklarımızı artan bir hızla tükettiğimiz için ekolojik ayak izimiz sürekli büyüyor, bunu gelecek nesillerden çalarak yapıyoruz. Bunun sonuçlarını da iklim krizi, kirlilik, verim düşüklüğü, biyoçeşitlilik kaybı, artan doğal afetler şeklinde yaşıyoruz. Ekolojik ayak izimizin %57'sini iklim krizinin başlıca nedeni olan karbon ayak izimiz oluşturuyor. Günümüzden 150 yıl önce insanlığın karbon ayak izi sifıra yakındı. Ama bugün 410 ppm'yi aşan atmosferdeki karbon yoğunluğu geri dönülemez bir noktaya doğru ilerliyor. Hatta artık hayatımıza karbon bütçesi, karbon borsası gibi kavramlar girdi.

Bugün geldiğimiz noktada iklim kriziyle çok daha kararlı bir şekilde mücadele etmek, ekolojik ayak izimizle gezegenimizin yenilenebilir kaynakları arasında sağlıklı bir denge kurmak için ekonomimizi karbondan arındırmak zorundayız. Sadece karbon ayak izimizi %50 azaltarak limit aşım tarihini 93 gün ötelemek, bir yıl için kaynağına ihtiyaç duyduğumuz dünya sayısını 1.6'dan 1.1'e düşürmek mümkün.

Türkiye'nin de içinde bulunduğu coğrafyanın orta ve uzun vadedeki su kaynakları ve kuraklık fotoğrafı nasıl? Komşular bu konuda ne tür önlemler alıyorlar?

ASLI PASİNLİ: Türkiye'de nüfus artışı ve ekonomik gelişime bağlı olarak artan su tüketimi, su kaynakları üzerinde ciddi bir baskı yaratıyor. Oysa erişilebilir tatlı su kaynakları artmıyor ve ülkemiz sanılanın tersine su zengini bir ülke değil. 1980'lerden bu yana Türkiye'de kişi başına su miktarı 4.000 m³/yıldan, 1.519 m³/yıl seviyesine düşmüş durumda. Bu veriler doğrultusunda “su sıkıntısı olan” ülkeler sınıfına giren Türkiye, yakın gelecekte “su kıtlığı olan” bir ülke statüsüne düşme riski altında. Bununla birlikte nüfusumuzun 2030 yılında 100 milyona ulaşacağını varsayacak olursak 10 yıl sonra kişi başına düşecek su miktarının 1.120 m³/yıl olması bekleniyor. Diğer bir deyişle Türkiye, artan nüfusu, gelişen ekonomisi ve büyüyen kentleriyle “su fakiri” olma yolunda ilerliyor. Türkiye'nin içinde bulunduğu Akdeniz havzasının iklim değişikliğinden en fazla etkilenecek coğrafyalardan olması bu tabloyu daha da riskli bir hâle getiriyor.

Türkiye'nin su riski nedir? Yağmurlara ve yeraltı kaynaklarına endeksli bir ülkeyiz. Alınması gereken önlemler neler olmalı sizce?

ASLI PASİNLİ: Az önce de üzerinde durduğumuz gibi, her geçen gün “su fakiri” bir ülke olma yolunda ilerliyoruz. Su kaynakları üzerindeki baskı gün geçtikçe artıyor ve bundan kaynaklanan su riskleri bütün toplumu etkileyecek. Su risklerimizi azaltmak için merkezi idarelerden yerel yönetimlere, iş dünyasından bireylere kadar ortak bir hedef doğrultusunda hareket etmemiz gerekiyor.

Türkiye'nin su risklerinin kısa vadeli ve yüzeysel hamlelerle değil, uzun vadeli ve stratejik çözümlerle giderilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Ancak “uzun vadeli” derken çözümü zamana yaymayı kastetmiyoruz kesinlikle. Büyük pencereden bakarak farklı alanlarda birbirini tamamlayan adımların bir an önce, hızla atılması gerekiyor.

Türkiye'de su yönetimi konusunda çok sayıda kurum ve kuruluş söz sahibi. Bu kurumların suyun korunması ve kullanılmasıyla ilgili görev, yetki ve sorumlulukları ilgili yasal düzenlemelerle tanımlanmış durumda. Bu, çok başlı durum. Su kaynaklarının sürdürülebilir yönetimini zorlaştırıyor.

Uzunca bir süredir gündemdeki su kanunu tasarısının yasallaşmasını bekliyoruz. Ancak burada en önemli husus, kaynakların sürdürülebilir kullanımı, yönetimi ve korunması konusunda rolü olan bilim dünyasıyla, sivil toplumla, yerel yönetimlerle ve meselenin bütün paydaşlarıyla işbirliği edilerek ilerlenmesi. Adım adım yaklaşan su krizinin yönetilebilmesi için ivedilikle toplumsal bilinç oluşturulmalı, yerel ve bölgesel öncelikler belirlenmeli ve hızla hayata geçirilmeli. Mahalle, köy düzeyinde en küçük birimlerden başlanarak katılımcı ve uygulanabilir eylem planları oluşturulmalı. Nihayetinde kurumsal, yasal, teknolojik altyapı çalışmaları tamamlanmalı. Diğer yandan su kalitesinin güvence altına alınması için arıtma sürecindeki denetimlerin de çok etkili bir şekilde gerçekleştirilmesi önemli bir fark yaratacaktır. Tıpkı trafikteki elektronik denetim sistemi gibi su kullanımında yaşanan ihlallerin teknoloji yardımıyla etkin bir şekilde takibi de su kaynaklarımızın korunmasında önemli faydalar sağlayacaktır.

Röportaj

“ASLI PASİNLİ”

WWF Türkiye
(Doğal Hayatı Koruma Vakfı)
Genel Müdürü

ASLI PASİNLİ

Boğaziçi Üniversitesi'nden Ekonomi, University of Illinois USA'dan MBA dereceleri bulunmaktadır.

Çalışma hayatına The Coca-Cola Company'nin Atlanta'daki dünya merkezinde başladı ve toplam 6 sene Coca-Cola'nın Atlanta, İstanbul ve Viyana ofislerinde Stratejik Planlama ve Pazarlama alanlarında yönetici olarak çalıştı.

2003-2016 yılları arasında kurucusu olduğu Soul Group restoranlarının yönetici ortaklığını yürüttü. 80 kişilik ekibiyle ayda 10.000 kişiye hizmet veren Soul Group restoranlarının birçok yerli ve yabancı ödülü bulunmaktadır. Grubun aldığı en anlamlı ödül, Time-Out tarafından Türkiye'nin ilk “Yeşil Nesil Restoranı” olmasından dolayı verilen “Özel Başarı Ödülü”dür.

Türkiye'de yeme-içme sektörünün yarattığı karbon ayak izinin azaltılmasını hedefleyen ve restoranları sertifikalandıran “Yeşil Nesil Restorancılık” girişiminin öncülüğünü yaptı. Bu program dahilinde Türkiye'de ilk defa gıda atığından organik gübre üretimi belediye seviyesinde gerçekleşti. TURİYİD'de (Restoran Yatırımcıları Derneği) “Sürdürülebilirlikten Sorumlu Başkan Yardımcısı” olarak görev aldı.

2017 Ocak ayından beri WWF Türkiye'nin Genel Müdürlüğü'nü yürütmektedir.

Ayrıca 7 ülkenin bağlı bulunduğu WWF-Akdeniz Program Ofisleri'nin Yönetim Kurulu üyesi olarak görev yapmaktadır.

Yerel yönetimlerin iklim değişikliğine yönelik çalışmalarını değerlendirir misiniz?

ASLI PASİNLİ: Nisan 2020 itibarıyla büyükşehir belediyelerinde iklim değişikliği dairesi, diğer belediyelerde de iklim değişikliği şubesi kurulmasının yasal zorunluluk hâline gelmesi olumlu bir adım. Her geçen gün daha fazla belediyenin iklim değişikliği eylem planı hazırlaması da olumlu bir gelişme ancak bu noktada içeriğe de dikkat etmek gerekiyor. Bu eylem planlarının mutlak azaltım hedefleri olmalı, bu hedefleri gerçekleştirecek eylemler için gerekli bütçeler ayrılmalı. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin açıkladığı %40 mutlak azaltım hedefi heyecan verici oldu. Ardından bildiğiniz gibi Ankara'dan da iklim değişikliği eylem planı hazırlığı açıklaması geldi. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin geçmiş tarihli hedeflerini revize etme girişiminde olduğunu biliyoruz. Bu noktada kentlerin iklim politikaları ve eylem planlarıyla öncü olması, iklim değişikliğiyle mücadelenin kentler bazında yürütülmesi önemli. ABD'de de benzer bir durum yaşanıyor. Enerji konusundaki dönüşümün merkezi otorite tarafından sahiplenilmesi gerekiyor; ancak ulaşımda ve konutlarda enerji kullanımı, atık yönetimi gibi konularda kentler daha hızlı ve etkin hareket edebiliyor.

Bu noktada WWF'in iklim değişikliğiyle mücadelede kentleri öncü bir rol oynamaya teşvik ettiği Tek Dünya Kentleri Yarışması adlı programdan bahsetmek isterim. Dostça bir rekabet içerisinde iklim dostu adımların öne çıkmasını sağlayan bu program, küresel ısınmayı 1.5 °C eşiğinde tutma yolunda kentlerin iklim değişikliği üzerindeki etkilerini azaltmalarını, yani iklim sorunuyla mücadeleye katkılarını artırmayı hedefliyor. 2020 yılında Tek Dünya Kentleri programına Türkiye'den katılan beş kent arasında birinci olan Denizli, küresel olarak yürütülen Kentimi Seviyorum iletişim kampanyasında 54 kent arasında dünya ikinciliğini elde etti. Bu sonuçta belediyenin taahhütlerine kent sakinlerinin desteği de etkili oldu. Aynı zamanda iklim hedeflerinin gerçekleştirilmesi yolunda yerel yönetimlere yönelik yüksek beklentiyi de göstermiş oldu.

Dünya nüfusunun %55'ini oluşturan ve 2050 yılına kadar %66'lık nüfus payına sahip olması beklenen kentler hâlihazırda küresel karbon emisyonlarının %70'inden fazlasından sorumlu. Bu nedenle kentlerin iklim değişikliğiyle mücadele etmek için harekete geçmesi şart. Bu yolda önemli rol oynayacak öncü kentler sergileyecekleri iyi örneklerle dünyanın diğer kentlerine ilham verebilir. WWF olarak belediyelerin bu süreçte en etkili seçimleri yapmalarına ve deneyimlerini diğer kentlerle paylaşmalarına katkı sağlamak için bu tür işbirliklerine çok önem veriyoruz.

Kentleşme hızı düşünüldüğünde yerel yönetimlerin su kaynaklarının korunması için alabilecekleri inisiyatifler sizce neler olabilir?

ASLI PASİNLİ: Bugün Türkiye nüfusunun %91.3'ü belediye sınırları içerisinde yaşıyor. Artan kentsel nüfusla birlikte içme suyu arzının karşılanması da zorlu bir görev olarak önümüzde duruyor. İklim değişikliğinin yanı sıra doğal alanların kaybı, su havzalarının bölünmesi gibi sorunlar su miktarını baskılayan etkenler şeklinde karşımıza çıkıyor. Yağış düzensizlikleri, barajlardaki su miktarının kritik seviyelere düşmesiyle sonuçlanıyor.

Bu bağlamda, "akıllı kent" uygulamaları yaygınlaşırken "akıllı su yönetimi" kavramının da mutlaka hayatımıza girmesi gerekiyor.

Başta büyükşehir belediyeleri olmak üzere yerel yönetimlerin aşağıdaki üç temel hususu gözeterek kısa, orta ve uzun vadeli plan ve programlar oluşturması gerekiyor:

Suyun kaynağı olan ve suyun geçtiği doğal alanların korunması

Su israfının azaltılması ve suyun verimli/etkin kullanılmasının sağlanması

Atık suyun ekonomiye ve yeniden çevrime kazandırılması

Su talebinin yerelden karşılanması (arzının yerelden sağlanması) yönünde alternatiflerin değerlendirilmesi

Bu amaçla yerel yönetimler kısa ve orta vadede çeşitli adımlar atmalı.

Tüketicilere yönelik su tasarrufu sağlayacak düzenlemeler ve farkındalık programları yapılmalı. Şebeke suyu kayıplarını önleyecek yatırımların önceliklendirilmesi de büyük önem taşıyor.

Suyun geri kazanımına hizmet edecek proje ve programlar da acilen gündeme alınmalı.

Atık su arıtma tesislerinin tamamlanması ve etkin biçimde işletilmesinin önceliklendirilmesi de yerel yönetimlerin akıllı su yönetimi yaklaşımıyla atabilecekleri adımlar arasında.

“SU HAVZALARINI AĞAÇLANDIRARAK KORUMALIYIZ”

Türkiye'nin yaşadığı kuraklığı ağırlaştırıran etkenler neler? Ağaç stokunun azalmasının bundaki payı nedir?

DOĞANAY TOLUNAY: Kuraklık basitçe yağışların uzun yılların ortalaması olarak alınan normal değerlerin altına düşmesi sonucunda doğal su varlığının azalması şeklinde tanımlanabilir. Kuraklık doğal bir olay olarak tanımlansa da iklim değişikliğiyle birlikte yağışların azalması, düzensizleşmesi, yağış şekillerinin değişmesi ve buharlaşmanın artmasıyla daha şiddetli hissedilmeye başlanmıştır. Kamuoyu tarafından fazla bilinmese de kuraklığın farklı türleri mevcuttur. Bunlar meteorolojik, hidrolojik ve tarımsal kuraklıktır. Meteorolojik kuraklık daha çok belirli bir dönemde yağışların normal değerlerin altında olmasıdır. Hidrolojik kuraklık ise, yağışların azalması diğer bir ifadeyle meteorolojik kuraklık sonrasında su varlığının daralması olup içme suyu havzaları, dereler ve göllerdeki su seviyelerinin düşmesi ya da tamamen kuruması şeklinde kendini gösterir. Sayılan bu su varlıklarının yeniden eski seviyelerine gelmesi yağışların normal değerlerine ulaşmasına rağmen uzun zaman alacağı için etkisini meteorolojik kuraklıktan daha uzun dönemlerde ortaya çıkan su noksanlığıdır. Bitkilerin büyüme dönemlerindeki su noksanlığı sadece tarım bitkilerini değil, diğer ekosistemlerdeki bitkileri de olumsuz etkilemektedir.

Kuraklık öncelikle bir bölgenin ya da ülkenin coğrafi ve ekolojik koşullarıyla ilgilidir. Örneğin, ülkemizin İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri diğer bölgelerimize göre daha az yağış almaktadır. Ülkemizdeki ortalama yıllık toplam yağış miktarı m²'de 574 mm'dir. Bu değer İç Anadolu Bölgesi'nde 407 mm, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde 532 mm kadardır ve bu bölgelerimiz aldıkları yağış miktarına göre yarı kurak olarak nitelendirilmektedir. Lokal bazda lğdır gibi bazı bölgelerimizde de yağışlar Türkiye ortalamasının oldukça altındadır.

Ormanların madencilik ve enerji yatırımları gibi başka kullanımlara tahsisi, tarım dönüştürülmesi, tarım ve mera alanlarının yapılaşması, aşırı odun üretimi ve aşırı otlatma gibi uygulamalar yağış sularının topraklara sızması yerine yüzeysel akışla kaybedilmesine yol açtığı için su varlığının azalmasıyla sonuçlanmaktadır. Benzer şekilde kentlerdeki nüfusun artışına bağlı olarak su ihtiyacının yükselmesi, kişi başına su tüketiminin artması, bilinçsiz tarımsal sulama ve yöreye uygun türlerin yetiştirilmemesi su tüketimini artırdığı için kuraklığın daha fazla hissedilmesine, hatta yağışlı dönemlerde dahi su arzının azalmasına neden olabilmektedir.

Suyun dünya borsalarında işlem görmeye başlaması kuraklık beklentisinin arttığına mı işaret ediyor? Türkiye'yi bekleyen riskler neler? Acil eylem planı ne olmalı sizce?

DOĞANAY TOLUNAY: Bu olay Kaliforniya'da yaşanmıştır. Eyalette uzun yıllardır zaman zaman şiddetli kuraklıklar görülmektedir. Hem bu kuraklıklar hem de Kaliforniya'daki çiftçilerin suyu bilinçsiz ve aşırı miktarda tüketmesi nedeniyle arayışlar olmuş ve suyun borsada satılması gündeme gelmiştir.

Bu uygulamayla suyunu kullanmayan çiftçilerin suyunu borsada satmalarının önü açılmış, böylece su tasarrufu sağlanması hedeflenmiştir. Bu kararı destekleyenler çiftçilerin önceden su alarak kuraklığa bağlı artan fiyatlardan etkilenmeyeceklerini, sulamadan vazgeçen çiftçiler nedeniyle de su tasarrufu olacağını düşünmektedir. Suyun metalaştırılmasına yol açan bu uygulamanın su tasarrufu sağlayıp sağlamayacağı tartışmalıyken ülkemizde gelecekte kuraklıkların daha da şiddetleneceği konusunda hiçbir tartışma yoktur.

İklim Değişikliği 7. Ulusal Bildirimi'nde orta-iyimser ve kötümser senaryolara göre önümüzdeki 20 yıl içinde sıcaklıkların 2-3 °C artacağı, yağışların genelde azalacağı, bu azalmanın mevsimlere göre değişeceği, kış yağışlarında %10 kadar artış olurken diğer mevsimlerde ise %20 kadar azalacağı açıklanmaktadır. Yüzyıl sonunda 6 °C'yi bulan sıcaklık artışlarıyla, kış hariç diğer mevsimlerde %50'lere ulaşan yağış azalmasıyla karşı karşıya kalabiliriz.

İklim değişikliğinin su kaynaklarına diğer olumsuz etkilerinin yağışların azalması ve dağlardaki buzulların erimesi olması beklenmektedir. Kar yağışının azalması yağış sularının toprağa sızmasıyla, buzulların erimesi ise akarsulardaki su seviyelerinin düşmesiyle sonuçlanacaktır.

Öncelikle yapılması gereken, içme suyu havzalarının mutlaka koruma altına alınmasıdır. Ancak Kanal İstanbul, 3. Havaalanı gibi bazı mega projeler İstanbul'un çok önemli içme suyu havzalarını etkiledi. Sadece Kanal İstanbul, Sazlıdere Barajı'nın tamamen yok edecek. Diğer bir örnek yine İstanbul'dan uzun süredir kullanılmayan ve 2020'de tekrardan yarış takvimine alınan Formula 1 pisti olup bu pist Ömerli Havzası içinde inşa edilmiştir.

Su üretiminin artması ve mevcut suyun kalitesi açısından baraj havzalarının bitki örtüsüyle kaplı olması gerekmektedir. Bu bitki örtüsü orman ağırlıklı olmalı, meralarda ise koruma, rotasyon gibi uygulamalarla ot miktarı yükseltilmelidir. İçme suyu havzalarında madencilik, sanayi tesisi ve enerji yatırımlarına izin verilmemelidir.

Ülkemizde suyun %70 kadarı tarımda kullanılmaktadır. Son yıllarda damlama sulama uygulamaları yaygınlaşsa da yetersizdir. Çünkü tarımsal sulama nedeniyle derelerin su seviyesi sürekli azalmakta ya da dereler kurumaktadır. Bu derelerin beslediği göller de kurumakta, böylece hem sudaki canlılar hem de göllerde balıkçılık yapanlar olumsuz etkilenmektedir. Yüzeysel sularının yetmediği bölgelerimizde tarımsal yeraltı suları kullanılmaktadır. Hâlbuki yeraltı suları gelecekte üst üste birkaç yıl yaşanabilecek kuraklıklarda bizim kurtarıcımız olacaktır. Bu nedenle yeraltı sularının kullanımının sınırlandırılması, yöreye uygun bitki türleriyle tarım yapılmasının teşvik edilmesi gerekmektedir. Örneğin, Konya ve çevresinde yeraltı suları kullanılarak şeker pancarı üretilmektedir. Benzer şekilde Güneydoğu Anadolu'da yılda en az on kez sulanarak mısır yetiştirilmektedir.

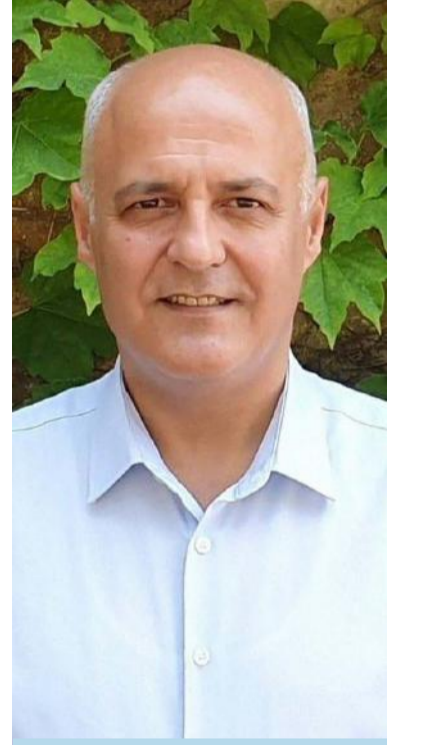
Diğer bir sorun da derelerimizin ve göllerimizin kirlenmesidir. Çoğu derenin suyu kirlilikten dolayı sulama suyu kriterlerini sağlamamaktadır. Hem sanayi tesislerinin hem de yerleşimlerin atık suları derelere ve göllere deşarj edilmektedir. Örneğin, İstanbul'da bir zamanlar içme suyu havzası olan Küçükçekmece Gölü kirlilik nedeniyle kullanılmaz hâle gelmiştir. Atık suların derelere boşaltılması yerine arıtılarak yeniden kullanımı sağlanmalıdır.

Acil eylem planı olarak su tasarrufu yapılması önerisi çok doğru değildir. Nedeni ise, su tasarrufunun sadece kuraklık durumunda değil, her zaman gündemde olması gereken bir eylem olmasıdır. Çünkü yağışlı yıllarda fazla suyu depolayarak kurak yıllarda kullanmak mümkün olacaktır. Yağışlı yıllarda barajların tamamen dolması sağlanamıyorsa ertesi yıl yaşanacak bir kuraklıktan çok daha fazla etkilenilecektir. İstanbul'da yaşanan durum buna örnek olarak verilebilir.

Röportaj

“Prof. Dr. DOĞANAY TOLUNAY”

İstanbul Üniversitesi Orman Mühendisliği Toprak İlmi ve Ekoloji Ana Bilim Dalı

Prof. Dr. DOĞANAY TOLUNAY

1986-1990 yılları arasında İ.Ü. Orman Fakültesi Orman Mühendisliği Bölümü'nde okudu. İ.Ü. Orman Fakültesi Toprak İlmi ve Ekoloji Anabilim Dalı'nda 1992 yılında yüksek lisans ve 1997 yılında doktora öğrenimini tamamladı. Tolunay, İstanbul Üniversitesi ve İstanbul Teknik Üniversitesi'nde çeşitli dersler vermekte olup Toprak İlmi, Orman Ekolojisi, Peyzaj Ekolojisi, Ekosistem Bilgisi, Hava Kirliliğinin Ekolojisi, Çevre Kirliliği, Küresel İklim Değişikliği, Yetiştirme Ortamı Haritacılığı konularında çalışmaktadır.

Hava Kirlenmesi Araştırmaları ve Denetimi Türk Milli Komitesi Yönetim Kurulu Üyesi olan Tolunay, Orman Ekosistemlerinin İzlenmesi Programı'nın bilimsel danışman heyetinde yer almaktadır. Küresel ısınma konusunda Türkiye Gazeteciler Cemiyeti ve Ekonomi Gazetecileri Derneği tarafından düzenlenen toplantılarda bilimsel danışman olarak görev yapmaktadır.

TÜBİTAK ve diğer kuruluşlarca desteklenen çok sayıda araştırma projesinde yürütücü ve araştırmacı olarak yer aldı. Çoğu çevre sorunları, ormancılık ve iklim değişikliğiyle ilgili olan 75'in üzerinde ulusal ve uluslararası bilimsel yayını bulunmaktadır.

2019 yılında İstanbul'da çok şiddetli bir kuraklık yaşanmasa da 2020 yılı kış ve bahar aylarında barajlar tam olarak dolmamış ve 2020 yaz aylarına ortalama % 67 doluluk oranıyla girilmiştir. Sonrasında yaz kuraklığı nedeniyle su seviyeleri sürekli azalmıştır.

Önerilebilecek diğer bir uygulama da su hasadı olarak adlandırılan yöntemlerdir. Su hasadının bahçelerde yağmur suyunun depolanmasından, yüzeysel akışı teraslar ya da küçük havuzlar inşa ederek toprağa sızdırmaya, arıtılmış suların ve toplanan yağmur sularının çatlaklı yapıya sahip kireçtaşları ana kayalarının olduğu bölgelerde yeraltına deşarj etmeye kadar çok farklı boyutlarda yöntemler bulunmaktadır. Ülkemizde yeraltı suyu beslemesi için son derece önemli olan kireçtaşı ana kayaları madencilik faaliyetleriyle sürekli tahrip edilmektedir.

Kuraklığa karşı yapılabilecek diğer bir uygulama da su kullanımı yoğun olan sanayi tesislerinden vazgeçilmesidir. Örneğin tekstil, su kullanımının oldukça yoğun olduğu bir sektördür ve atık suları da su kirliliğine yol açmaktadır. Termik santrallerde de fazla miktarda su kullanılmaktadır. Ancak ülkemizde hâlen çok sayıda termik santral yapılmak istenmektedir. Üstelik bunların bir kısmı (Konya, Kırklareli ve Çerkezköy'dekiler gibi) yeraltı sularını kullanacaktır.

Yeraltı su kaynaklarının yarısının içme suyu, yarısının da tarımsal sulamaya harcandığı belirtiliyor. Bu alanda aynı coğrafyayı paylaştığımız Akdeniz'de, Avrupa ve Ortadoğu'da ne gibi önlemler alınıyor? Türkiye iklim adaptasyonu endekslerinde nerede?

DOĞANAY TOLUNAY: Kuraklığın şiddetli yaşandığı ve sık sık tekrarladığı ülkelerde alınan önlemler arasında kuraklık izleme sistemlerinin oluşturulması, deniz suyunun tuzdan arındırılması, atık suyun tarımda kullanılmasının sağlanması, suyun doğru fiyatlandırılması ve aşırı kullanımın cezalandırılması, suyu verimli kullanan teknolojilerin geliştirilmesi ve teşvik edilmesi, kuraklık risk yönetiminin yapılması gibi uygulamalar bulunmaktadır. Birbirinden farklı uygulamalar da mevcuttur. İspanya'da havzalar arasında su transferinden vazgeçilirken İsrail'de suyun fazla olduğu yerlerden kurak bölgelere su aktarılmaktadır. Her iki ülke ve bazı Ortadoğu ülkeleri deniz suyunu arıtmaya oldukça önem vermektedir. Ancak bu işlem yoğun bir enerji kullanımı gerektirmektedir. Yine İsrail'de su hasadı yöntemleri oldukça fazla kullanılmaktadır. Hatta yeraltı sularını beslemek için toplanan yüzeysel akış ve taşkın sularıyla arıtılmış atık sular yeraltına deşarj edilmektedir. Avrupa Birliği'nin ileriye dönük stratejileri arasında arazi kullanım planlarının yapılması ve iyileştirilmesi, suyun doğru fiyatlandırılması, su tasarrufu kültürünün oluşması gibi adımlar atılması bulunmaktadır.

Türkiye, ülkelerin iklim değişikliği konusundaki azaltım ve uyum gibi önlemlerinin karşılaştırıldığı çalışmada çok iyi durumda değildir. Örneğin, daha birkaç gün önce yayınlanan İklim Değişikliği Performans Endeksi (Climate Change Performance Index-CCPI) sıralamasında 57 ülke arasında 42. sırada gösterilmiştir. Bu sıra önceki yıllara göre daha iyi bir noktadır. Ancak bu yükselmenin nedeni, yenilenebilir enerji yatırımlarıdır ve ülkemizde ormanlara zarar vererek kurulan HES ve RES'lerin ne kadar yenilenebilir olduğu tartışmalıdır. İklim değişikliği politikası açısından ise, 61 ülke içinde Türkiye'ye 58. sırada yer verilmiştir.

Bugüne kadar ülke genelinde kuraklığı önlemek için Tarımsal Kuraklık Eylem Planları hazırlanmıştır. Fakat bu eylem planlarının uygulanmasında eksiklikler bulunmaktadır. Kuraklık izleme, kuraklık risk tahmini, toprak nemi ölçümü gibi faaliyetler eksik kalmıştır. Kuraklıkla mücadele için çok sayıda gölet yapılmıştır. Ancak bu göletler derelerden akan su miktarının azalmasına ve bu dereleri kullanan bazı köylülerin suya erişiminin kısıtlanmasına yol açmıştır. Kuraklıkla mücadelede suyun depolanması önemlidir. Ancak bu depolama yapılırken ekosistemlerin ve buralardaki canlıların da su ihtiyaçları göz önünde bulundurulmalıdır. Tarımsal ürün deseninin kuraklığa göre oluşturulmasında da sorunlar bulunmaktadır.

Yerel yönetimlerin alabileceği inisiyatifler neler olabilir?

DOĞANAY TOLUNAY: Yerel yönetimler suyun depolanmasından ve halka ulaştırılmasından sorumludur. Hatta bazı büyükşehirler yüzlerce kilometre öteden su aktarmaktadırlar. Öncelikle bu su aktarımıyla -örneğin Düzce ya da Kırklareli ve Tekirdağ'ın suyuna ortak olduklarını- aktardıkları suda aynı zamanda çok sayıda ekosistemin ve canlıların hakkı olduğunu bilmeleri ve bunu sorumlu oldukları kentlilere anlatmaları gerekmektedir. Bu açıdan su tasarrufu kültürünü oluşturmak belediyelerin görevidir. Su tasarrufu önlemleri yağışlı ya da kurak her dönem yapılmalıdır. Sadece kurak zamanlarda su tasarrufu yapılması, su kullanımının kısıtlanması ya da bazı kullanımların yasaklanması, kurak dönemlerde insanların suyu depolamaya yönelmesine sebep olabilir.

Belediyelere düşen en büyük görev, çevre ve imar planları hazırlanırken arazi kullanım planlamasına dikkat etmeleridir. Orman ve mera alanları yerleşime açılmamalı, tarım için uygun olan araziler mutlaka korunmalıdır. İçme suyu havzalarının da yapılaşması ve sularının kirlenmesinin önlenmesi yine belediyelerin sorumluluğundadır.

Kent içindeki yeşil alanların artırılması hem suyun toprağa sızarak yeraltı sularının beslenmesini sağlayacak hem de kent sellerini önleyecektir. Suyun doğru fiyatlandırılması, çok su tüketen sektörlerden yüksek fiyat alınması, tasarrufu teşvik için belli miktarlara kadar tüketimin ücretsiz olmasının sağlanması gibi uygulamalar da yapılabilir.

Suyla ilgili altyapının iyileştirilmesi de belediyelerin sorumluluğundadır. Çünkü ülkemizde su dağıtım hatlarının eski olması nedeniyle barajlardan evlere ulaşana kadar suyun önemli bir bölümü kaybedilmektedir.

Örneğin, bu değer İstanbul'da %20'nin üzerindedir. Kayıp su miktarı 2019 yılında 237 milyon m3 kadardır ve bir bakıma 235 milyon m3 kapasitesi olan Ömerli Barajı'nın suları dağıtım sırasında kaybedilmektedir.

Diğer yandan, kent planlaması da son derece önemlidir. Kentlerin cazibe merkezi hâline gelmesi, nüfusunun hızlı bir biçimde artması ilave su kaynağına ve araziye olan ihtiyacı da artıracaktır.

İstanbul'un nüfusunun 27 milyona ve bugün 190 litre kadar olan kişi başı günlük su tüketiminin (kayıp su dahil) 300 litreye çıkması durumunda Melen Barajı'ndan aktarılması planlanan suyun dahi yetmemesi söz konusu olacaktır.

“İKLİM BİR ÇEVRE POLİTİKASINDAN FAZLASIDIR”

Kuraklık sadece meteorolojik bir döngünün parçası mı yoksa aslında iklim değişikliğinin kalıcı bir sonucu mu?

ÜMİT ŞAHİN: Kuraklık tanımı gereği görecelidir. Bir bölgede uzun dönem ortalamasında beklenen yağışın altında yağış olmasıyla tanımlanıyor. Dolayısıyla mutlak bir kuraklık tanımı yok. Bazı bölgeler zaten kuraktır, yani o bölgelerde normal olan bir durum, yağışlı olan bir bölge için afet hâline gelebilir. Türkiye için bölgelerin normal şartlarda ne kadar yağış aldığı belli olduğu için kurak dönemleri saptamak kolay oluyor. Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün sürekli yayımladığı kuraklık analizleri var. Bunun sabit bir periyodu olduğunu söylemek doğru değil. Şu kadar yılda bir kuraklık olur diye bir şey yok. Ama uzun dönemde geçmişe göre bakıldığında daha şiddetli kuraklık dönemlerinin yaşandığı biliniyor.

Şu anki iklim değişikliğinin küresel düzeydeki sonuçları özellikle belli bölgelerde yoğunlaşıyor. Bunlardan bir tanesi de Akdeniz Havzası. Türkiye'nin de içinde bulunduğu Akdeniz Havzası, belli coğrafyalarda kurak dönemlerin giderek daha sıklıkla yaşandığı bir alan. Sadece iklim değişikliğinin değil, diğer insan faaliyetlerinin eklenmesiyle kuraklığın sürekli hâle geldiği çorak bir yere doğru, hatta çölleşme denilebilecek bir yere doğru gidiyor. Dolayısıyla Türkiye'de de kullanılabilir su miktarının giderek azalacağı, kurak periyodların sıklaşacağı ve bunun da iklim değişikliğiyle doğrudan doğruya ilişkili olacağı artık kabul edilen bir şey. Levent Hoca'yla yazdığımız raporda da bunu zaten kanıtlarıyla anlatmıştık.

Dolayısıyla bizim bu kuraklık meselesini normal ve başa çıkılabilecek bir şey olarak görmeyi bırakmamız lazım. Yani kuraklığın bir süre sonra daha da başa çıkılmaz bir hâle geleceğini, hem tarım hem kentsel su ihtiyacı açısından giderek daha fazla sorun yaratacağını kabul etmemiz lazım. Kuraklık diğer bütün iklim afetleriyle karşılaştırıldığında en yavaş seyreden, en tedrici olan, uzun döneme yayılan, etkileri daha geç ortaya çıkan, geç fark edilen bir durum. Mesela bütün bir hasat dönemi geçer, ancak tarımsal dönem boyunca kuraklığın etkilerini görürsünüz ya da içme suyu barajlarının seviyesi yavaş yavaş düşer. Böyle ani bir iklim felaketi değil, ama yavaş yavaş seyreden dolaylı bir iklim felaketi sayılabilir kuraklık. Türkiye'de henüz bildiğim kadarıyla kuraklık, afet kabul edilmiyor. İlk yapılması gereken şey, kuraklığın iklim krizine bağlı olarak giderek artacağını, sık ve şiddetli hâle geleceğini önümüze koymak. Bunun da iklim değişikliği devam ettiği ve durdurulmadığı sürece geri dönüşünün olmadığını görmek gerekiyor. Burada önümüze iki görev çıkıyor. Birincisi, bütün iklim felaketlerinde iklim değişikliğinin etkileriyle olan bütün mücadeleler gibi iki şeyi bir arada yapmak gerekiyor.

İklim değişikliğini durdurmak için mücadele etmek lazım. İkincisi, kuraklık, fırtınalar, deniz seviyesinin yükselmesi gibi etkilerin bize daha az zarar vermesini sağlayacak önlemler almak.

Bu ikisini bir arada yapmamız gerekiyor. Neden? Çünkü bütün IPCC raporlarında da yer alır, iklim değişikliğiyle mücadele olmadan uyum olamaz. Yani iklim değişikliği bu hızla devam ettiği sürece uyum sağlanabilecek bir dünya olmayacak önümüzdeki yıllarda. Hiçbir ülkenin ve toplumun uyum kapasitesi buna yetmeyecek. Hele kuraklığa karşı uyum hiç kolay bir şey değil. Buna teknik bir mesele gibi bakmamak, iklim mücadelesinin bir parçası şeklinde bakmak gerekiyor. Çünkü şunu sıklıkla görüyoruz. Su sıkıntısı olduğu zaman bunu hemen bir teknolojik çözümlerle karşılama alışkanlığı var. Bir tane daha baraj yapalım, 150 km. öteden boruyla su taşıyalım gibi çözümler sanki çok normalmiş gibi ortaya atılıyor. Hâlbuki bunlara gelene kadar yapılması gereken şey, iklim değişikliğiyle mücadele edip ekolojik anlamda sürdürülebilir bir gelecek kurmak. Bunu yapmak da bütün politika yapımcıların görevi zaten. Dolayısıyla geri dönüşü yok dedim, ama kabullenelim demedim, bunu kabullenip teknolojik çözüm aramak yerine meseleyi kökünden çözmek için mücadele etmek gerekiyor.

Burada da yapılacak olan şey nedir? Bir an önce bütün sektörlerde sera gazı emisyonlarını azaltıp en geç 2050'ye kadar da sıfırlayacak bir dönüşüm gerçekleştirmek. Ekonomik enerji sisteminde, ulaşımda vs. bir dönüşüm sağlamak. Birincisi, bunu sera gazlarını azaltarak yapacaksınız. İkincisi, uyumun ve adaptasyon politikalarının kuralı mevcut olanı korumaktır. Doğanın bozulmamış alanlarını korumaktır. Bu ne demek? Örneğin, bir kent için o kentin çevresindeki doğal ormanları, yeşil alanları, sulak alanları, su toplama havzalarını, tarım alanlarını bugünden itibaren bir daha el değmeyecek şekilde korumanız lazım. Tek bir ormana, tek bir sulak alana, tek bir tarım alanına dokunmamanız lazım, çünkü bunların hepsinin korunması ve geliştirilmesi uyumun bir parçası. O uyumu yapabilmemiz için bu önlemleri almanız gerekiyor. Hatta bozulmuş alanları restore etmeniz lazım. İçme suyu havzasının toplama alanına inşaatlar yapıldıysa onları kaldırmamız gerekiyor mümkünse. Bir orman ekosistemi parçalandıysa o parçalanmayı düzeltmeniz gerekiyor. Yani onun giderek daha fazla yıkıma uğramasını, yok olmasını engellememiz gerekiyor. Çünkü iklim değişikliğiyle mücadele etmeniz için biyoçeşitliliği korumanız lazım. Üçüncüsü de iklim değişikliğiyle mücadele ettiğiniz, doğayı ve yeşil alanı koruduğunuz hâlde küresel bir mesele olduğundan yine sıcaklıklar artmaya devam ettiği için yağışlar azalacaktır, su sorunu ortaya çıkacaktır. O durumda da uyum alanında gerekli değişiklikleri yapmalısınız. Tarımsal anlamda bazı ürün desenlerini değiştirmeniz gerekebilir.

Sulu tarımı azaltmanız, onun yerine kuru tarımı artırmanız, su tüketen önlemler almanız ve kentsel alanlarda su tasarrufu yapmanız söz konusu olabilir. Bunların hepsi önemli. Bu ilk iki maddeyi atlayıp uyum sağlama sürecini tamamlamak pek mümkün değil. Uyum politikası geliştiriliyor, ama ne iklim değişikliğiyle ilgili mücadele için gerekenler yeterince yapılıyor -Paris Anlaşması bile onaylanmış değil- ne de doğa korunuyor. Kuraklıkla ilgili bu durumu net olarak belirlemek lazım.

Röportaj

“Dr. ÜMİT ŞAHİN”

Sabancı Üniversitesi
İstanbul Politikalar Merkezi
İklim Değişikliği Koordinatörü

Dr. ÜMİT ŞAHİN

İstanbul Politikalar Merkezi
Kıdemli Uzmanı ve İklim
Değişikliği Çalışmaları
Koordinatörü'dür. Sabancı
Üniversitesi Sanat ve Sosyal
Bilimler Fakültesi'nde
Küresel İklim Değişikliği ve
Çevre Politikaları dersini
veren Şahin, ayrıca Mercator-
İPM Burs Programı İklim
Değişikliği jüri üyesidir.

Açık Radyo'da Ömer
Madra'yla birlikte “Açık
Yeşil” adlı radyo programını
hazırlayıp sunmakta, Yeşil
Gazete'de ekoloji editörlüğü
ve yazarlık yapmaktadır.

Yeşil Düşünce Derneği'nin
proje danışmanlarından.

1990'ların başından bu
yana yeşil politikanın,
iklim, ekoloji ve çevre
hareketlerinin, nükleer
karşıtı mücadelenin ve
insan hakları hareketinin
içindedir.

1990'lı yıllarda Nükleer
Karşıtı Platform içinde
çalıştı. 1996'da haftalık
nükleer karşıtı gazete
Akkuyu Postası'nı çıkarttı.

2003 yılında hâlen yayın
yönetmenliğini yürüttüğü
yeşil politika ve özgürlükçü
düşünce dergisi Üç Ekoloji'yi
kurdu.

Çevre İçin Hekimler
Derneği'nin kurucularından
olan Şahin, 2002-2006
yılları arasında derneğin
başkanlığını yaptı.

Editörlüğünü, eş yazarlığını
ve bölüm yazarlığını yaptığı
çevre sağlığı, yeşil politika
ve insan haklarıyla ilgili
çeşitli popüler ve akademik
kitapları, makaleleri
bulunmaktadır.

Ayrıca 2008-2013
yılları arasında İstanbul
Üniversitesi İletişim
Fakültesi'nde “Çevre
Haberciliği” dersini verdi.

Cerrahpaşa Tıp
Fakültesi'nden 1991
yılında mezun olan Ümit
Şahin, 2000 yılında halk
sağlığı konusunda doktora
derecesini aldı ve çevre
sağlığı üzerine çalıştı.

Belediyeler açısından kuraklıkla ilgili kentsel alana gelelim. Baraj seviyelerinin giderek düştüğünü görüyoruz, bu her kuraklık döneminde yaşanır. Burada çözüm olarak ilk yapılması gereken şey, su tüketimini azaltmak ve insanları kuraklık döneminden haberdar etmek. Uyarıda bulunmak ve insanların su kullanımını azaltmasını sağlamak. İkincisi, her şeye rağmen en fazla suyu konutlar tüketmiyor. Tarım ve sanayi her zaman daha fazla su tüketiyor. Tarımda ve sanayide su tasarrufunu sağlayacak önlemler almak çok önemli. Ayrıca mevcut içme suyu kaynaklarını korumak önemli bir husus. Her tarafı beton ve asfalt yaptığınız için yağışlar, yeraltı sularını besleyemiyor. Mesela İstanbul'da Sazlıdere Barajı gibi bir su kaynağını Kanal İstanbul'a feda ediyorlar. Küçükçekmece Gölü'nü Kanal İstanbul'a feda ediyorlar. Bunlar kabul edilebilir şeyler değil. Bu hataları yapmamanız gerekiyor. Doğayı, yeşil alanları ve su havzalarını koruyup tüketimi azaltarak çözümü içeride aramanız gerekiyor. Bir kentin kendi suyunu kendisinin sağlaması lazım. Dolayısıyla ekolojik olmayan havzalara su taşıma yerine o havzanın kendi su kaynaklarıyla, havasıyla, toprağıyla, yeşil alanıyla sağlayabildiği suyu artırmak, kullanılabilir ve içilebilir hâle getirmek gerekiyor. Bütün bunları yapmayınca palyatif çözüm üretiliyor. İstanbul'da damacana su içiyoruz. Çünkü insanlar akan suyun lezzetini sevmiyor, güvenilir bulmuyor.

Az önce Türkiye daha Paris Anlaşması'na bile imza atmadı dediniz. Türkiye'nin ev ödevleri nedir? Bir kere devlet yapılması gerekenler neler? İkincisi de yerel yönetimlerin kendi durdukları yerden tek başlarına iklim mücadelesiyle ilgili yapabilecekleri var mı? Belediyelerin bu alandaki mali yüklerini azaltması nasıl mümkün olabilir sizce?

ÜMİT ŞAHİN: Türkiye, Paris Anlaşması'nı en kısa zamanda onaylamalı ve taraf olmalı. Uzun vadede 2050'ye kadar Paris Anlaşması'nın öngördüğü net sıfır hedefine yönelik bir sera gazı azaltım hedefi ilan etmeli. Türkiye'nin ilan ettiği, artış hedefi. Azaltım hedefi ilan edilmeli. Buna uyabilmek için ekonomisini karbonsuzlaştırmaya yönelik bir perspektif ortaya koymalı. Bunun birinci kuralı, önce kömürden hızlı bir şekilde uzaklaşmak, kömürle enerji üretimini en kısa zamanda terk etmek, ardından da doğalgazdan enerjide çıkmak, ulaşımda da petrolü terk edecek önlemler almak. Bütün bunları yapabilmesi için bir ülkenin önce sera gazı azaltım hedefi koyması gerekir. Azaltım vizyonunuz olmadığı takdirde her şey eskiden olduğu gibi devam eder, sadece teknolojik gelişmeler nedeniyle sera gazı azalır, ama bir politika değişikliği sağlayamazsınız dönüşüm söz konusu olamaz. 2020 yılında en son Çin, Japonya, Güney Afrika, Güney Kore gibi pek çok ülke, Türkiye'ye benzer ve büyüyen ülkeler 2050'ye 2060'a kadar sıfır emisyon hedeflerini ilan etti. Türkiye'nin de önce uzun vadeli sıfır emisyon ve karbonsuzlaşma hedefi ilan etmesi lazım. Sonra da 2030'a yönelik gerçekçi bir azalma hedefi koyması gerekli. Yani azaltacağız demeyen birkaç ülkeden biri olarak kaldık. Ekonomiyi karbonsuzlaştırmak için bir yol haritası çizilmeli. Bunun için bir sürü ekonomik teşvik var. En genel anlamda da Türkiye ekonomisinin Avrupa'daki yeşil düzen fikrine benzer bir şekilde bir dönüşümden geçmesi lazım.

Siz bu süreçte bir ışık görüyor musunuz?

ÜMİT ŞAHİN: Türkiye eninde sonunda yeşil düzen politikalarını kabul edecek, yani buna bir süre daha direnebilir, ama bütün dünya buraya doğru dönecek, hâliyle Türkiye de dönecek. Ne kadar erken harekete geçerseniz o kadar yararlı olur. En sona kalıp mecbur kaldığınızda zarar görürsünüz, bütün olaylarda böyle biliyorsunuz. Avrupa Birliği yeşil düzeni ilan etmişken Türkiye'nin de buna yavaş yavaş alışması lazım. Kolay bir geçiş olmayacaktır bu, ama on yıl içinde Türkiye'nin ekonomisini rahatlıkla dönüştüreceğini düşünüyorum. Zaten Türkiye bir petrol ihracatçısı ve fosil yakıt üreticisi bir ülke olmadığı için oraya büyük bir saplanma yaşamasını gerektirecek bir durum da yok, doğru düzgün kömür de yok, petrol de yok, doğalgaz da yok. Yani Türkiye'nin kendini bir OPEC ülkesi gibi fazla naza çekmesini gerektirecek bir durum yok, Rusya değil Türkiye. İran ve Irak da onaylamadı Paris'i Türkiye gibi, ama İran ve Irak petrol ülkesi. Türkiye bir fosil yakıt ülkesi olmadığı hâlde fosil yakıt ülkesi gibi davranıyor, tuhaf bir şey.

Yerel yönetimlerin yapacağı çok şey var. Yerel yönetimler enerji politikaları konusunda bir şey yapamaz, yapacakları şeyler çok sınırlı kalacaktır enerjide. Ama en önemli ikinci emisyon kalemi, ulaşım. Ulaşımı, özellikle şehir içi ulaşımı karbonsuzlaştırmak belediyelerin bir numaralı görevi, bu da sadece metroyla olmaz, olabilecek en kolay ve en hızlı yöntemlerle elektrikli toplu ulaşımı çoğaltmanız ve motorlu taşıta dayalı bir kent planından çıkmanız gerekiyor. Maalesef Türkiye'deki bütün kentler arabalara yol açmak üzere dizayn ediliyor. Ne kadar geniş cadde olursa içeriden ne kadar çevre yolu geçerse o kadar iyi oluyor, bu artık eskide kalmış bir anlayış. Tam tersi, kentin içine araç sokmayacak, yayaların, tramvayların, bisikletlerin, elektrikli otobüslerin gittiği hatlarla toplu ulaşım ve bisiklet yaya hareketliliğine dayalı bir ulaşım sistemi kurması gerekiyor. Bir belediyenin bence iklim politikasında yapması gereken birinci şey budur. İkincisi, imar planları açısından binalar konusunda yapabileceği şeyler var. Binaların enerji tüketimini azaltacak önlemler almak için pilot projelerle, ufak tefek şeylerle vakit harcamadan bütün bir kentin bina yapısını az enerji tüketen şekilde yeniden gözden geçirmek gerekiyor. Buna ısıtma ve soğutma da dahil. Isıtma ve soğutma ihtiyacını azaltmaya yönelik önlemler de dahil. Mesela sıfır emisyonlu binaların, pasif binaların artırılması gerekiyor. Avrupa'da biliyorsunuz pasif bina zorunlu bir standart hâline geldi artık. Üçüncüsü de birinci bahiste söylediğim yeşil alanların korunması ve artırılması. Kentin çevresindeki ya da içindeki hiçbir ormana, tarım alanına, ağaçlık alana, yeşil alana, sulak alana asla dokunulmaması, bunların koruma altına alınması gerekiyor. Ama bu da yetmez, özellikle bizim büyük kentlerimizdeki gibi yoğun yapılaşma olan yerlerde bu yoğun yapılaşmayı seyreltecek önlemler almak gerekiyor. Yani kentsel dönüşüm yapıyorken pek çok yerde yoğun yapılaşmayı seyreltip mahalle içlerinde geniş yeşil alanlar yaratmak, hatta sıcak dalgalarının, aşırı sıcakların ve ısı adalarının etkisini azaltmak için büyük caddeleri ve bulvarları gerekirse araç trafiğini daraltacak şekilde ağaçlandırmak gibi önlemler almak gerekiyor.

Bütün bunlar belediyeler için çok radikal gibi görünebilir, ama belediyelerin aslında kolayca yapabileceği şeyler. Sadece yurttaşları ikna etmeleri gerekiyor. Çünkü yapmazlarsa bundan beş-on sene sonra yurttaşlar büyük felaketleri yaşamaya başladıktan sonra dönüp belediyelere "siz neden yapmadınız" diye hesap soracak. O yüzden yapılması gereken çok şey var. AB fonlarından belediyelerin mümkün olan en büyük ölçüde yararlanmasını gerektiğini düşünüyorum. Sadece strateji yazmak için değil, aynı zamanda uygulama adına da bu fonlardan yararlanmalılar. Ama yine de yetmez, çünkü yapılması gereken pek çok şey artık plan yazmak, strateji oluşturmak noktasını geçti, uygulama ve yapmaya ihtiyaç var. Sadece hibelere değil, kredi olanaklarına da iklim öncelikleri üzerinden gitmesi gerekiyor belediyelerin. Son olarak şunu söyleyeyim; belediyelerin iklim politikasını çevre politikası gibi görmemesi gerekiyor. Bütün imar politikalarını, hizmetlerinizi, yeşil alanlarınızı, ulaşımınızı, binalarınızı ve yaptığınız her şeyi iklim değişikliği bağlamında düşünmeniz gerekiyor. Belediyeler bu tür bir zihniyet değişikliği yapabilirse birkaç yıl içerisinde Türkiye'de çok şey değişir diye düşünüyorum. Çoğu belediyenin iklim değişikliğine eskisine nazaran daha çok önem verdiğini ve sürecin farkında olduğunu görüyorum, ama bu konuda daha cesur olmalılar. İklim değişikliğini sadece bir konu olarak görmeyi bırakıp iklim dostu bir kent kurmayı en önemli sorumlulukları kabul etmelidir.

“TARIMIN DÖNÜŞMESİNDE YEREL YÖNETİMLERİN ROLÜ KRİTİK”

İstanbul Politikalar Merkezi'nin Kasım ayında yayımlanan bir raporu var. İklim değişikliği bağlamında tarım raporu. Hızlı kentleşme politikaları kuraklık ve su sorununa yönelik nasıl bir etki yarattı?

FİKRET ADAMAN: Bir şekilde bizleri bulmuş olmanız çok sevindirici. Raporun tam künyesinde yer alan üç genç arkadaşım daha vardı. Kuraklık meselesinin arkasında temelde birkaç faktör var. Bu sırf Türkiye'ye değil, tüm dünyaya özgü bir durum. Kimi yerlerde belirgin kimi yerlerde daha az belirgin. Ama yağış rejimi değişiyor ve ileriye yönelik projeksiyonlar da bu değişikliğin çok daha ciddi olacağını söylüyor. Belki Türkiye birkaç yere daha fazla yağış alacak, ama genel olarak artık ülkemiz daha az yağış alacak. Türkiye'nin ve dünyanın yağışının niteliği değişecek. Çok sert yağışlar, kısa süreli yağışlar olacak. Toprağın bunu emmesi zorlaşacak. Bu, bir. İki, nüfus artıyor. Betonlaşma artıyor. Dolayısıyla suyun toprakla kavuşacağı alan giderek azalıyor. Artan nüfus beraberinde daha fazla su tüketimini getiriyor. Sıcaklıklar da artıyor. Sıcaklıkların artması da su tüketiminin artması anlamına geliyor. Arka planda olanları, yani iklim değişikliğini Türkiye de yavaş yavaş hissetmeye başladı. Mesela dolu yağınca İstanbul'da şaşkınlıkla karşılandı. Antalya ve civarındaki hortum miktarı, Karadeniz'deki sel olayları arttı. İnsanlar artık yavaş yavaş bunu görüyor. Türkiye'nin gelişmiş ülkeler kadar sorumluluğu olmamakla beraber 83 milyonuyla tabii ki bir katkı yapıyor.

Türkiye'ye spesifik bakacak olursak tarım, aşağı yukarı %75 oranında su kullanıyor. Kullanılan suyun da büyük bir kısmı bizim vahşi sulama dediğimiz sulama. Bu su ya barajlardan ya göletlerden ya akarsulardan çekiliyor ya da kuyu açılıyor. Göletlerin büyük bir kısmını kuruttuk. Yeraltı su tabanı da giderek aşağı doğru iniyor. Eskiden 10 metreden su çıkarken şimdi 30-40 metreden su çıkıyor. Yani Türkiye giderek su fakiri bir ülke olma yolunda ilerliyor. İklim değişikliğiyle, artan nüfusuyla beraber bu sorun katlanarak büyüyecek. Burada ciddi adımlar atmak lazım. İstanbul'da barajlardaki su seviyesi oldukça düştü. Diğer illerde de düştü. Böyle olunca “eyvah susuz kaldık” diyoruz. Asıl feryat, tarım kesiminde. Tarım kesimi susuz kalınca ciddi bir sıkıntı. Küresel ısınmadan ve daha sert hava koşullarının karşımıza çıkmasından dolayı tarım ürünlerinin ciddi bir verim kaybı yaşanması bekleniyor. Bununla ilgili çalışan hocalarımız var, modellere bakıyorlar. 2030'a, 2040'a 2050'ye bakıyorlar, ciddi kayıplar bekleniyor. Mücadele etmek mümkün mü? İki yolla mümkün.

Birincisi, dünyanın da Türkiye olarak bizim de kendi üzerimize düşeni yapmamız, hava değişikliği ve ısınmasının müsebbibi olan sera gazlarını -ki başta karbondioksit- azaltmamız gerekiyor.

Daha yeşil enerjiye geçmek, daha az karbon izi, daha az uçakla seyahat, karbon salmayacak yakıtlar üretmek vs. Böyle kurtarılabilir mi? Kurtarılabilir. Ama geç adım atıldıkça her geçen gün bu kurtarma operasyonu dünyaya oldukça pahalıya patlayacak.

İkincisi, bir uyum süreci oluşturmamız lazım. Evet, iklim değişiyor, biz bu duruma uyum sağlayabiliriz? Akıllı tarım aşamalarında yüksek teknoloji kullanmak, kadim bilgilerden yararlanmak uyum sürecinde oldukça önemli. Ama bu işi yapabilmemizin yolu nerden geçiyor? Sizin çiftçinin kaynaklara ulaşımı nasıldır? İmkânları nedir? Bu bilgilere ne kadar sahiptir? Diyelim ki serasını kırılmaz camdan yapmaya kalktı. Bunun için finansal imkânı var mıdır? Bu imkânları çok daha geniş ele almak lazım. Neoliberal politikaların getirdiği kırılmalar söz konusu.

Netice itibarıyla raporumuzda iki eksen geliştirdik. Bir tanesi, bu neoliberal politikalar çerçevesinde ne kadar kırılğan oldun? Yani piyasanın dalgalandırmasına ne kadar maruzsun? İkincisi, doğa dostu üretim yapıyor musun? Bu ikili eksen üzerinden yapılan bir analizimiz söz konusuydu. Türkiye'de farklı uygulamaları gittik, gezdik, gördük ve bu uygulamaları dört kadrana yerleştirme gibi bir çalışma yaptık. Yola çıkış noktamız oydu. Türkiye açısından tarım önemli. Nereden baksanız nüfusun önemli bir kısmı, yani direkt olarak bu işin içinde olanlar %20 civarında. Doğrudan işin içinde olmayanları da eklerseniz rakam %30-35'lere çıkıyor. Üç kişiden birinin tarımla bir bağlantısı var. Çok önemli bir sektör.

Diğer taraftan Türkiye'deki sera gazı salınımlarının %12'si tarım ve hayvancılıktan. Bu da tabii önemli bir oran, ama su sorunu başta olmak üzere iklim değişikliğinin etkilerinden en fazla etkilenecek sektörlerden biri. En basitinden çalışmaya etkilenecek. Akdeniz Bölgesi için 45 derecelik sıcaklıklara ulaşıldığı bir noktada siz dışarı çıkıp nasıl çalışacaksınız? Bu kadar yüksek sıcaklıklar beraberinde tarlada yangınları ve orman yangınlarını getirecek. Bütün bunlara karşı nasıl önlemlerimiz var? Liste uzar.

Türkiye'nin ciddi mânâda “bir sıkıntı geliyor, biz buna karşı ne yapmalıyız” sorusu üzerinde düşünmeye başlaması lazım. Bunun tarım politikaları bağlamında daha çok merkezi hükümetçe icra edilmesi beklenir. Ama yerelin de yapabileceği çok şey var. Özellikle belediyelerin kırsal kalkınmaya daha bir dikkatli bir şekilde yaklaşmaları, burayla daha ciddi bir şekilde angaje olmaları bekleniyor. Bu tür uygulamaları başlatan örnekleri de görmekteyiz.

Yani hem çiftçiyi koruyan hem kadim bilgiyi savunan ve destekleyen hem akıllı teknolojiye imkân açan hem de kooperatifleşme gibi süreçlerin arkasında duran yapılarla kırsal kalkınmanın çevre dostu ve emek dostu bir vizyon aracılığıyla kurgulanması yönünde adımlar atmak mümkün.

Röportaj

“Prof. Dr. FİKRET ADAMAN”

Boğaziçi Üniversitesi
Ekonomi Bölümü

Prof. Dr. FİKRET ADAMAN

Lisans ve lisansüstü eğitimini Boğaziçi Üniversitesi'nde; doktora eğitimini ise, Manchester Üniversitesi'nde iktisat alanında tamamlayan Fikret Adaman, Boğaziçi Üniversitesi İktisat Bölümü'nde profesör olarak görev yapmaktadır.

Çevre iktisadı, gıda-tarım-iktisat ilişkilenmesi, iktisadi düşünce tarihi, politik ekoloji, Türkiye'nin ekonomi politikası ve sosyal politikalar üzerine çalışmaktadır. Ekonomi bölüm başkanlığı ve rektör danışmanlığı görevlerini icra etti.

Misafir eğitmen/araştırmacı olarak Bologna, Erasmus, UTAH, Purdue ve UMASS Üniversiteleri'nde bulundu.

Sosyal dışlanma konusunda Avrupa Komisyonu'nda Türkiye uzman ekibini içerisinde çalışmaktadır.

IPM bağlamında tarım sektöründeki dönüşümlerle iklim krizi arasındaki ilişkiyi ve bunun bir alt başlığı olarak gıda rejimine ve politikalarına odaklanacaktır.

Yeraltı kaynaklarımızı hâlâ çok hoyratça kullanıyoruz. Arıtmayla tekrar kullanıma almıyoruz, suyun iletilmesinde kayıplar yaşıyoruz vb. Türkiye, iklim değişikliği hedeflerinde merkezi hükümet ve yerel yönetimler açısından hangi öncelikli konuları çözemedi sizce?

FİKRET ADAMAN: Aslında bu bir uzay teknolojisi değil. Net olan ve hemen çalışılması gereken konular var. Yağmur hasadı yaparsanız binalarda -özellikle yurt gibi, büyük ve çok yerleşimli binalarda- gri su uygulamasına geçilmesi gerekir. Sonuçta kentlerimizde tuvalete her girişte sifonu çektiğimizde içilebilir suyu kullanıyoruz. Düşünsenize iki litre, iki buçuk litre su içiyorsunuz, oysa 60-70 litre tuvalette rezervuardan gidiyor. Belki bunu her eve tasarlamak çok mantıklı olmayabilir, ama 300-500 kişinin kaldığı yurtlarda ya da üniversitelerde yaparsanız bu işlerin çoğu yoluna girer. Enerji verimli ve yeşil binalar yapmak hedef olmalı. Sırf su tüketimi açısından değil, enerji açısından da önemli. Aslında bunlar belediyelerin bildiği konular. Önemli olan, kaynaklar buraya aktarılıyor mu? Bu işler belediyelerin gündemine alınıyor mu? Bunlar uzun soluklu bir program dahilinde mi yapılıyor yoksa hadi biraz çevreci olduk diye bir şeyler yapıyor, sonra unutuluyor mu? Hayatımızın içine girmesi lazım. Ama unutmayalım, bunları başka aktörlerle ortaklıklar kurarak en iyi şekilde yapabiliriz. Yani siz belediye olarak kaynaklarınızı kullanarak adım atabilirsiniz. Ama yanınıza çevre örgütlerini aldığınızda başarıyı yakalama imkânınız artıyor. Biraz da böyle düşünmek lazım. Merkezi yönetim açısından da "Türkiye tarımı nereye gidiyor" sorusunu sormak gerekiyor. Tarımsal arazilerin ciddi oranda kaybı söz konusu. Teknolojik birtakım çözümlere gidecekseniz bunların finansmanını ve teşvik mekanizmalarını da kurmanız gerekiyor. Bunlar masanın etrafına oturup kara düşüneneğimiz şeyler değil. Çözümleri var. Önemli olan, bir istişare ortamının ve kültürünün sağlanması.

Raporun hazırlanması sürecinde yerel yönetimlerle de görüştünüz. Bu görüşmelerdeki saptamalarınız neler oldu?

FİKRET ADAMAN: Biz biraz örnekler üzerinden gittik. Çanakkale'ye baktık. Tunç Soyer'le Seferihisar'dan başlayan bir tanışıklığımız vardı. Genel olarak belediyelerde bu konularda "bir şeyler yapalım" amacı üzerinden giden bir hassasiyet olduğunu gördük. Bu, önemli ve güzel. Çünkü yerelde gerçekleştirilecek işlerde belediyenin önemli rol oynadığı bir modelde başarı şansı kuvvetli. Yani yukarıdan bir politikanın icrası sıkıntı yaratabiliyor, ama yerelden aktörlerin olurlu olarak bir şeyi kurduğunuz zaman sonuca daha hızlı ulaşabiliyorsunuz. Yaşanan süreç sadece iklime karşı pozisyon almak, daha ekolojik, organik ve doğa dostu işler yapmak değil. Aynı zamanda çiftçiyi de korumak ve çiftçinin yaşam kalitesini artırmak. Dolayısıyla süreç kooperatifleşme üzerinden mi gidecek başka yollardan mı ilerleyecek bu konularda da çözümler üretmek gerekiyor. Bu nedenler raporda belediyelerin rolü üzerinde de durduk.

Türkiye'nin de içinde bulunduğu coğrafya, biraz Akdeniz biraz Orta Doğu biraz Avrupa. Raporda çevremizdeki örneklerde bu konuda neler yapıldığına bakıldı mı?

FİKRET ADAMAN: Çok güzel bir soru. Biz bunu bir öncü birlik olarak gördük. Buradaki çıktılardan hareketle hakikaten kapsamlı bir çalışma yapmamız lazım. Sizin de dediğiniz gibi, başka ülkelerdeki hem iyi örnekler hem kötü örnekler bakmamız lazım. Bir de bizim çalışmamız sadece bitkiyle sınırlıydı. Hayvancılığa girmedik, ancak hayvancılığa da bakmamız lazım.

Genel olarak tarım neoliberalizmin tokadını çok fazla yedi. Endüstriyel tarıma geçildi. Tarımdan kopuş başladı, tarım alanlarının başka amaçlarla kullanımı arttı. Turizme açıldı, konut yapıldı, madenler açıldı. Bu durumu kimi ülkeler de bir şekilde yaşadı. Oralarda yerel yönetimlerin iklim konusunda ön plana çıktığını ve daha fazla sorumluluk almaya başladığını görüyorsunuz. Bu, hem bir gereklilik hem de yerelin dönüştürücü gücünün fark edilmesi açısından önemli.

Aynı zamanda "ekoloji meselesine yönelik ne yapabiliriz" sorusunun da sorulması gerekli. Doğayla ve kendimizle uyumlu, barış içerisinde nasıl yaşarız?

Belediyeler Türkiye'de ve dünya genelinde önemli yönetim mekanizmaları. Dolayısıyla bunu iyi değerlendirmek lazım. Belediyeler ortaklıklar kurarak birçok büyük işin altından kalkabilir.

Tek başına kalkamayacağı işlerin altından sivil toplumla, üniversitelerle, meslek kuruluşlarıyla kalkabilir. Bunun içselleştirmesi lazım.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAĞLAMINDA TARIMDA DÖNÜŞÜMÜN POLİTİK EKOLOJİSİ

Boğaziçi Üniversitesi Öğretim Üyesi Fikret Adaman, Araştırmacı Duygu Avcı, Uluslararası Sosyal Çalışmalar Enstitüsü doktora öğrencisi Umut Kocagöz ve Boğaziçi Üniversitesi yüksek lisans öğrencisi Gökçe Yeniev'in "İklim Değişikliği Bağlamında Tarımda Dönüşümün Politik Ekolojisi" başlıklı raporu Kasım 2020'de yayımlandı.

Bu çalışmada, Türkiye tarımında iklim değişikliği kaynaklı kırılganlık meselesine, kırılganlıkları ortaya çıkaran toplumsal bağlama odaklanarak, ekonomi-politik perspektifinden yaklaşılmaktadır. İklimsel değişiklikler dışsal bir etmen olarak değil, tarımda üretim süreçlerini ve pratiklerini şekillendiren ekonomik, politik ve sosyal dinamiklere eklenen bir süreç olarak ele alınmaktadır.

Bu bağlamda, iklim değişikliği-tarım ilişkisi, tarımda üretim ilişkilerinin ve bunların içerisinde şekillenen üretim pratiklerinin çiftçilerin iklimsel değişikliklere karşı kırılganlıkları ve uyum kapasitelerini nasıl belirlediği üzerinden tartışılmaktadır.

Yapılan saha çalışması ışığında, Türkiye'de tarım-iklim bağıntısını sözü edilen ekonomi-politik süreçleri kapsayacak şekilde ele alan bir analitik çerçeve oluşturma ihtiyacı açığa çıkmıştır. Çok aktörlü, çok söylemli, farklı ve çatışan talepleri kapsayan bu araştırma alanında, bu çalışmanın temel ve özgün katkılarından birinin bu analitik çerçeve olması umulmaktadır.

<https://ipc.sabanciuniv.edu/Content/Images/CKeditorImages/20201125-22115500.pdf>

“YEREL ENVANTER İÇİN YARDIMA HAZIRIZ”

Ülkemizin bulunduğu bölgede bu yıl çok fazla kuraklık söz konusu. Siz Ziraat Mühendisleri Odası olarak tarıma etkileri açısından bu tabloyu nasıl görüyorsunuz?

BANU ONAN ERDAL: Söylediğiniz gibi dünyada yaşanan büyük bir sıkıntı, küresel etki. Küresel ısınmanın sonuçlarını yaşıyoruz ve tabii buna etki eden birçok faktör var; karbon salınımı, endüstri, tarımda kullanılan bazı kimyasal ürünler vs. Geline nokta da artık küresel ısınmanın sonuçlarıyla yüz yüze kalmış durumdayız ve biz de bu yıl bunun en ağır şartlarını yaşamaya başladık. İnsanlığın bugüne kadar yapmış olduğu yanlışlar sonucu bazı konularda geri dönüşü olmayan noktalara gelmiş olabiliriz. Ama durumun daha kötüye gitmemesi için hâlâ yapılacak çok şey var. Mevcut sıkıntıyı ancak doğru politikalarla ele alırsak yol alabiliriz. Ekim ve Kasım verilerine baktığımızda ülkemizin yaşadığı en şiddetli kuraklık olduğunu görüyoruz. Orta düzeyde değil, şiddetli kuraklık. Bölgemizde bunun bedelini en başta tarımda olmak üzere diğer alanlarda da ödeyeceğiz.

Türkiye’de tarımda vahşi sulama hâlâ çok yüksek oranda. Dünyada ve bizim de aynı coğrafyada bulunduğumuz pek çok ülkede suyun kullanımıyla ilgili ciddi önlemler alınıyor. Sizin bu konudaki gözlemlerinizi neler?

BANU ONAN ERDAL: Çok güzel bir konuya değindiniz. Tarımda doğru sulama sistemleri, modern sulama sistemleri kullanılmazsa, ifade ettiğiniz gibi vahşi sulama sistemleri üzerinden gidilirse su tüketimi çok yüksek seyretmeye devam edecek. Vahşi sulama nedir? Suyun kanallardan araziye dik ya da paralel şekilde bırakılması ve ürünlerin bu şekilde sulanması. Biz suyu kanallarla böyle verdiğimiz zaman hem o alana bitkinin ihtiyacından fazla su veriyoruz hem de bir kısmı toprağı da sürükleyerek boşa gidiyor. Yani su tüketimi açısından çok geniş bir uygulama. Oysa gelişmiş ülkelerde bizim yağmurlama ve damlama dediğimiz sulama sistemleri kullanılıyor. Nedir bu? Borular, hatlar döşeniyor; su, damlacıklarla bitki köklerine veriliyor ya da yağmurlamada fiskiyelerle ihtiyaç duyulduğu ölçüde veriliyor. Hem toprağın sürüklenmesi engelleniyor hem de bitki yeteri kadar suyu alıyor ki, buna faydalı su diyoruz. Geleneksel tarım yöntemlerinden modern tarım yöntemlerine yeterince geçebilmiş değiliz. Bunun altında da birçok politik sebep yatıyor. Neden? Bu, bir ekonomi; bu, bir güç... Üreticiye yeterli destek verilmezse -üreticimizin hâli zaten ortada, mazot girdisi, gübre girdisi bunların hepsi dolara dövize endekslendi- üretici sulama maliyetini nasıl üstlenir? Göze alan var, o da başka sorunlar yaşıyor. Ege Bölgesi’nde bunu görüyoruz. “Ben bu maliyeti yapmak istiyorum” diyor, fakat mevcut altyapı buna izin vermiyor. Sulama kanallarının kirliliği var. Bu, önemli bir sorun. Mesela Menemen’de sulama kanallarında bu anlamda çok sıkıntı yaşanıyor. Orası pamuk üretiminin yoğun olduğu bir bölge. Menemen bölgesinde bu yılki kuraklıkla oradaki üreticiler buğdaya veya mısıra geçmek istiyor. Modern sulama sistemlerine geçmek isteyen üreticilerin de karşısına kanallardaki kirlilik ve suyun düzgün kullanılamaması sorunu çıkıyor.

Burada DSİ ve konuyla ilgili kurumlara çok büyük iş düşüyor. Önceden Köy Hizmetleri yapıyordu. Köy Hizmetleri’ni kapattılar. İl Özel İdareleri’ne verdiler. İl Özel İdare de içme suyu vs. ilgilenmekten tarımı ikinci gruba atıyor. Burada bir sıkıntı var. Bunun çözümünü nasıl buldular? TOKİ’yle bir anlaşma yaptılar. TOKİ’nin uzmanlığı, inşaat; sulama değil. Sıkıntıya çözüm üretilmiyor, politika olarak da yanlış gidiyoruz.

Türkiye’nin yeraltı su kaynakları envanteri var mı? Bu envantere uygun bir tarım planlaması var mı?

BANU ONAN ERDAL: Aslında kanayan bir yaramıza dokundunuz. Bizler de üniversitemiz de bakanlıkların ilgili kurumları da Türkiye’deki yeraltı suyunun yerlerini ve konumlarını biliyor. Neyin yapılıp yapılmaması gerektiğini meslek odaları ve üniversiteler rapor hâlinde sunuyor. Eksik olan yerler varsa, meslek odaları olarak bu eksikleri tamamlamaya hazırız. Yeter ki bizden istensin, fakat sıkıntı politik süreçlerde.

Sadece baraj, gölet, sulama kanalı yapılması sorun değil, ama bu barajlar, göletler doğru yerlere mi yapılıyor? Zaten sadece baraj veya gölet yaparak bunu çözemeyiz. Bunun araziye getirilmesi, o sistemin kurulması maliyet. Şu an üreticinin bunu kaldıracak gücü yok. İzmir bölgesi için bizim yeraltı kaynaklarımızın, yeraltı suyumuzun yeri belli, içme suyunun hangi göllere hangi barajlara dolduğu belli. Ama yapılan yanlış projelerle, değiştirilen yönetmeliklerle veya altın firmaların maden çıkartma paletleriyle baraj yapımından vazgeçildi. Efemçukuru için biliyorsunuz bir mücadele veriliyor. İçme suyuna ihtiyacımız var. Kanadalı bir firmanın orada maden çıkartması için İzmir’in çok büyük yeraltı suyu kaynağını feda ediyorlar. İZSU mahkemelik, ÇED Raporu için tekrar bilirkşi gitti. Biz kuraklıkla mücadele etmeye çalışırken orada maden işletmesine izin veriliyor. Çeşme Turizm Projesi’ni gündeme getiriyorlar. Çeşme’nin suyu zor yetiyor. Böyle bir proje yaptığınızda, otelleri, spor tesislerini, golf sahalarını diktiğinizde buradaki su tüketimi ne olacak? Gelelim İnciraltı’na. İnciraltı’ndaki su göletleri/su alanları o kadar önemli bir tampon görevini yerine getiriyorken orayı imara açmaya çalışıyorsunuz. Oradaki yeraltı su kaynakları ne olacak? Envanter var, ancak o envantere uygun işler yapmıyoruz, sıkıntımız bu.

Yerel yönetimler hem suyun yönetimiyle hem de kendi buldukları bölgede tarımsal faaliyetlerin daha doğru yapılmasıyla ilgili ne gibi önlemler alabilir?

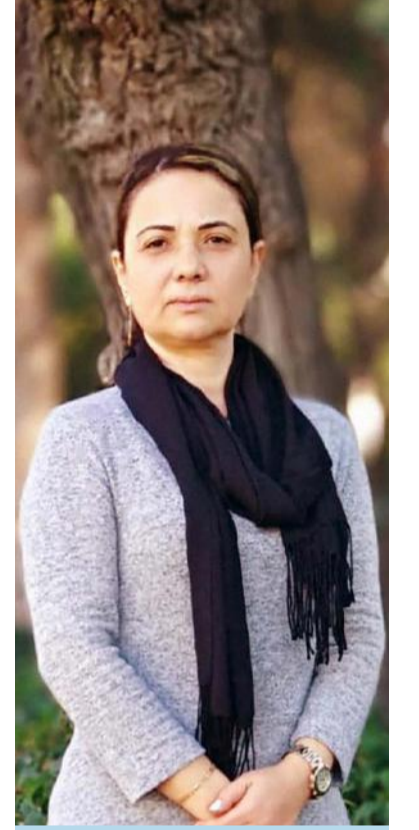
BANU ONAN ERDAL: Ben kırsal alanda sağlıklı ve güvenli üretim üzerine eğitimler veriyorum. Köylere gittiğimiz zaman -artık mahalle diyorlar- köyün gerçek çiftçi nüfusunun orayı terk ettiğine tanık oluyoruz. Çünkü köy okullarını kapattılar, sağlık hizmetlerini en aza indirdiler. Ne oldu pandemiyle birlikte, “tekrar köy okullarını açalım, çocuklar taşınmasın, eğitim görsün” dediler. Bunların hepsi zincirleme olarak tarımsal üretimin o yerlerden koparılmasına, yaşlı nüfusun orada kalmasına, gençlerin şehirlere gitmesine neden oldu. Pandemi bize sağlıklı ve güvenli üretimin, gıdanın önemini bir kez daha gösterdi. İnsanlar ne yaptı? Tekrar köylere akın ettiler. Tabii kentten kırsala göçüş hobilere dönüşmesin. Her zaman vurguluyoruz: Tarımsal üretim, vasıflı bir iş koludur. Emek ister. Domates, biber vs. yetiştireceğim diye arazileri bölmeyin, arazilerinizi satmayın. Ekonomik üretim önemlidir. Biz mercimeği, buğdayı ithal eder hâle geldik. Dolayısıyla büyükşehir belediyeleri yetkilendirilirse tarımsal üretimin geliştirilmesinde ve artırılmasında, suyun doğru kullanılmasında, doğaya bağımlı su kullanımından kurtulma konusunda çok önemli adımlar atabilir, bunun kaynağını da bulabilirler. Bu da bilimin ışığında olur. İzmir Büyükşehir Belediyesi’nde belediye başkanımız meslek odalarıyla çok iyi ilişkiler içerisinde, onlardan raporlar ve görüşler istiyor. Keza İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nde de aynı şeyi görüyoruz, Ankara’da da. Yani bilimin ışığında mühendislerle, konunun uzmanı kişilerle yapılan çalışmalar ve raporlar bu ülkeyi başarıya götürecektir.

Bir kere toplumda farkındalık yaratmak çok önemli ve bunu güzel yaptıklarını düşünüyorum. Çünkü zaten çok büyük bir sorun var. Tahtalı Barajı Mart ayı itibarıyla doluluk oranı %63.49, Balçova %24.81, Gördes %10.58, Ürkmez %67.16, Kutlu Aktaş %51.44. Bunlar neredeyse 1 yıl önceki değerler. Burada kritik olan şu, bu yıl geçen yılın çok altında. Aralık ayında, yıl tamamlanmadan önce yağış olur diye bekliyorduk.

Röportaj

“BANU ONAN ERDAL”

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi 2. Başkanı

BANU ONAN ERDAL

1999 yılında Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü’nden mezun olan Banu Onan Erdal, mezuniyetini takip eden dört yıl süresince özel bir firmada görev aldı.

2008 yılında TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi’nde çalışmaya başladı, 2014 yılında A Sınıfı İSG Uzmanlığı Yetki Belgesi aldı.

2019 yılı itibarıyla İzmir Büyükşehir Belediyesi Toplum Sağlığı ve Eğitim Şube Müdürlüğü’nde kamu görevlisidir. “Kırsal alanda eğitici” olarak ziraat mühendisliği yapmaktadır.

AÖF Sosyoloji Bölümü mezunu da olan Erdal, TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi II. Başkanlığı ve halk sağlığı alanında “biyosidal eğitimliği” görevlerini üstlenmektedir.

Bakın İzmir’e bu hafta sağanak yağışlı dediler, ama bizim Üçkuyular çevresine düşen yağmur bir iki damla. Beklenen yağışlar gene gelmedi.

Bir de yağışın hem yeraltı suyu hem tarımsal üretim için nasıl yağdığı da çok önemli. Sağanak yağış biz ziraatçilerin hoşuna gitmez, yeraltı suyu için de faydası yoktur. İnce ince toprağı doyuracak şekilde yağması gerekir. Bu hem ürün hem toprak hem de yeraltı suyu için faydalı olan sudur.

Sağanak yağış sel getirir, toprağı sürükler ve kalmaz, denize akar gider.

Evet, sonuçta STK’larla birlikte toplumda farkındalık yaratmak, onların desteğini alarak planlamak ve mücadele etmek çok önemli.

“SU KAYBININ AZALTILMASI VE TASARRUFU İÇİN ÖNLEMLER ALIYORUZ”

Haftanın Röportajı/1

“ÜLGÜR GÖKHAN”

Çanakkale
Belediye Başkanı

Yakın zamanda kuraklık önlemleri açıklamanız oldu. Belediye'nizin çevre uygulamalarını anlatır mısınız?

ÜLGÜR GÖKHAN: Eysel atıkların havza bazında bertaraf edilmesi amaçlı atık yönetimi, birliğimiz üyesi Çanakkale Belediyesi'nin öncülüğünde 2004 yılında bir Avrupa Birliği projesi olan Çanakkale Bölgesel Katı Atık Yönetim Projesi kapsamında başlamıştır. 13.12.2004 tarih ve 2004/8226 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla kuruluşu onaylanmış olan Çanakkale Katı Atık Yönetim Birliği (ÇAKAB) ilk olarak Çanakkale il sınırları içindeki bölgede yer alan Çanakkale merkez ilçe, Lapseki ilçe, Umurbey, Kepez, Çardak, Kumkale, Erenköy belde belediyelerinden olmak üzere 7 belediyenin bir araya gelmesiyle kurulmuş, söz konusu belediyeler dışındaki kırsal alanlarda da aynı sorunların olduğu bilinciyle ve bölgesel bir projenin yürütülmesi hedeflendiğinden Çanakkale İl Özel İdaresi de 2006 yılında birliğe katılım göstermiştir. Ancak Kumkale ve Erenköy Belde Belediyeleri'nin 06.12.2012 Tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6360 sayılı kanun gereğince kapanması nedeniyle adı geçen belde köy kapsamında İl Özel İdare'nin sorumluluğuna geçmiş ve birliğimizdeki üye belediye sayısı 5 olmuştur.

Bu proje kapsamında yapılan yeni ve düzenli depolama sahası 2009 yılından bu yana kullanılmaktadır. Birliğimiz tarafından işletilmiştir. Söz konusu sahanın kullanıma açılmasıyla projemiz dahilinde Çanakkale Kuruçesme mevkiinde bulunan eski vahşi depolama alanının da içerisinde olduğu 2 aktif, 3 pasif sahanın rehabilitasyonu yapılmıştır. Yani toplam olarak 170.000 metrekare (17 hektar) vahşi çöp döküm alanı kapatılarak yeşillendirilmiştir. Proje, kaynağında ayırma sistemiyle atık kumbaraları, atık toplama merkezleri, pilot kompost tesisi, düzenli depolama tesisi, sızıntı suyu ön arıtma tesisi bileşenlerinden oluşmaktadır.

Proje, birliğe üye belediyelerde ve kırsalında oluşan evsel katı atıkların Türkiye ve AB katı atık mevzuatına uyumlu olarak ayrı toplanması, taşınması, geri kazanılması, kompostlaştırılması, düzenli depolanması ve sızıntı sularının arıtılması bileşenlerini kapsayan bütünsel bir yönetim sistemidir.

2019 yılı itibarıyla toplam nüfusu 212.000 olan ÇAKAB'ta yıllık yaklaşık 82.000 ton çöp ve 7.000 ton ambalaj atığı oluşmaktadır. Toplanan çöpler 2009 yılından bugüne Türkiye'deki ilk AB Destekli Katı Atık Yönetimi yatırımlarından olan Çanakkale Düzenli Depolama Tesisi'nde bertaraf edilmektedir.

Türkiye'deki sıfır atık hedefleriyle uygun olarak depolanan atık miktarının azaltılması ve depolama tesisinin uzun yıllar hizmet verebilmesi için ÇAKAB, Tam Ölçekli Entegre Katı Atık Yönetimi (EKAY) Projesi'ni 2019 yılında yürürlüğe koymuştur. EKAY Projesi'yle hem kaynağında ayrı toplanan ambalajlardan hem de karışık çöpten ayrılan malzemelerden ileri düzeyde geri kazanım sağlanması hedeflenmektedir. Böylelikle atıkları kaynak olarak kullanarak atık yönetimi hiyerarşisinde üst basamaklara ilerlenecek ve döngüsel ekonomiye katkı sağlanacaktır.

Projeyi 29 yıllık bir imtiyaz sözleşmesiyle yüklenen SUEZ Çanakkale Firması, tasarım-yapım-işletme ve finansman sorumluluğunu üstlenmiştir. Proje kapsamında atık yönetimi, entegre biçimde yürütülecek olup toplama, taşıma, ön işlem, geri kazanım ve bertaraf süreçlerinden imtiyaz sahibi firma sorumlu olacaktır. Atıkların tüm süreçleriyle entegre yönetilmesi sayesinde kaynağında ayrı toplama sisteminin sürekli geliştirilmesi ve sıfır atık hedeflerine düzenli olarak yaklaşılması hedeflenmektedir.

Projede öncelikle 1 Temmuz 2019 tarihinde mevcut atık toplama ve depolama faaliyetleri firmaya devredilmiştir. Çöp toplama araçları yenilenmiş, ambalaj toplama araçlarıyla ve konteynerleriyle ikili toplama sistemine geçilmiştir. Bu kapsamda modern bir operasyon merkezi hayata geçirilmiştir, ayrıca mevcut Ambalaj Atığı Toplama ve Ayırma Tesisi için de Geçici Faaliyet Belgesi alınmıştır. Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi'nde kantar binası, idari bina, tamir-bakım atölyesi yenilenmiştir. Mevcut Çöp Sızıntı Suyu Arıtma Tesisi, Membran Biyoreaktör Prosesi'ne dönüştürülerek yenilenmiş ve dereye deşarj edebilir duruma getirilmiştir. Depo Gazından Yenilenebilir Elektrik Üretimi için 3.6 MW'lık üretim lisansı alınmış ve ilk etapta 1.2 MW gücünde bir tesis kurularak bakanlık kabulü yapılmış ve işletmeye alınmıştır.

Proje yatırımları kapsamında Geri Kazanım Tesisleri olarak Mekanik Ayırma-Alternatif Yakıt (ATY) Hazırlama-Biyokurutma Tesisleri kurulacaktır. Mekanik Ayırma Tesisi'nde karışık çöpler bileşenlerine ayrılacak ve öncelikle geri kazanılabilir malzemeler ikincil hammadde olarak kazanılacaktır.

Mekanik Ayırma Tesisi'nin bir bölümü ise, kaynağında ayrı toplanan ambalaj atıklarını ayrıştırarak geri kazanacaktır. Geri kazanılamayan ancak yanabilir malzemeler alternatif yakıt (ATY) olarak hazırlanacak ve biyokurutma ünitesinde kurutularak ısı değeri artırılabilecektir.

Mekanik Ayırma-ATY Hazırlama-Biyokurutma Tesisi entegre bir Atık İşleme Tesisi olarak "Mekanik Biyolojik Arıtma (MBA) Tesisi" şeklinde adlandırılmaktadır. MBA Tesisi, mevcut Katı Atık Bertaraf Tesisi Yerleşkesi içinde yaklaşık 10 dönümlük arazi üzerinde kurulacaktır. MBA Tesisi için ÇED muafiyeti alınmıştır. MBA Tesisi kurulduktan sonra Entegre Bertaraf ve Geri Kazanım Lisansı alınacaktır. Tam otomatik çalışan MBA Tesisi içinde atığı bileşenlerine ayırıştırarak çeşitli elekler, ayırıcılar, taşıyıcı bantlar, balyalayıcılarla yakıtı dönüştüren kırıcılar ve kurutma üniteleri yer almaktadır.

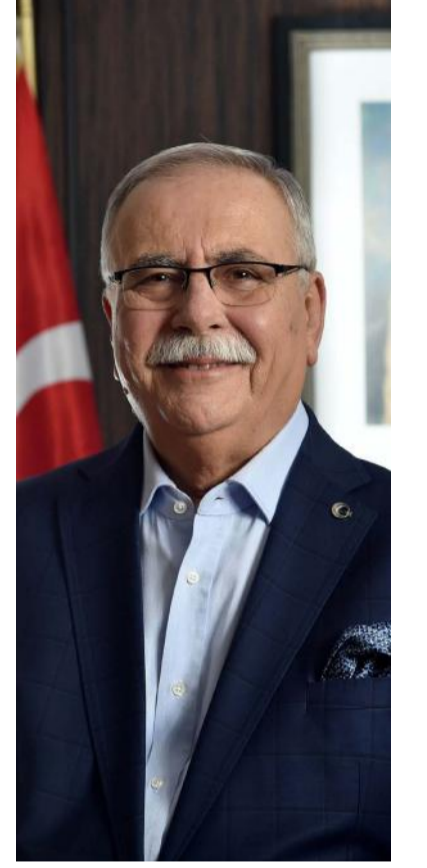
Sonuç olarak MBA Tesisi'yle atıklardan ikincil hammadde ve alternatif yakıt (ATY) üretilecektir. İkincil hammaddeler geri dönüştürülmek üzere geri dönüşüm firmalarına, alternatif yakıtta çimento fabrikalarına satılarak gelir elde edilecektir.

Projenin teknik performansı açısından toplam geri kazanım oranı %8'den %60'a çıkarılacak ve böylece depolanan atık oranı %92'den %40'a indirilecektir.

İklim değişikliği sorunları ve kuraklık bölgenizi nasıl etkiliyor? Önlemler ve mücadele çalışmalarınız nelerdir?

ÜLGÜR GÖKHAN: İklim değişikliğine etki eden unsurların tespiti ve yerel anlamda çalışma yapabilmek adına Çanakkale'nin kentsel ve kurumsal karbon ayak izinin hesaplanması ve Çanakkale İklim Değişikliği Eylem Planı'nın hazırlanması çalışmaları sürdürülmektedir. Bu kapsamda İklim Değişikliğine Uyum Hibe Programı (CCAGP) olan bir AB projesine başvuru sürecindeyiz. Ayrıca bu süreçte Belediye Başkanları Sözleşmesi'ne (Covenant of Mayors) taraf olarak karbon ayak izinin azaltım hedeflerine gönüllü taahhütte bulunacağız.

Son yıllarda, özellikle de 2020 yılı içerisinde yağışların mevsim ortalamalarının altında seyretmesi nedeniyle tek su kaynağımız olan Atıkhisar Barajı'nda su seviyesi kritik seviyelere ulaştı. Uzun yıllardır bu tehlikenin farkındayız ve ilgili kurumları kuraklık konusunda üzerlerine düşen önlemleri almaları konusunda uyarmakla birlikte su kaybının azaltılması ve tasarruf konusunda önlemler alıyoruz. Su kaybının/kaçağının azaltılması konusunda kısa sürede büyük ilerleme gösterip yarı yarıya azalttık. Su tasarrufu konusunda kentlilerin bilinçlendirilmesi ve su kaynaklarının korunmasıyla ilgili çalışmalarımız sürüyor. Fakat biz ne yaparsak yapalım yağış rejiminin bozulmasıyla barajdaki suyumuz hızla azalıyor ve bu durum bizi alternatif su kaynağı aramaya itiyor. Yeraltı suyundan faydalanabilmemiz için yoğun bir çalışma içerisindeyiz ve yakın zamanda su kaynağımızı çeşitlendirerek kuraklık afetine daha hazır hâle geleceğiz.

Konu hakkındaki encümen kararları:

Şehir şebeke suyu kullanılarak hortumla araç, halı ve kilim yıkanması yasaklandı, sanayi tesislerindeki kullanımlarda kısıtlamaya gidilmesi, bahçe sulamalarında kuyu suyu kullanılmasının teşvik edilmesi ve damlama sisteminin kullanılması amaçlandı.

Şehir merkezinde bulunan oto yıkama, halı yıkama hamam, tuvalet gibi su tüketimi yüksek olan iş yerlerine yeni kısıtlamalar kapsamında ön ödemeli elektronik sayaç takılması zorunluluğu getirildi, yeraltı suyu kullanan iş yerlerine de mekanik sayaç takılarak kullanılan suyun tespitinin yapıp atık su bedeli alınması süreci başlatıldı.

Öte yandan park, bahçe, yeşil alan ve tarımsal amaçlı üretim yapan yerlerde sulamalar kısıtlandı, acil sulama ihtiyacı olan yerlerde yağmurlama ve damlama sistemiyle su kullanımının minimuma indirilmesi, şehir ve mücavir alanlarında şebeke suyunun tasarruflu kullanılması yönünde kararlar alındı.

Kentinizde STK'larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılıma yönelik faaliyetleriniz neler? Kent konseyiniz var mı?

ÜLGÜR GÖKHAN: Kenti ve vatandaşları ilgilendiren, stratejik plan ve bütçe hazırlanması, imar, sosyal ve ekonomik kalkınma gibi önemli konularda ilgili meslek kuruluşları, akademik çevre, sivil toplum kuruluşları ve vatandaşların karar alma sürecine katılımının sağlanması çalışmalarımızda öncelik arz etmektedir.

Bu öncelik doğrultusunda stratejik plan hazırlama sürecinde hedef gruplara ve temalara ilişkin üniversitelerle, STK'larla, meslek odalarıyla ve diğer kamu kuruluşlarıyla toplantılar gerçekleştirilmiştir ve 2020-2024 stratejik planımız bu toplantılarda alınan görüş ve öneriler doğrultusunda ilgili müdürlüklerimizin çalışmalarına yansımıştır.

Kent yaşamında kent vizyonunun ve hemşerilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım, yönetim ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirmeye çalışan kent konseyleri süreci çalışmaları, 2004 yılından günümüze kadar çalışma gruplarıyla ve meclisleriyle aktif şekilde devam etmektedir.

Çanakkale Belediyesi Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü tarafından dezavantajlı gruplara yönelik (engelli, kadın, genç, yaşlı, göçmenler, Romanlar) birçok çalışma hem müdürlüğümüz hem de sivil toplum kuruluşları tarafından gerçekleştirilen projelerle ve çalışmalarla kentimizde hayat bulmaktadır.

Anne Çocuk Eğitim Vakfı: Çanakkale Belediyesi ve Anne Çocuk Eğitim Vakfı arasında imzalanan protokol kapsamında Anne Destek ve Baba Destek Eğitimi ve çocuklarla okul öncesi eğitimleri gerçekleştirilmektedir.

Kadının İnsan Hakları Yeni Çözümler Derneği: Türkiye'de ve dünyada kadınların insan haklarını savunmak ve hayata geçirmek amacıyla 1993 yılında kurulan bağımsız bir kadın örgütüdür. Çanakkale Belediyesi ve Kadının İnsan Hakları Derneği arasında protokol imzalanmış olup Kadının İnsan Hakları, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği gibi konularda sosyal yaşam evlerinde ve sivil toplum kuruluşlarıyla çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

Çanakkale Kadın El Emeğini Değerlendirme Derneği: Kadınların sosyal yaşama aktif katılımının sağlanmasına yönelik Morabbin Parkı'nda el ürünlerinin satışına yönelik alan oluşturulmuştur.

Çanakkale Türk Kadınlar Birliği: Unutulmaya yüz tutmuş el sanatlarının yeniden hayat bulması amacıyla "Tel Kari Atölyesi" oluşturulmuştur.

Çanakkale Koza Gençlik Derneği: Gençlerin sosyal yaşama aktif katılımının sağlanmasına, engellilere yönelik "Su Altında Engel Yok" projesine, göçmen çocukların sosyo-kültürel etkinliklere katılımına ve eğitimlerinin desteklenmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

Çanakkale Boğaz Gücü Amatör Spor Kulübü: Aktif olarak spor çalışmalarına katılan engellilerin yer aldığı derneğin çalışmalarının desteklenmesine yönelik faaliyetler yapılmaktadır. Diğer engelli dernekleriyle de engelli korusu, tiyatro çalışmaları, hak temelli eğitim çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

İnsan Hakları Derneği: Özellikle hak temelli eğitim programları ve göçmenlerle yapılan çalışmalarda ortaklık sağlanmaktadır. Sığınmacılar ve Göçmenlerle Dayanışma Derneği gibi, ilimizde interaktif çalışmalarını yürüten birçok sivil toplum kuruluşuyla ortak çalışmalar gerçekleştirmekle beraber aynı zamanda çalışmalarında lojistik destek de sağlanmaktadır.

Evet, kent konseyimiz vardır.

Kırılgan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

ÜLGÜR GÖKHAN: Kırılgan gruplar olarak tanımladığımız dezavantajlı gruplar; engelli, kadın, genç, yaşlı, göçmenler, Romanlar.

Bu gruplara yönelik gerçekleştirdiğimiz projeler:

Sosyal Yaşam Evleri, Altın Yıllar Yaşam Merkezi, Çamaşırhane, Sosyal Market, Halk Kart Uygulaması, Evde bakım ve temizlik hizmeti, Öğrenim yardımları, Eğitime destek çalışmaları.

Belediyenizin gelecek projeleri nelerdir?

ÜLGÜR GÖKHAN: Gelecekte düşünülen projeler şu şekilde: Sosyal Konutlar Kentsel Yenileme, Yeşil Yerel Yönetim Hizmet Binası, Barış Köprüsü, Barbaros Mahallesi Sağlıklı Yaşam Parkı,

Barbaros Çocuk Kulübü, Taziye Evi, Düğün ve Kına Gecesi Salonu, Dezavantajlı gruplara yönelik mesleki zanaat işliklerinin oluşturulması, Tamir Çantam, Sosyal yaşam evlerinin ve kreşlerin mahalle ölçeğinde uygulanması, Yoksullukla mücadelede sosyal yaşam destek programlarının oluşturulması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması, Engelsiz işlikler/DownCafe ve 2020-2024 stratejik planımızda belirlediğimiz (Engelsiz Yaşam, Aile, Kadın, Emekli Çocuk, Sağlık Spor, Yaşam) alanlarında proje çalışmaları yapılmaktadır.

Kardeş kent Osnabrük Belediyesi'yle 2019 yılında başlattığımız "Göçün Kadın, Çocuk ve Yerel Etkileri" sonlandırılmış olup ikinci ayağında projenin çıktısı olarak "Ben Seni Bildim" Sosyo-Kültürel İletişim, Danışma ve Üretim Merkezi" projesi hazırlanmıştır.

“BELEDİYEMİZİN KURUMSAL KARBON AYAK İZİNİ SIFIRLADIK”

Belediyenizin il/büyükşehir belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşanıyor?

RIZA AKPOLAT: 25 yıl boyunca İstanbul'u yönetenlerin Beşiktaş seçmenini açıkça cezalandırdığını söyleyebilirim. Yıllarca Beşiktaş'a verilmeyen hizmetlerin birçoğunun kaynağı İstanbul Büyükşehir Belediyesi oldu. Örneğin, Beşiktaş'ın merkez toplanma noktalarıyla 40 ana caddesi İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin yetki alanında olduğu için hizmetlerden mahrum bırakıldı. 1994-2019 yılları arasında İstanbul'u yönetenler, Barbaros Bulvarı'nın düzenlenmesiyle ilgili hiçbir kararı İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi'nden geçirmedi.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi yönetimi değişip partizanlık ortadan kalkınca Beşiktaş'ın sorunlarının çözümü önündeki engeller de kalktı. Büyükşehir belediyesinin yetki alanında kaldığı için Beşiktaş'ın bazı bölgelerinde uzun yıllardır yok sayılmış altyapı sorunlarına büyükşehir belediyesiyle işbirliği içerisinde el attık.

Ortaköy'ün, Barbaros Meydanı'nın, Kuruçeşme Arnavutköy-Bebek sahil hattının, Nispetiye Caddesi'nin ve Peker Sokak'ın altyapı sorunlarını çözüme kavuşturduk. İlçenin ana arterlerinden Şair Nedim ve Nüzhetiye Caddesi'ndeki altyapı ve asfalt sorunlarını giderdik. Beşiktaşlıların hayatını olumsuz etkileyen Gazi Umur Paşa'daki kanalizasyon sorununu çözdük. Böylece Beşiktaş'ın on yıllardır süren altyapı sorunlarına kökten çözüm getirmiş olduk.

Ayrıca kentsel yenileme sürecini rant odaklı değil, insan odaklı gerçekleştirmek, bina stokunun envanteri çıkarmak, depreme dayanaksız binaları tespit etmek, farklı kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde kalıcı çözüm üretmek için Kentsel Dönüşüm Müdürlüğü'nü kurduk ve hızla çalışmalarımıza başladık. Özellikle iklim değişikliğinin etkisiyle sıklaşan ve şiddetlenen afetlere karşı Beşiktaş'ı daha dirençli hâle getirmeye kararlıyız.

İklim değişikliği sorunları ve kuraklık bölgelerini nasıl etkiliyor? Önlemler ve mücadele çalışmalarınız nelerdir?

RIZA AKPOLAT: İklim değişikliği şu anda dünyadaki yaşama yönelik en büyük tehdit. Geleceğimiz, küresel ısınmayı yavaşlatabilmemize bağlı. Bu yolda yerel yönetimlere de önemli görevler düşüyor. Beşiktaş Belediyesi olarak biz 2019 yılındaki kurumsal karbon ayak izimizi, ISO14064-1 standardına göre doğrularak sıfırladık. Sıfırlama kapsamında İstanbul Büyükşehir Belediyesi iştiraki İSTAÇ A.Ş. ile 4.164 ton eşdeğer karbonun sıfırlanması için işbirliği yaptık.

Sürdürülebilir bir gelecek için atıkların da değerlendirilmesi gerekiyor. 2 ton/ay besleme kapasiteli olan kapalı sistem kompost cihazlarımızdan birini daha devreye aldık. Bu sayede ilçe sınırlarımız dahilinde kullandığımız kompost cihazlarımızın sayısını ikiye çıkarmış olduk. Aylık 4 ton beslemeyle toplamda 1 ton besin değeri yüksek ve toprağa katkı malzemesi olarak kullanılabilen kompost elde ettik. Bu kompost, Park ve Bahçeler Müdürlüğü'ne teslim edilmektedir, ilçemiz park ve bahçelerinde kullanılmaktadır.

İlaç atıklarının kaynağında ayrı toplanması için ilçe sınırlarımız dahilindeki 114 eczaneye “atık ilaç toplama kutuları” yerleştirdik. Toplanan atık ilaçlar 6 aylık periyotlar hâlinde geçici depolanarak bertaraf için tehlikeli atık bertaraf tesislerine gönderilmekte. Atık ilaçların kaynağında ayrıştırılması ve vahşi olarak doğaya bırakılmaması, tüm ekosistem ve canlı hayatı açısından çok önemli. İlçe sınırlarımız dahilinde 2020'nin ilk 11 ayında 241 işletmede hava kalitesi ve kirlilik denetimleri yaptık. Bu denetimler neticesinde arıtma tesisi yetersiz, düzenli baca temizlikleri yaptırılmamış, fan kapasiteleri yetersiz işletmeler tespit edildi ve uygun şekilde iyileştirmelerin yapılması sağlandı. Bu sayede bu işletmelerce deşarj edilen kirli havanın %83 oranında temizlenmesi sağlandı.

E-atıkların çevre ve insan sağlığına etkilerini en aza indirmek için bu konuda yetkilendirilmiş kuruluşlardan ELDAY ve AGİD işbirliğinde GCL Geri Kazanım ve Rafineri'yle protokol imzaladık. Gelecek nesillere daha iyi bir ekoloji bırakabilmek için 10 yılı aşkın bir süredir topladığımız elektrikli ve elektronik aletler, oyuncaklar, eğlence ve spor ekipmanları, tıbbi cihazlar, izleme ve kontrol aletleri vb. e-atıkların yanına beyaz eşyalar da eklendi.

İlçenizde STK'larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılıma yönelik faaliyetleriniz neler? Kent konseyiniz var mı?

RIZA AKPOLAT: Dezavantajlı bireylerin hayatını kolaylaştırmak için Türkiye Omurlilik Felçlileri Derneği'yle bir protokol imzaladık. Protokol kapsamında Beşiktaş'ta kaynağında ayrı biriktirilen pet şişe kapakları toplanarak ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmak üzere akülü tekerlekli sandalye, manuel tekerlekli sandalye, klozetli tekerlekli sandalye ve görme engelli vatandaşlar için baston temin edilecek.

“Engelleri Geride Bırak, Beşiktaş'ta İyiliğe Kapak At” sloganıyla hayata geçirilen kampanyayla dezavantajlı vatandaşların yaşamı bir nebze de olsa kolaylaşacak.

Beşiktaş'ta kent vizyonunun ve aidiyet duygusunun geliştirilmesi, kentin ve kentlinin hak ve hukukunun korunması amacıyla kurulan, çok ortaklı ve çok aktörlü yönetim anlayışını benimseyen Beşiktaş Kent Konseyi'nin Seçimli Olağan Genel Kurul Toplantısı'nı 17 Temmuz 2019 tarihinde gerçekleştirdik, asil ve yedek üyeler seçildi. Toplantıya STK'lar ve paydaşlarının temsilcilerinin yanı sıra komşularımız da katıldı.

Bugünün karmaşık kentlerini ve bu kentlerin güncel sorunlarını düşününce yereldeki insanın sorunlarını merkezietçi bir anlayışla çözümlerin pek de mümkün olmadığını görmek zor değil. Yerel yönetimleri hızla demokratikleştirmek zorundayız. Bunun için de “katılımcı” bir anlayışı benimsememiz gerekiyor. Yereldeki ihtiyaçları tespit edip sorunların çözümünde yerel politikaları etkileyen yapılar olan kent konseyleri, Türkiye'de yerel düzeyde demokrasiyi ve katılımı harekete geçirmek için en önemli mekanizma. Demokrasiyi tabandan tavana yaymanın en önemli aracı. Kent konseyleri olmadan kentlerimizi sürdürülebilir bir geleceğe taşıyamız mümkün değil.

Dolayısıyla Beşiktaş'ta kent konseyimizin hem sorunların çözümüne hem de belediyemizin geleceğe dair politikalarının yapımına olabildiğince katkı vermesi bizim için çok önemli.

Kırılgan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

RIZA AKPOLAT: Belediyemiz 65 yaş üstü vatandaşlar, engelli vatandaşlar ve şiddete maruz bırakılan kadınlar için çok sayıda proje yürütüyor. 25 Kasım Kadına Yönelik Uluslararası Şiddete Karşı Mücadele Günü etkinlikleri kapsamında Kadın Dayanışma ve Yaşam Merkezi'ni vatandaşların hizmetine açtık. Merkez, şiddet gören kadınların ve çocuklarının psikolojik destek, hukuki danışmanlık, istihdam ve sosyal haklarla ilgili destek alabilecekleri, aynı zamanda sosyal haklarını öğrenip atölyeler düzenleyebilecekleri, üretimde bulunabilecekleri bir yaşam alanı olarak hizmet verecek.

Kadın Dayanışma Merkezi bir sığınma evi değil, kadınları ve çocuklarını psiko-sosyal açıdan destekleyen bir yaşam alanı. Bünyesinde psikolog, avukat ve istihdam bürosu personeli bulunuyor. Yapısını ve faaliyet alanlarını ciddi bir analiz ve araştırma kapsamı sonucunda katılımcılık esasına uygun olarak belirledik. Bu kapsamda merkezimizde Çocuk Oyun Alanı ve Çocuk Bostanı, Atölye ve Eğitim Salonları, STK'ların Kullanımına Açık Toplantı Salonu, Kadın Dayanışma Merkezi ve İstihdam Ofisi'yle kadınların kendine vakit ayırabileceği Yalnızlık Odası bulunuyor.

65 yaş üstü yalnız yaşayan, engelli ve dezavantajlı komşularına yardım edip onların hayatlarını kolaylaştırmak adına kurduğumuz Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü bünyesindeki Esenlik Hizmeti Birimi “Evide Temizlik-Hijyen Desteği”, “Evide Kuaför” ve “Pratik Ev Düzenlemeleri” hizmetleri sunuyor.

Bu birim, öncelikli olarak 65 yaş üstü yalnız yaşayan komşularımızın zamanlarının büyük bir bölümünü geçirdikleri evlerinde sağlıklı, huzurlu ve güvenli bir ortam yaratılmasını hedefliyor. Bu hizmetler uzman personelimiz tarafından pandemi önlemleri esas alınıp hijyen standartlarına uygun bir şekilde sunuluyor.

Pandemi nedeniyle ülkemizin zor süreçlerden geçtiği bu günlerde, “Dost Eller Mutfak” hizmetimizle de ihtiyaç sahibi ve ileri yaştaki komşularımızın evlerine sıcak yemek ulaştırıyoruz.

Engelli bireylerin sosyal aktivitelere katılımını sağlamak için Beşiktaş Akademi Engelsiz Dans Topluluğu Projesi'ni hayata geçirdik. Bu proje, 13-35 yaş aralığındaki tüm engellilere ve onlara dans partneri olmak isteyen gönüllülere açık.

Farklı engel grubundaki yeteneklerin bir arada olacağı “Coğrafyanın Aşkları” müzikali bu yönüyle dünyada bir ilk olma özelliğini taşıyacak.

Haftanın Röportajı / 2

“RIZA AKPOLAT”

Beşiktaş
Belediye Başkanı

Belediyenizin gelecek projeleri nelerdir?

RIZA AKPOLAT: İstanbul Büyükşehir Belediyesi'yle yürüttüğümüz ortak altyapı projeleri kapsamında İhlamur'dan Ortaköy'e, Kuruçeşme'den Arnavutköy'e ve Bebek'e atık su ve yağmur suyu kanallarının imalatını gerçekleştireceğiz. Levazım Mahallesi'nde Kapalı Spor Salonu ve Zemin Altı Otopark yapacağız. Yine İstanbul Büyükşehir Belediyesi'yle birlikte Bebek Parkı'nı düzenleyeceğiz.

Bunların yanı sıra depreme çok ciddi bir şekilde hazırlanıyoruz. Afet ve acil durumlarda vatandaşlara daha nitelikli hizmet sunulması için bütün personelimize Afet Yönetim Merkezi tarafından eğitim verildi. Özellikle deprem konusunda bütün çalışma arkadaşlarımız en iyi şekilde bilgilendirildi.

Beşiktaş'ta katılımcı demokrasiyi hayata geçirmek ve sorunlara hızlı ve yerinde çözüm üretebilmek için çok büyük bir adım atarak Saha Çözüm Hareketi'ni başlattık. Saha Çözüm ekibimizle beraber Beşiktaş'ta her hafta bir mahallemizi ziyaret ediyoruz. Komşularımıza hem hijyen malzemeleri iletiyor hem de fikir ve taleplerine kulak veriyoruz. Mevcut durumda Beşiktaş'taki yaklaşık 35.000 haneye 600'e yakın iş yerini ziyaret etmiş durumdayız. Yürümedik sokak, çalmadık kapı bırakmıyoruz, bırakmayacağız. Hep söylediğimiz gibi, Beşiktaş'ta birlikte varız! Beşiktaş için sahadayız!

2020 boyunca yaşadığımız bütün olumsuzluklara rağmen Beşiktaş'ta yükselen dayanışma ruhu yarınlarmıza dair en büyük umut kaynağımız. Bir ve beraber olduğumuzda, birlikte hareket ettiğimizde aşamayacağımız engel olmadığını gördük.

Önümüzdeki süreçte de Beşiktaş'ı daha yaşanabilir bir ilçe hâline getirmek için yenilikçi projelerimizi hayata geçirme yolunda azimle çalışmayı ve her daim komşularımızın yanında olmayı sürdüreceğiz.

“PANDEMİ GEÇİCİ, İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ SONUÇLARI KALICI”

Belediyenin büyükşehir belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşanıyor?

ŞÜKRÜ GENÇ: 2019'daki yerel seçimler sonucunda İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Ekrem İmamoğlu'nun göreve gelmesiyle uzun zamandır bekleyen sorunlara yönelik hızlı adımlar atmaya başladık.

Ekrem İmamoğlu, ekibiyle birlikte belediye başkanlığını ve ilçemizin belirli noktalarını ziyaret etti. Hazırladığımız sunum ve raporlar eşliğinde ilçemizde uzun yıllardan bu yana bekleyen ve önceliklendirdiğimiz sorunları, tespitleri ve beklentileri sunduk. Bu rapor doğrultusunda ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin de tespitleriyle birçok alanda işbirliği yapıyoruz. Bunların en başında altyapı çalışmaları geliyor. Sarıyer Merkez Mahallesi'nde 30 yılı aşan atık suların denize karışma problemiyle ilgili çalışma sürüyor. Gümüşdere bölgesinin arıtma tesisi ve atık su kanalları inşası başlayacak yakında. Kilyos 1.Cadde'nin açılması yine trafiği etkileyen önemli bir sorundu. O çözüldü.

21 mahallemizle ilgili imar konusundaki çalışmalar ortaklaşa sürüyor. Aynı zamanda Bahçeköy'ün imar planı revizyonu da devam eden çalışmalar içerisinde. Çevre ve yeşil alan açısından yine uzun yıllardır kapalı duran Hacıosman Korusu, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan düzenlemelerle doğal hâliyle Atatürk Kent Ormanı'na dönüştürüldü ve halkın kullanımına açıldı. Kentin en önemli noktalarından birisinde büyük bir alanın vatandaşların kullanımına açılması çok değerlidir.

Spor tesisleriyle ilgili önerilerimiz oldu. Mevcut yerler hakkında birlikte kullanım önerilerinin yanı sıra inşa edilecek tesisler için de olumlu görüşmelerimiz sürüyor.

Başka alanlarda da işbirliklerimiz olacak. Hizmetlerin aciliyet durumunu göz önüne alarak birlikte planlı bir süreç takip ediyoruz.

İklim değişikliği sorunları ve kuraklık bölgenizi nasıl etkiliyor? Önlemler ve mücadele çalışmalarınız nelerdir?

ŞÜKRÜ GENÇ: Pandemiyle mücadele ederken maalesef gözden kaçırılmaması gereken bir sorun da iklim değişikliği. Pandemi geliştirilecek aşısıyla çözüme kavuşacaktır, fakat bizleri iklim değişikliğinin doğuracağı sorunlar çok daha fazla tehdit ediyor.

İstanbul'un barajlarında yer alan su oranı son 10 yılın en düşük seviyesine geldi. Pandemi başından bu yana en çok vurgulanan üç başlıktan birisi, hijyen. Elimizi yıkayalım, aldığımız ürünleri temizleyelim, kıyafetlerimizi sürekli yıkayalım gibi temel önlemleri konuşurken harcanan su miktarını da göz önüne almak gerekiyor. Dünyanın kaynaklarını oldukça savurgan ve düşüncesizce kullanıyoruz. Sürdürülebilir bir yönetim anlayışı yerine günü kurtaran, günü yaşayan bu durum bizlerden sonraki nesilleri fazlasıyla etkileyecektir.

İklim Haber ve KONDA Araştırma Şirketi'nin 2020 yılı araştırmasına göre, “İklim değişikliği konusunda endişeli misiniz? Ne kadar endişelisiniz?” sorusunu “Endişeliyim” ve “Çok endişeliyim” diye cevaplayanların toplamı yaklaşık %70'i (%69.3) buluyor. Bu, farkındalık açısından önemli. Fakat bu durumun politikaya dönüşmesi gerekiyor.

Sarıyer'in köylerinde tarım yapılıyor. Yağış miktarı bütün ülkemiz çiftçileri gibi Sarıyerlileri de etkiliyor. Karadeniz'e açılan kapı Sarıyer'in hava sıcaklığı geçen yılların Aralık ayına göre yüksek seviyelerde seyrediyor. İklim değişikliği, denizlerimizi ve içerisinde yaşayan canlıları, göç eden kuşları da etkiliyor. Kesilen ağaçların iklim değişikliğine etkisinin yanı sıra doğal yaşamı da temelden değiştiren sonuçları var.

Dünya hızla yenilenebilir enerjiye geçmeye başlıyor. Karbon salınım miktarının belirli düzeylerde tutulması şart. Fakat bunun dünya genelinde uygulanacak politika hâline dönüşmesi lazım. Sarıyer Belediyesi yeni hizmet binamızı farkındalık yaratmak için akıllı, yeşil ve engelsiz inşa ettik. “VeryGood” seviyesinde BREEAM sertifikası sahibi bir bina yaptık. BREEAM binaları; yönetim, enerji, sağlık, arazi kullanımı, ekoloji, inşaatla kullanılan malzemeler, atık yönetimi, su, ulaşım ve kirlilik konularında değerlendirmeye tabi tutarak puanlama yapar ve sertifika sürecini başlatır. Biz tüm bu kriterleri “VeryGood” seviyesinde yerine getirdik.

Hizmet binası, çevreye en az zararı verecek şekilde ve uzun kullanım ömürlü olarak tasarlandı. Enerjisinin %32'sini çatısında bulunan güneş panellerinden sağlıyor, güneş enerji santrallerinin anlık, günlük, aylık ve toplam sistem performansları bina içerisinde yer alan ekranlardan takip edilebiliyor, tasarruf edilen karbon salınım miktarıyla bu miktara eşdeğer ağaç dikimi sayısını görülebiliyor. Ayarlanabilir hareket sensörleriyle gereksiz aydınlatma önleniyor. Gün ışığından maksimum yararlanılarak çalışanların sağlık riskleri en aza indiriliyor.

Haftanın Röportajı/3

“ŞÜKRÜ GENÇ”

Sarıyer
Belediye Başkanı

Yağmur suyu toplama sistemiyle gri su arıtılarak tekrar kullanılmaktadır, bu sayede standart bir binaya göre %40 daha az su tüketilmektedir.

Yerel yönetimler bazında örnek bir bina inşa ettik. Bu çalışma ilçemiz için de önemli oldu. Güneş panelleri konusunda büyük farkındalık yarattı. Fakat belirttiğim gibi, bu süreç yerel yönetimlerin de içerisinde bulunduğu bir politika hazırlanmasına bağlı. Yoksa dünyayı zor günler bekliyor.

Kentinizde STK'larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılıma yönelik faaliyetleriniz neler? Kent Konseyiniz var mı?

ŞÜKRÜ GENÇ: Katılımcılık, sürdürülebilirliğin temel kriterlerinden birisi. 2009 yılında yerel yönetimler bazında hazırlanan ilk ilçe kalkınma eylem planını oluşturduk. Göreve geldiğimiz ilk yıl kardeş kentimiz Almanya'nın Weilburg belediye başkanı ve ekibinin önerisiyle “Sarıyer Kalkınma Eylem Planı (SKEP)” hazırladık.

İlçe belediyelerin seçimlerden sonra hazırlamakla yükümlü olduğu stratejik plandan daha farklı olarak bütüncül kalkınmayı hedefleyen bir planlamadan bahsediyorum.

Günümüzün yerel yönetim anlayışı, yaşamın her alanında sürdürülebilirliği temel almalıdır. Günü kurtarmak yerine geleceği planlayan, kurgulayan ve bu plan doğrultusunda hareket etme gereği sadece çevre boyutunda değil, bütün alanlarda uygulanması gereken bir zorunluluktur.

Farklı sorumluluk alanları olsa da Sarıyer için çalışan ya da Sarıyer'de merkezi bulunan paydaşların (özel, kamu, STK, vs.) genel amacı, Sarıyerlilerin yaşamını kolaylaştırmaktır ve yaşam kalitelerini yükseltmektir.

Bu doğrultuda önemli olan, doğru ve geliştirilebilir hedefleri birlikte koymak ve uygulama iradesi göstermektir. Sarıyer Kalkınma Eylem Planı bu doğrultuda hazırlandı.

SKEP'in konu başlıkları ve çalışma alanları:

- Kentsel altyapı ve çevre
- Sosyal politikalar
- Turizm ve hizmetler olarak sınıflandırılmıştır.

Bu üç ana konu başlığını belirledikten sonra gerekli projelerin oluşturulması için STK'lara, üniversitelere, muhtarlıklara, mahalle derneklerine, işletmelere, vatandaşlara, bürokratlara ve siyasetçilere katkı sağlayabilecekleri ortak bir platformda buluşma olanağı sağladık.

Toplam 228 hedef oluştu. Geride kalan 10 yılda 228 hedefin 104'ü yaşama geçti. Uzun vadeli hedeflere yönelik çalışmalar sürüyor.

SKEP dışında sivil toplum kuruluşlarımızla sıkı bir iletişimimiz var. Belediyemizin STK Birimi bulunmaktadır. Aktif toplantılar, görüşmeler yapılıyor. Talepler alınıyor ve değerlendiriliyor. Mahalle, dernek vb. toplantılarımız sürüyor.

Pandemi nedeniyle online olarak sürüyor. Etkinlik toplantılarımız dahi STK'larla birlikte yapıyoruz. İçeriğe birlikte karar veriyor, birlikte organize ediyoruz.

Aktif kent konseyimiz var. Çalışma grupları eşliğinde belediyemizle işbirliği yapıyorlar ve yönlendirici oluyorlar. Kent konseylerinin genel yapısını daha aktif hâle getirmek önemli.

Kırılgan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

ŞÜKRÜ GENÇ: Sarıyer Belediyesi Engelliler Koordinasyon Merkezi, Özgecan Aslan Kadın Danışma Merkezi, Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü, kreşler, Gençlik Eğitim Merkezleri, semt ve yaşam evleri, sosyal yaşam merkezleri, Yaşlı Gündüz Bakımevi, Engelli Çocuk ve Ailelerine Destek Merkezi, yurt binası, Sarıyer Akademi gibi hizmet merkezlerini 2009 yılından itibaren aşama aşama yaşama geçirdik.

Amacımız, kırılgan gruplara yönelik bütün çalışmaları tek bir merkezden olması gerektiği gibi yönetmekti. Aksi takdirde yapılan çalışmalar sürdürülebilir olmaktan uzaklaşıyor, amacına ulaşamıyordu.

Sayıdığım alanlar içerisinde en üst sırayı şüphesiz eğitim almaktadır. Çocuklarımızın ve gençlerimizin eğitimine yardımcı kurumlar oluşturmak, daha iyi şartlarda eğitim almalarına imkân sağlamak, zihinsel ve fiziksel gelişimlerine destek olmak için birçok alanda destek oluyoruz.

Çocuk Gündüz Bakımevi (7 şube), Sarıyer Gençlik Eğitim Merkezi (11 şube) Sarıyer Akademi, burs desteği, Demirtaş Ceyhun Halk Kütüphanesi, Bahçeköy Kız Konukevi, Web'den İngilizce imkânı gibi hizmetlerimiz sürüyor.

Engellilere yönelik yapacağımız çalışmalarımızda engellilik durumunun kişi ve ailesi üzerindeki etkisini en aza indirecek fiziksel, çevresel ve sosyal ortamı sağlamayı hedefliyoruz. Engelli kişileri yaşamı sınırlı bireyler yerine hayatın içinde, üretime katılan ve ihtiyaçlarını kendisi karşılayabilen, sosyal yaşam içinde kendisine yer edinebilen, bağımsız bireyler hâline getirmek asli görevimiz.

Sarıyer Belediyesi Engelli Koordinasyon Merkezi'ni (SEKOM) kurduk.

Çalışmalarımızın temelinde erişebilirlik olgusu yer alıyor. Çünkü ulaşım, engelli vatandaşların toplum içerisindeki gereksinimlerinin karşılanmasındaki ilk basamaktır.

Danışmanlık ve yönlendirme hizmeti veriyoruz. Engelli vatandaşları yardım unsuru olarak gören anlayışa karşı onların her vatandaş gibi sosyal hakları olan bireyler olduğunu hatırlatmak amacıyla engelli vatandaşların tüm sorularını yanıtıyoruz.

Sosyal, fiziksel ve psikolojik rehabilitasyon çalışmaları yürütüyoruz. Atlı terapi, suyla terapi, yüzme, yoga, tatil gibi imkânlarla engelleri sporla aşılıyor.

Çalışmalarımızın bir diğer alanını ise, sosyal destekler oluşturmaktadır. Akülü-manuel sandalye, yürüteç, kanadyen, baston, havalı yatak, beyaz baston ve hasta bezi gibi ihtiyaçlar temin edilirken evde temizlik ve evde kuaför gibi hizmetleri de sunuyoruz.

Engelli Çocuk ve Ailelerine Destek Merkezi'yle Türkiye'de bir ilki gerçekleştirmenin gururunu yaşıyoruz.

DownTownEventCafe belediye binamızda hizmet veriyor. Engelli gençlere istihdam olanağı ve sosyalleşme imkânı tanıyoruz.

Yaşlı vatandaşların yoğun iş yaşamı temposu sonrası gelen emeklilik sürecinde yaşadıkları yalnızlaşma ve bireysel zaman geçirme sendromuna girmesini engellemek için yaşam merkezleri kuruyoruz. Semt ve yaşam evleri aynı zamanda başta kadınlar olmak üzere tüm mahalle sakinlerine hizmet vermektedir. Şehirleşmenin getirdiği apartman hayatı karşısında yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalan mahalle kültürünü merkezlerimizde yaşatmayı sürdürüyoruz.

Kadının sosyal yaşama ve iş hayatına katılması, kendisini geliştirmesi, üretimde ve ekonomide söz sahibi olması toplumun ilerlemesi adına çok önemlidir. Bu hareketle kadınlara yönelik gerçekleştirdiğimiz tüm çalışmaları tek başlık altında topladık. Kurmuş olduğumuz Kadın Koordinasyon Merkezi'yle sürdürülebilir çalışmalar gerçekleştiriyoruz.

Mikrokredi Desteği

İstanbul95 Aile Ziyaret Temelli Rehberlik Hizmeti

Sarıyer Aile Danışma ve Eğitim Merkezi (SADEM)

Özgecan Aslan Danışma Merkezi

SAGEM Şubelerinde Okuma-Yazma Eğitimi

Kurs Hizmetleri

0-3 Yaş Çocukların Sağlıklı Gelişimini Hedefleyen Ev Ziyareti Temelli Aile Rehberliği Programı

Sarıyer Belediyesi olarak temel yaklaşımımız gerçek ihtiyaç sahiplerini belirlemek, fakat asıl önemlisi desteğe ihtiyacı kalmayan bir toplum düzeni kurabilmek.

Temel yaklaşım bu olmalı. İhtiyaç sahiplerine desteğimizi artarak sürüyoruz.

Belediyenizin gelecek projeleri nelerdir?

ŞÜKRÜ GENÇ: Bu soruya her zaman şu yanıtı veriyorum.

En büyük projemiz; toplumun birlik, beraberlik, dayanışma, hoşgörü, barış ve huzur içinde yaşamasıdır.

Bundan daha güzel bir proje olamaz. Geride kalan 10 yılda önce bunu korumaya özen gösterdik. Aksi takdirde geriye kalan hiçbir projenin anlamı yok.

Temel projemizin dışında elbette planladığımız, projelendirdiğimiz çalışmalarımız var.

İçerisinde olduğumuz pandemi süreci etkilemiş olsa da hedeflerimizi yaşama geçireceğiz.

Yeni bir öğrenci yurdu, spor salonu, boğaz müzesi gibi çok önemli projelerimiz var. Ayrıca kreş, gençlik eğitim merkezleri, sosyal yaşam merkezleri gibi çalışmaları da her mahalleye taşımaya devam edeceğiz.

Sürdürülebilir çevre ve altyapı alanında çalışmalarımız sürecektir.

“YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARIMIZI ARTIRACAĞIZ”

Belediyenizin büyükşehir belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşanıyor?

MUSTAFA İDUĞ: Büyükşehir belediyemizle büyük bir uyum ve işbirliği içindeyiz. Bornova'ya büyükşehir belediyemizin önemli yatırımları bulunuyor. Gerek bu yatırımların koordinasyonunda gerek yeni yatırımların tasarımında birlikte hareket etmekteyiz. Örneğin, bu yıl tüm belediye başkanlarımızla koordinasyon toplantıları yapılarak ilçelerin yapacağı yatırımlar ve büyükşehirin planları masaya yatırıldı. Talepler alındı, uyum ve işbirliği sağlandı. Bildiğiniz üzere ilçemizde ana arterler -Türkiye'nin her yerinde olduğu gibi- büyükşehir sorumluluğunda. Ayrıca su ve ulaşım gibi hizmetler de İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından veriliyor. Yaptıkları altyapı çalışmalarını kolaylaştırmak için sürekli iletişim içindeyiz.

Büyükşehir belediyesinin ilçemize kazandırdığı çok önemli alanlar var. Bunların başında Homeros Vadisi ve Aşık Veysel Rekreasyon Alanı geliyor. Bu iki yer, Bornova'ya ve Bornovalı'ya gerçek anlamda nefes aldırıyor. Bizim talebimizle kısa bir süre Homeros Vadisi'nin aydınlatması yapıldı.

Büyükşehir belediyesinin Aşık Veysel Rekreasyon Alanı'nda yapımına başladığı, bütçesi 14 milyonu aşan yarı olimpik kapalı yüzme havuzu bitmek üzere. 16 milyon TL bütçeyle restore ettiği Peterson Köşkü ilçemize ayrı bir değer katacak. Can dostlarımızın yeni yuvası yine büyükşehir yatırımıyla Gökdere Hayvan Barınağı olacak.

Son olarak 6.9 şiddetindeki deprem sonrası yapılanlar Bornova Belediyesi dahil İzmir'deki tüm ilçe belediyelerinin büyükşehir belediyesiyle ne kadar uyum içerisinde çalıştığının en önemli göstergesi olmuştur. Hemşerilerimizin yaralarını sarmak için yaptığımız işbirliği ve gösterdiğimiz dayanışma tüm Türkiye'ye örnek oldu. Bu dayanışma ve işbirliğini kentimizi geleceğe taşıma noktasında her alanda geliştirmemiz gerekiyor.

Bugüne kadar verdikleri tüm destekler ve ilçemize yapılan yatırımlar için Tunç Soyer ve İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne teşekkür ediyorum.

İklim değişikliği sorunları ve kuraklık bölgenezi nasıl etkiliyor? Önlemler ve mücadele çalışmalarınız nelerdir?

MUSTAFA İDUĞ: İklim değişikliği ve kuraklık küresel bir sorun. İklim değişikliği ve kuraklık dünyanın karşı karşıya olduğu en büyük tehditlerden biridir. Dünya ısısının 2 dereceden daha fazla yükselmesi durumunda iklim değişikliği geri döndürülemez hâle gelecek ve uzun vadede çok büyük etkiler yaratacaktır. Çözüm ise, sera gazı salınımlarını azaltmaktır. Bu, en temelde enerji kaynakları içinde yenilenebilir enerji kaynaklarının payının artmasıyla ortadan kalkacak bir durum olduğundan etkili bir enerji ve iklim değişikliği politikasına ihtiyacı ortaya çıkarmaktadır. Bornova ise, önemli bir sanayi ilçesi olması nedeniyle karbon ayak izi ortalamanın üzerinde olan bir ilçedir. Bu çerçevede Bornova Belediyesi olarak yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelme kararı aldık. Öncelikle belediyemizin ihtiyacını karşılamak, öte yandan bu alanda farkındalık yaratmak amacıyla elimizde uygun bulunan tesislerimizin çatılarına güneş enerjisi panelleri kuracak bir proje başlattık. Avrupa Enerji Kentleri Ağı'nın (Energy Cities) etkin bir üyesi olarak asıl çalışmamızı önümüzdeki süreçte hayata geçireceğiz. 2014 yılında İZKA desteğiyle kurulan 300 KW'lık bir güneş tarlamız bulunuyordu. Yeni çalışmayla bu kapasiteyi 5 MW'a çıkartarak belediyemizin kullanımının çok büyük bir kısmını güneş enerjisinden sağlamayı hedefliyoruz.

Yeni projemize göre, Bornova Aziz Kocaoğlu Stadyumu, Altındağ Atatürk Spor Kompleksi, Altındağ Atatürk Kültür Merkezi, Dr. Sırrı Aydoğan Kültür Merkezi, Prof. Dr. Aysel Bayraktar Kültür Merkezi, Naldöken Kültür Merkezi, Naldöken Pazaryeri başta olmak üzere uygun olan binalarımızın çatısına 6 dönümlük alanda kuracağımız sistemle elektrik üreteceğiz. Bu çalışma bize 19.5 milyon TL'ye mal olacak. Belediyemizin yıllık elektrik kullanımının maliyetininin 8.3 milyon TL olduğunu düşünürsek bu yatırımdan 18 ayda geri dönüş alacağız. Ayrıca 2.500 hanenin karbon ayak izi silinecek, kendi elektriğini üreten ve fazlasını satan bir belediye hâline geleceğiz.

Bir diğer önemli konu ise, su tüketimini optimum noktaya getirmek. Belediyemiz açısından bu tüketimin en yüksek yeri, parklar ve bahçeler. Bornova'da 540 parkımız var. Bu parklarımızda ağaç varlığını artırıyor, çim yerine daha az su isteyen çiçek ve bitkileri tercih ediyoruz. Ağaç varlığının istenilen seviyeye getirildiği parklarda damlama sulama ve fiske sistemleri kullanılıyor. Böylelikle suyun daha verimli tüketilmesini sağlıyoruz.

Sera gazı salınımlarının azaltılmasında geri dönüşüm de bir başka önemli başlık. Biz, Bornova Belediyesi olarak çevrenin korunmasına ve atık yönetimine ilişkin proje ve kampanyalarımızla, su ve elektrik gibi kaynakların tasarrufuna yönelik gerçekleştirdiğimiz eğitim ve bilgilendirme çalışmalarımızla farkındalık yaratmaya çalışıyoruz. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nce her yıl düzenlenen Atık Pil Toplama Kampanyası'nda her yıl ilk sırada yer alıyoruz.

İlçenizde STK'larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılıma yönelik faaliyetleriniz neler? Kent konseyiniz bulunuyor mu?

MUSTAFA İDUĞ: Bornova, 700'e yakın STK'yla bu alanda İzmir'de ilk sırada. Ben de pek çok sivil toplum kuruluşunda görev yapmış bir belediye başkanım ve onların ihtiyaçlarını çok iyi biliyorum. STK'ların en büyük sorunu, yer. Biz bu sorunu çözüp çalışmalarını daha rahat ve işbirliği içinde yapabilmeleri amacıyla Atatürk Sivil Toplum Örgütleri Yerleşkesi projesini hayata geçirdik.

Burada tüm dünyada gelişen bir çalışma yöntemi olan ve "Co-working space" adıyla bilinen ortak çalışma alanları yaptık. Yani masrafsız, etkin ve yenilikçi... STK'lar merkezleri olarak Sivil Toplum Örgütleri Yerleşkesi'ni adres gösterip her türlü toplantı, çalışma ve faaliyetlerini ortak alanlarda ve salonlar da yapabilecekler. Belediyemiz tarafından sunulacak profesyonel sekreteryaya hizmetinden yararlanırken bu sayede sürekli ulaşılabilen bir yapı içinde faaliyetlerini sürdürme imkânı bulacaklar.

Tüm iletişim araçlarını ücretsiz kullanabilecekler. Derneklerimizin birbiriyle iç içe olması daha etkin bir iletişimi, doğal olarak da işbirliğini getirecektir. Burada eğitimler de düzenleyeceğiz. Böylece STK'lar sorunlar karşısında daha hızlı çözüm, fikir ve proje üretebilecek. Yerleşkede uluslararası kuruluşların STK'lara yönelik hibe ve desteklerini takip eden, çalışmalar yürüten bir ofis de kurmayı planlıyoruz. Proje yapmak isteyen STK'larımızın dünyanın dört bir yanından proje ortağı ve finansal kaynak bulmasına katkı sağlayacağız. Sivil Toplum Kuruluşları Yerleşkesi'nin İzmir'de büyük bir boşluğu dolduracağını düşünüyorum.

Kırılgan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

MUSTAFA İDUĞ: Bornova Belediyesi olarak dezavantajlı tüm kesimlerin yanında olmayı, onların yaşamlarını kolaylaştırmayı en önemli görevlerimizin başında görüyoruz. Kurslar, dersler, sosyal etkinliklerle hayatın içinde yer almalarını sağlıyoruz. Pandemi öncesinde hayata geçirdiğimiz Dijital Sınıf Projesi'yle dershaneye gidemeyen engelli gençlerimizi hedeflemiştik. Ancak pandemiyle birlikte hızla artan taleple 40.000 Bornovalı genç şimdi bu hizmetimizi kullanıyor. Hayırseverlerin de desteğiyle ihtiyaç sahibi çocuklara bilgisayar ve internet desteği de veriyoruz.

Bir diğer önemli sorun, işsizlik. Altın Bilezik Projesi'yle özellikle sektörlerin ara eleman ihtiyacını karşılamaya çalışıyoruz. İş arayanlarla işverenleri bir araya getirirken çok sayıda meslek örgütüyle mesleki kurslar düzenliyoruz. Göreve geldiğimiz günden bugüne engellilere yönelik özel projelerimiz de oldu. Down Sendromlu gençleri meslek ve iş sahibi yaparak sosyal yaşamda daha etkin kılmak için meslek kursları düzenledik. SMA'lı çocuklara özel tasarım ortopedik pusetler dağıttık. Ekonomik açıdan dar gelirli olan, kentin çeperlerinde -Tunç Başkan'ın ifadesiyle- arka sıradakilere yönelik çalışmalarımız içinde bulunduğumuz pandemi döneminde arttı. Birçok vatandaş işinden oldu ya da gelir kaybına uğradı. Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik durum nedeniyle de gençler ve pek çok vatandaş işsiz. Esnaf iş yerlerinin kapanması nedeniyle zor durumda kaldı. Çocuklar uzaktan eğitime erişimde sıkıntılar yaşıyor. Bu gruplara yönelik yardımlarımız ve projelerimiz bulunuyor. Vatandaşların salgından etkilenmemesi için tüm imkânlarımızı seferber ettik. İhtiyaç sahiplerine 50.000 paket gıda yardımı yaptık. Pandeminin başında maske sıkıntısı yaşanan süreçte kendi atölyemizde 1 milyon maske üretilip dağıttık. Esnafa, sağlık çalışanlarına ve 65 yaş üzeri vatandaşlara özel hijyen paketleri hazırladık. Sağlık kuruluşlarına triyaj çadırı, muayene kabini, siperlik gibi konularda destek olduk, dezenfeksiyonlarını gerçekleştirdik.

Belediyenizin gelecek projeleri nelerdir?

MUSTAFA İDUĞ: Bornova'yı büyütme sözümüz var. Yaptığımız her işi, attığımız her adımı Bornova'yı büyütme vizyonuyla atıyoruz. Tüm projelerimizi hızla hayata geçirmeyi, Bornovalı'nın en iyi hizmete hemen kavuşmasını sağlamayı ilke edindik. Bunu bütçe dengesiyle sağlayabiliriz. Gelir artırmak mümkün olmadığından giderleri azaltacak çalışmalara öncelik verdik. Başta hizmet araçlarının ve yeni hizmet binalarının satın alınmasıyla elde edilen ilave kaynak Bornova'ya yatırım şeklinde geri dönecek.

Haftanın Röportajı/4

“MUSTAFA İDUĞ”

Bornova
Belediye Başkanı

Çamdibi'ne yarı olimpik yüzme havuzu, mevcut tesislerin atıl olan kısımlarına 4 yeni fitness merkezi, toplam 19 km. uzunluğunda bisiklet yolu yapacağız.

BELGEM'de (Bornova Belediyesi Gençlik Eğitim Merkezi) yüz yüze eğitim kapasitemizi iki kat artıracacağız. Bornova merkezde satın aldığımız binada güçlendirme çalışmasının ardından merkezde ikinci bir eğitim merkezi kuracağız. Aynı binada 8 odalı bir misafirhane ve teras katta Şehir Kulübü açacağız.

Kampüs Bornova Projesi kapsamında bitişindeki binaya ise, Bornova Emniyet Müdürlüğü gelecek. Hemen yanındaki binaya İzmir Ticaret Odası, İzmir Ticaret Borsası ve Ege Bölgesi Sanayi Odası birer şube açacak. Böylelikle Bornova'nın merkezi, kurumların birbirine yaklaştığı bir sinerji merkezi hâline gelecek.

Dramalılar Köşkü'nde Habitat Derneği'yle Türkiye'nin ikinci Facebook istasyonunu İstanbul'dan sonra Bornova'da açtı. 2021 yılında burayı yeni projelerin üretildiği, yazılım çalışmalarının yapıldığı bir bilişim, inovasyon ve teknoloji merkezine dönüştürecek.

Artan inşaat maliyetleri nedeniyle taşeron firmanın tamamlayamadığı Çocuk Dünyası, içinde gösteri salonu, çalışma ve toplantı odalarıyla 1.000 kişilik bir Kongre Merkezi'ne dönüşecek. Şehrin kongre ihtiyacını karşılayacak merkezin inşaatı hukuki sürecin tamamlanmasının ardından yeniden devam edecek.

Bornova merkezde Anıtlar Kurulu'ndan tescilli iki binayı restore ederek kentin kültür yaşamına kazandıracacağız. Naldöken Pazaryeri'ni de 2021'de açmayı hedefliyoruz.

“DAHA YAŞANABİLİR VE MODERN BİR KENT İÇİN ÇALIŞIYORUZ”

Haftanın Röportajı/5

“VAHAP AKAY”

Çerkezköy
Belediye Başkanı

Belediyenizin il/büyükşehir belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşanıyor?

VAHAP AKAY: Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi'yle her alanda ortak ve uyumlu bir çalışma yürütmekteyiz. Başta altyapı hizmetleri olmak üzere sosyal ve kültürel hizmetlerde de büyükşehir belediyesiyle ortak çalışmalar yapıyoruz. Büyükşehir belediyesinin altyapı çalışmalarını tamamladığı, belediyemiz sorumluluk alanlarındaki cadde ve sokaklarda Çerkezköy Belediyesi olarak biz de üstyapı çalışmalarımızı gerçekleştiriyoruz.

İlçedeki sorunları tespit etmek, büyükşehirin yetkisinde olan alanları hem büyükşehir adına hem kendi adıma takip etmek, ne zaman ne yapacağımızı planlamak bizim önceliklerimiz arasında yer alıyor. Biz yetki alanlarımızı biliyoruz, ama keskin sınırlarla ayırmıyoruz. Yani “bu büyükşehirin işi biz karışmayız” gibi bir yaklaşımımız bu zamana kadar asla olmadı, olamaz.

Personel eğitimleri, kentsel dönüşüm, doğal afet ve deprem üzerine de birçok konuda Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi'nden destek alıyor, süreç yönetimlerinde koordineli bir biçimde çalışıyoruz. Bunun yanında birlikte yapmayı planladığımız çalışmalarımıza da 2021 yılında başlamayı hedefliyoruz.

İklim değişikliği sorunları ve kuraklık bölgenizi nasıl etkiliyor? Önlemler ve mücadele çalışmalarınız nelerdir?

VAHAP AKAY: İklim değişikliği artık geleceğin problemi olmaktan çıkıp günümüzün en önemli problemlerinden biri hâline gelmiştir. Anlık, yoğun ve taşkınlara sebep olan yağışlar, yıl içinde kurak geçen gün sayısının her geçen yıl daha da artması, yağış rejiminin değişmesiyle su kaynaklarındaki hissedilebilir azalış bu sorunların başında geliyor. Bu kapsamda halkımızın bu sorunla mücadele etmesi ve iklim değişikliği problemlerini asgari düzeye indirgeyebilmemiz için kentimiz genelinde uygulamaya koyacağımız Çerkezköy Belediyesi İklim Değişikliğine Uyum Eylem Planı çalışmalarını başlattık.

İlçenizde STK'larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılıma yönelik faaliyetleriniz nelerdir? Kent konseyiniz var mı?

VAHAP AKAY: Kent konseyinin daha güçlü bir şekilde çalışması hedefiyle gerekli tüm hazırlıklarımızı tamamladık. Kent konseyimizle birlikte eğitim, istihdam, engelli yaşam, uyusturucuyla mücadele gibi birçok konu başlığında çeşitli çalışmalar gerçekleştiriyoruz. Belediyemizle birlikte çalışan, bizi sorgulayan, sorunları çözme konusunda bizimle koordineli çalışan bir kent konseyimiz var.

Kırılgan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

VAHAP AKAY: Belediyemizin kırılgan gruplara yönelik birçok çalışması bulunmaktadır. Örneğin, ilçemiz sınırları içinde ikamet eden engelli vatandaşlara ihtiyaçları doğrultusunda akülü ve manuel tekerlekli sandalye yardımıyla bulunuyoruz. Şartları taşıyan tüm engelli vatandaşlara nakdi yardımda bulunuyoruz.

Gençleri kötü alışkanlıklardan uzak tutmak adına onları spora ve sanata yönlendirecek Yaz Spor Kursları, Kış Spor Kursları, Kültür ve Sanat Kursları gibi projeleri hayata geçiriyoruz.

Kentimizde tespit ettiğimiz yaşlı ve bakıma muhtaç vatandaşlara erzak ve sıcak yemek yardımıyla bulunuyoruz.

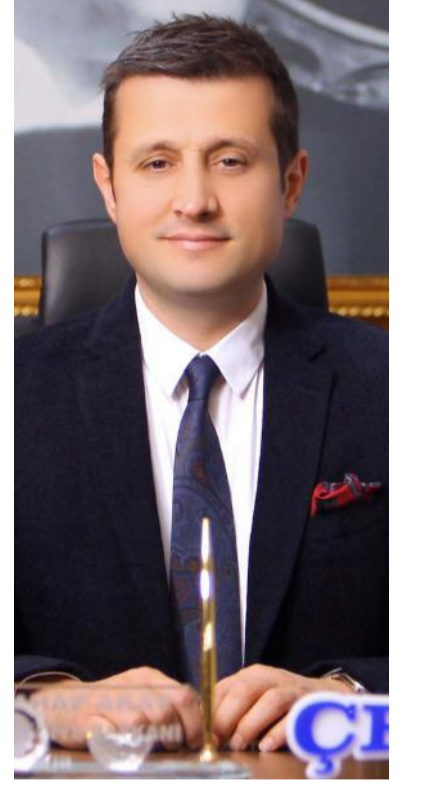
Nüfus olarak her geçen gün büyüyen ilçemizde komşuluk ilişkilerini artırmak, kadınların sosyal yaşama daha fazla katılabileceği bir alan oluşturmak için açtığımız Mahalle Evleri'nde çeşitli kurslar düzenleyerek kadınları üretmeye teşvik ediyor, kendi el ürünlerini sergileme ve aile ekonomilerine katkı sağlama imkânı sağlıyoruz.

İşsiz olan vatandaşların en kısa sürede iş bulabilmeleri amacıyla belediyemiz bünyesinde bir “İstihdam Masası” oluşturduk. Bu masada iş arayan vatandaşların kayıtları alınıyor, böylelikle bölgemizdeki fabrikalarla irtibata geçerek en kısa sürede iş sahibi olmalarını sağlamaya çalışıyoruz.

Belediyenizin gelecek projeleri nelerdir?

VAHAP AKAY: Daha yaşanılabilir ve modern bir ilçe olma yolunda önemli projelerimizi hayata geçiriyoruz. Bu kapsamda ilçe merkezimizin trafik yoğunluğunu ve park sorununu ortadan kaldıracak ve ilçemizi modern bir görünüme kavuşturacak olan Yeraltı Katlı Otopark ve Meydan Düzenleme projelerini hayata geçireceğiz.

Vatandaşların aileleriyle birlikte vakit geçirebilecekleri park ve yeşil alanlarımızın sayısını önceki yıllarda olduğu gibi artırmaya devam edeceğiz.

Büyükşehir belediyesiyle birlikte artık kullanılamaz hâle gelen ve sağlık açısından tehlike arz etmeye başlayan içme suyu hattımızı komple yenileyerek vatandaşların daha sağlıklı ve sorunsuz su kullanımını sağlayacağız. Altyapı çalışmaları tamamlanan tüm cadde ve sokaklarımızda üstyapı çalışmalarını gerçekleştireceğiz.

Gençlerin fırsat eşitliğini yakalayabilmeleri amacıyla kentimizde bir Etüd Merkezi oluşturacağız. Çocuklar burada ödevlerini yapabilecek, derslerine çalışabilecek, hatta hayatlarına yön verecek olan sınavlara hazırlanabilecek. Ayrıca ilçe merkezimizde “Şehir Kütüphanesi” kuracağız.

“KENTSEL PLANLAMAMIZI İKLİM DOSTU OLACAK ŞEKİLDE TASARLIYORUZ”

Haftanın Röportajı/6

“BAHATTİN GÜMÜŞ”

Menteşe
Belediye Başkanı

Bunun yanında “Menteşe Belediyesi Kültür ve Sanat Şenlikleri, Tohum Fide Şenliği, Çıntar Festivali, Ot Festivali, Turşu Reçel Yarışması, Menteşe Belediye Tiyatrosu, Bisiklet Kent Menteşe, kanserle mücadele kapsamında yürütülen “Vazgeçme Her şey Yolunda”, Engelli bireyler adına yapılan çalışmalar, sokak hayvanları için yürütülen projeler gibi daha birçok hizmetimizde ilçemizde faaliyet gösteren STK’ları paydaşımız yapıyor, projelerimize dahil ediyoruz.

Sağlıklı kentleşme, nitelikli yapılaşma, kültürel, tarihi, doğal çevre değerlerinin korunarak geliştirilmesi ve halka daha nitelikli teknik hizmet sunulabilmesi için Türk Mühendis ve Mimarlar Odası Birliği`ne bağlı ilçedeki meslek odaları temsilcileriyle imzaladığımız ortak mesleki faaliyet denetimi ve teknik işbirliği protokolümüzü oda temsilcilerimizle uygun bir şekilde yürütüyoruz.

Kırılgan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

BAHATTİN GÜMÜŞ: İlçede yaşayan herkesin eşit imkânlarla sahip, hizmet ve olanaklara erişimde eşit koşullarda yaşayabileceği özel politikalar oluşturmak, yerel yönetimlerin ayrıcalıklı görevlerindedir. Bu kapsamda engelli, çocuk, genç, yaşlı, yoksul, işsiz vb. kırılgan gruplarla güçlendirilmesi gereken grup şeklinde ele aldığımız kadınlara yönelik hizmetlerimizi geliştirmeye, fiziksel koşullarımızı da iyileştirmeye yönelik çalışmalara devam etmekteyiz.

Belediyenizin il/büyükşehir belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşanıyor?

BAHATTİN GÜMÜŞ: Menteşe Belediyesi olarak 52’si kırsalda olmak üzere toplamda 66 mahallemize hizmet veriyoruz. İlçemize hizmet verme noktasında büyükşehir belediyesiyle tam bir uyum ve işbirliği içerisinde çalışıyoruz. Üstyapı yol çalışmalarında, imar ve kentsel tasarım süreçlerinde, yerel üretimi ve üreticiye destekleyen projelerde, kent kültürü ve tarihini korumaya yönelik restorasyon çalışmalarında, engelli bireylere, gençlere ve kadınlara yönelik projelerde, sosyal, kültürel ve sanatsal çalışmalarda büyükşehir belediyesiyle birlikte çalışıyor, hayata geçirdiğimiz projelere birlikte imza atıyoruz. Sevgi ve hoşgörünün hâkim olduğu ilçemizde insanların yaşam tarzlarına saygı duyan bir yönetimle yaşam kültürümüze sahip çıkıyoruz.

İklim değişikliği sorunları ve kuraklık bölgenezi nasıl etkiliyor? Önlemler ve mücadele çalışmalarınız nelerdir?

BAHATTİN GÜMÜŞ: İklim değişikliği ve kuraklık tüm dünyayı olduğu gibi ilçemizi de olumsuz etkiliyor. Bölgemizde su kaynaklarının azalması, baraj ve göllerdeki su seviyelerinin düşmesi, metrekaresine düşen yağış miktarının azalması, yağış rejiminin değişmesi, su kaynaklarının bilinçsiz kullanılması, kırsalda üreticilerin tarım arazileri için açtığı su kuyularının azalması ve plansız tarım üretimleriyle ne yazık ki küresel kuraklığın etkilerini yaşıyoruz. Bu noktada Kentsel Şehir Planlama çalışmalarında ulaşım ağlarının ve ilçe makro formlarının iklim dostu olacak şekilde tasarlanmasına önem veriyoruz. Kentsel planlamada büyükşehir belediyesiyle birlikte çalışıyoruz. Ayrıca ilçemizin sit alanlarımızı koruyor, doğal ve arkeolojik sit olma özelliğinin bir arada olduğu ender ilçelerden olan Menteşe’yi yeşil alanların ve parkların varlıklarıyla yaşanabilir kılmaya, nefes alabilen bir ilçe hâline getirmeye çalışıyoruz. İlçe merkezindeki altyapı çalışmalarını tamamladığımız tüm yeşil alanlarımızın sulamasını, arıtma suyuyla yaparak önemli ölçüde su tasarrufu sağlıyoruz. Denizlerimizdeki ve kıyılarımızdaki biyo-çeşitliliği korumak amacıyla kıyı temizliği yapıyoruz. Yerleşik kaynaklardan gelen deniz kirliliği önleyici çalışmalar gerçekleştiriyoruz. Yerkürenin %30’unu, Muğla’nın ise %68’ni kapsayan orman arazilerimizi, doğal yaşam alanlarımızı koruyor, biyo-çeşitliliğin kaybını azaltmak için farkındalık yaratan projeler hayata geçiriyoruz.

Güneş ve rüzgâr gibi temiz enerji kaynaklarına yatırım yapılması yönünde firmalara teşvik ediyor ve firmaların yatırım yapmalarını sağlıyoruz.

Su kıtlığını hafifletmek amacıyla ekolojik dengeyi koruyor, su tasarrufu yönünde bilinçlendirici toplantılar yapıyoruz. Üreticiyi teşvik edici uygulamalarla bilinçli tüketimi sağlayıcı çalışmalarda bulunuyoruz. Bunun için gıda atığını azaltan, kaynakların daha verimli kullanılmasını hedefleyen bilgilendirici proje ve hizmetler üretiyoruz. Menteşe Belediyesi olarak başlattığımız “Geleceğimiz İçin Üretiyoruz” projesiyle yerli ata tohumlarından domates, biber, patlıcan, buğday, soğan üretiyoruz.

İpekböcekçiliği yetiştiriciliği için özellikle kadın üreticileri teşvik edici çalışmalar yürütüyoruz. Tarımsal üretimlerimizle üreticiye destek oluyor, elde edilen ürünleri ihtiyaç sahibi vatandaşlara ücretsiz dağıtarak pandemi sürecinde halka destek oluyoruz. Sağlıklı bir gelecek için doğru tarım politikaları geliştirerek üreticileri projelerimize dâhil ediyoruz.

Her yıl düzenlediğimiz Tohum Fide Şenliği’yle Ata tohumlarına sahip çıkıyor, yerel tohumu destekleyici politikalar üretiyoruz. Gelirinin büyük bir kısmını tarımdan elde eden ilçemizdeki bereketli topraklarda üretim yapıyor, üreticiyi destekliyoruz. Ata tohumlarını toprakla buluşturup elde edilen ürünleri ihtiyaç olan vatandaşlara ücretsiz dağıtıyoruz. Aynı zamanda belediye aşevinde yemek yapımında kullanıyoruz. Bunun yanında belediyemize ait zeytin ağacı bahçelerinde zeytinyağı üretimine başladık. Soğuk sıkım zeytinyağlarımızı şişeleyerek aşevimizde yemek yapımında değerlendiriyoruz.

Geri dönüşümü destekleyen çalışmaları hayata geçiriyor, her ay 300-350 ton ambalaj atık, atık yağ, atık pil ve camın geri dönüşümünü sağlıyoruz. Sıfır Atık Projesi kapsamında yürüttüğümüz başarılı çalışmalarımız sayesinde Sıfır Atık Belgesi ve hibe desteği aldık. Menteşe Belediyesi olarak hizmetlerimizin iklim değişikliğine etkilerini ölçebilmek, karbon ayak izini düşürmek amacıyla izleyeceğimiz yol haritasını belirlemek adına karbon ayak izi hesaplaması için Güney Ege Kalkınma Ajansı’ndan hibe desteği kazandık. 6 ay içerisinde sonuçlanmasını bekliyoruz. Ayrıca temizlik amacıyla bünyemize kazandırdığımız 6 çöp kamyonumuzla da çevre dostu karbon emisyonu düşük “Euro 6” motor kullanıyoruz.

Orman arazilerimizi korumaya yönelik çalışmalar üretiyor, ağaçlandırma faaliyetlerine katkı sağlıyoruz. Ormanlara ve dağlara her zamankinden daha çok muhtacız. Çünkü su, yağış sularıyla toplanıp su havzalarına ya da derelere geliyor. Biz de bu suyu kullanıyoruz. Kuraklık devam ederse içme suyunda da sıkıntı yaşayacağımız kesin. Bizim suyu en iyi şekilde tutan ve filtre eden ormanlık alanlarımızı korumamız ve artırmamız lazım. Suyun depolanmasına katkı veren bütün doğal ekosistemin korunması gerekiyor. Su temin edilen havzaların doğal örtüsünün ormanlık olarak saklanması büyük fayda var. Şehirleri küresel iklim değişikliğine ve su ihtiyacına göre planlamak en doğrusu olacaktır.

İlçenizde STK’larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılma yönelik faaliyetleriniz neler? Kent konseyiniz var mı?

BAHATTİN GÜMÜŞ: Göreve geldiğimiz günden bu yana örnek gösterilen sosyal projelere imza atarak marka ilçe olmayı hedefledik. Bu süreçte “Menteşe’yi Birlikte Yöneteceğiz” sözümüzle halkın her kesimini yönetim sürecine dahil ettik. STK’larla, muhtarlarımızla ve halkla her zaman uyum ve katılımcı bir anlayışla bu süreci yönettik.

6 ay içerisinde demokratik, çoğulcu, katılımcı ortam yaratmak, ilçe vizyonunu ve hemşerilik bilincini geliştirmek, ilçenin hak ve hukukunu korumak, sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak, çevreye duyarlılık yaratmak, sosyal yardımlaşma ve dayanışma gibi unsurları yerleşik kılabilmek için Menteşe Kent Konseyi’nin kurulmasına ve oluşuma destek verdik. Tamamen siyasetten uzak bir anlayışla kent ve kentlilik bilinciyle faaliyetlerini sürdüren Menteşe Kent Konseyi’yle uyum içerisinde çalışıyor, projeler üretiyoruz. İlçemizin cennetten köşesi Karabağlar Yaylası’nda yapılacak istenilen maden ocağına karşı kent konseyimiz ve STK’larla verdiğimiz mücadelemiz gerektiğinde birlikte uyum içinde çalışılabileceğimizin en güzel örneğini oluşturmaktadır. Öyle ki, talana karşı verdiğimiz bu onurlu mücadelemiz zaferle taçlanmıştır.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi’yle bir üniversite ilçesi olan Menteşe’de paydaşı olduğumuz TEKNOPARK protokolüyle üniversitemizle kültürel ve sanatsal etkinlikler, sosyal projeler gibi çalışmalar yürüterek üniversite-ilçe ilişkisinin gelişimine katkı sağladık. Bu kapsamda çeşitli konserler, kitap fuarları ve aktiviteler düzenledik. Tarih Bölümü öğrencileriyle yaşadığımız cadde ve sokakların isimlerinin yer aldığı “Konuşan Sokaklar” adlı bir kitap yayımladık. İlçe tarihine, kültürüne ve hafızasına dokunan bu kitapla ilçemizde eğitim gören öğrencilerin yaşadığı yerle mekânsal, duygusal ve kültürel bir bağ kurarak ilçe tarihini ve kimliğini yakından tanımasını sağladık.

Bu kapsamda ilçemizde bulunan 4 büyük parka engelsiz oyun grubu ve engelli rampaları kurduk. İlçede bulunan tuvaletleri engelli kullanımına uygun bir şekilde revize ettik. Bu yöndeki çalışmalarımız devam etmektedir. 3 adet engelli aracı şarj noktası kurduk. Bazı işletmelerin elektrik tesisatlarını da engelli aracı şarj edilmesine uygun hâle getirdik. 400 adet tekerlekli sandalye, 100 adet koltuk değneği, 80 adet akülü engelli aracı temin ettik ve ihtiyaç sahiplerine ulaşmasını sağladık.

Muğla Zihinsel Engelliler Derneği'ne, Kışla Parkı'nda yer tahsis ettik. Tahsis edilen yerde engelli bireyleri üretime dahil etmek ve sosyalleşmelerini sağlamak adına sebze üretimi yapmalarını ve ürettikleri ürünleri pazar yerinde onlar için oluşturduğumuz alanda satmalarını sağladık.

Engelli ailelerine evde temizlik hizmeti, engelli bireylere ve ailelerine bisiklet sürüş eğitimiyle pilates eğitimleri verdik. Özel Eğitim Engelli Okulları'nda bulunan öğrencilere Menteşe Belediyesi'ne ait aşevi tarafından öyle yemeği vermekteyiz.

Çocuklara eğitim dönemi başlangıcında kırtasiye yardımı yaptık. Kırsalda yaşayan çocukları ziyaret ediyoruz. Okul öncesi saç tıraşlarını yapıyor, içerisinde kalem, defteri, boyası vb. kırtasiye malzemeleri olan dayanışma çantalarından dağıtıyoruz.

Okul öncesi çocuklara eğitim ve öğretim hayatlarına başlamadan önceki dönemde uzman psikoloğumuz tarafından TIMI testi yapılarak akademik ilgi ve yönelimleri tespit edilmektedir. Aileleri çocuklarının ilgi alanlarına göre yönlendirebilecek çalışmalarda bulunduk. Kırsalda yaşayan ve daha önce sinema deneyimi yaşamamış çocukları sinemaya götürerek sosyal imkânlardan yararlanabilmelerini sağladık. Kanser hastası bireylerin sosyal hayata katılımını artırmaya ve desteklemeye yönelik Kansere Dans etkinlikleri düzenledik. Gebe kadınların ve eşlerinin gebelik sürecini daha sağlıklı ve bilinçli geçirmeleri için 13 hafta süren teorik ve uygulamalı eğitimlerin verildiği Gebe Okulu'nu hizmete açtık. Emzirme kabini kurduk. Engelli aracı şarj ünitesi de bulunan emzirme kabini ilçe merkezinde hizmet vermektedir.

İhtiyaç sahibi olduğu tespit edilen kişilere ihtiyacına yönelik mobilya, beyaz eşya, giyim, kömür ve gıda yardımı yapılmaktadır. Yaşlı ve kimsesi olmayan ihtiyaç sahibi kişilere evde temizlik hizmeti verilmektedir. Pandemi sürecinde bu kişilere sıcak yemek yardımında da bulunmaktayız. Yine pandemi sürecinde işsiz kalan kişilere gıda paketi yardımı yapılmaktadır.

10 adet hasta yatağımız bulunmaktadır. Hasta yatakları ihtiyaç sahibi olduğu tespit edilen kişilere dönüşümlü verilmektedir.

Ayrıca kadının güçlendirilmesi ilkesini esas olarak oluşturduğumuz farkındalık çalışmalarımız da devam etmektedir.

Bu doğrultuda kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmaları için Kadın Danışma Merkezi kurulmuştur. Kentin sokak aydınlatmaları artırılarak sokaklar herkes için daha güvenli hâle getirilmektedir. Farkındalık çalışmaları kapsamında afiş ve broşür çalışmaları yapılmaktadır. Bu kapsamda çalışmalarımız devam etmektedir.

Belediyenizin gelecek projeleri nelerdir?

BAHATTİN GÜMÜŞ: Daha yaşanabilir bir Menteşe için kentsel planlamalar ve yeşil alanlar yaratıyor, tarihi ve kültürel miraslarımıza sahip çıkarak tarihi yapılarımızı restore ediyoruz.

Bu kapsamda büyükşehir belediyesiyle işbirliğimiz sonucu inşasına başlanılan Menteşe Kent Meydanı Projesi devam ediyor. İlçenin çehresini değiştirecek olan Menteşe Kent Meydanı, yeraltındaki otoparkı, yeşil alanları, sosyal donatı alanlarıyla ilçeye yakışan bir meydan olarak hizmet verecektir.

Muğla Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı'ndan hibe desteği alarak inşasına başladığımız Kurşunlu Meydanı ve İnsan Hakları Parkı Meydan Projeleri de tüm hızıyla devam ediyor.

Denizova Mahallesi'nde belediyemize ait arazide 18.000 metrekarelik alana 1 MW güneş enerjisi santrali kurmayı planlıyoruz. Kurulacak güneş enerjisi santraliyle belediyemizin enerji ihtiyacını karşılamayı hedefliyoruz.

Kötekli Mahallesi'ne Gençlik Merkezi kurduk. İçerisinde çamaşırhanesi, interneti ve kafesi bulunan Gençlik Merkezi tamamen öğrencilere hizmet vermektedir.

Yine üniversite öğrencilerinin yoğun olarak yaşadığı Kötekli Mahallesi'ne spor kompleksi projesine başladık. Projesi tamamlanan ve içerisinde halı saha, voleybol, basketbol ve tenis kortunun olacağı spor kompleksinin inşasına en kısa zamanda başlayarak öğrencilerin hizmetine sunacağız.

İlçe kültürü ve tarihine sahip çıkmak adına başlattığımız restorasyon çalışmalarımız tüm hızıyla sürüyor.

Bu kapsamda Karabağlar Yaylası'nda yer alan tarihi Narlı Kahvesi'ni de restore ediyoruz. Geçmişte sıcak yaz akşamlarında halkın keyifli vakit geçirdiği ve ilçe kültürü içinde önemli bir yeri olan Narlı Kahvesi'nin de restorasyonunu tamamlayarak kültür mirasımıza kazandıracaktır.

Narlı Kahvesi böylelikle kültürel mirasımıza kazandırdığımız üçüncü tarihi yapı olarak hizmet verecektir.

Bu anlamda daha yaşanabilir, yeşil ve sürdürülebilir bir çevre bilinciyle halkın her kesiminin katılım sağladığı, sivil toplum kuruluşlarımızla, muhtarlarımızla insan odaklı, şeffaf, demokratik, toplumcu, hesap verebilir bir yönetimle geçmişine sahip çıkan modern bir ilçe yaratmayı hedefliyoruz.

Çünkü biz Menteşe'yi halkla birlikte yönetiyoruz.

İŞÇİNİN İŞYERİNDE ÇALIŞIRKEN COVID-19 VİRÜSÜNE MARUZ KALMASI İŞ KAZASI OLARAK NİTELENDİRİLİR Mİ?

Pandemi süreciyle başlayan yeni normaller tüm dünyada birçok farklı akademik arayışları ve tartışmaları da beraberinde getirmiştir. Ana gündem maddesi Covid-19 oluncu virüsün iş dünyasına yansımaları tartışmaların odak noktası hâline gelmektedir. Covid-19 virüsünün iş kazası olarak kabul edilmesinin maruz kalan kişiye veya yakınlarına sosyal güvenlik kurumları tarafından bağlanması gereken geçici veya sürekli yardımlar yönünden de işverenden talep edilebilecek tazminatlar yönünden de bir farkının olmaması bu tartışmayı "akademik" bir düzeye taşımaktadır. Ülkemiz de dünyadaki bu tartışmalardan uzak kalamayacağı içindir ki, konuya ilişkin birçok makale yazılmaktadır. Biz de konuya dahil olan bu yazılar ve yüksek yargı kararlarından hareketle süreci anlamaya çalıştık.

Öncelikle "iş kazası" nedir sorusunun cevabıyla konuya başlamak isteriz. İş Kazası: 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ("5510 Sayılı Kanun") Madde: 13 uyarınca aşağıdaki gibi tanımlanmaktadır: a) Sigortalının işyerinde bulunduğu sırada, b) İşveren tarafından yürütülmekte olan iş nedeniyle veya görevi nedeniyle, sigortalı kendi adına ve hesabına bağımsız çalışıyorsa yürütmekte olduğu iş veya çalışma konusu nedeniyle işyeri dışında, c) Bir işverene bağlı olarak çalışan sigortalının, görevli olarak işyeri dışında başka bir yere gönderilmesi nedeniyle asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda, d) Emziren kadın sigortalının, çocuğuna süt vermek için ayrılan zamanlarda, e) Sigortalıların, işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere gidiş geliş sırasında, meydana gelen ve sigortalıyı hemen veya sonradan bedenen ya da ruhen özüre uğratan olaydır.

Mevzuatta "iş kazası kavramı" geniş olarak ele alınmakta olup 5510 sayılı kanun madde 13'te sıralanan hâllerden birinin tek başına gerçekleşmesi hâlinde olay iş kazası olarak değerlendirilmektedir.

Yargıtay içtihatları uyarınca 5510 sayılı kanun madde 13 kapsamında bir olayın meydana gelmesi hâlinde ilgili olayın işçinin işiyle ilgili olması şartı aranmadığı görülmektedir. Örneğin, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 03.02.2010 tarihli 2010/21-36 Esas, 2010/67 numaralı kararı uyarınca işçinin işyerinde kalp krizi geçirmesi iş kazası olarak nitelendirilmiş olup bu minvalde işçilerin 5510 sayılı kanun madde 13'te sıralanan hâllerden birinin gerçekleşmesi suretiyle bulaşıcı hastalıkla enfekte olmaları da iş kazası olarak değerlendirilebilecektir.

Yargıtay 21. Hukuk Dairesi 15.04.2020 Tarih, 2018/5018 Esas, 2019/2931 Numaralı Kararı, Covid-19 için de ışık tutması açısından önem teşkil etmektedir. Söz konusu kararda Yargıtay, işçinin bir bulaşıcı hastalık olan H1N1 virüsünü işini ifa ederken kapmasını ve bu virüs nedeniyle vefat etmesini iş kazası olarak değerlendirmiştir. Yargıtay tarafından verilmiş olan bu karar doğrultusunda H1N1 gibi bulaşıcı bir hastalık olan ve Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi olarak ilan edilen Covid-19 için de önemli bir emsal niteliği taşıyabilecektir. Dünyada ve ülkemizde Covid-19 salgınının doktorlar, hemşireler ve diğer sağlık çalışanları arasında da hızla yayıldığı gözlemlenmektedir. Bu kapsamda Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından İl Sağlık Müdürlükleri'ne gönderilen "72300690-918.01" sayılı "Covid-19 İş Kazası" bildirimleriyle sağlık çalışanlarında Covid-19 tespit edilmesi hâlinde durumun iş kazası olarak nitelendirilerek Sosyal Güvenlik Kurumu'na bildirim yapılması hususunda bilgilendirme yapılmıştır.

Yapılan inceleme ve değerlendirilmeler sonucunda ülkemizde sağlık sektörü dışında iş yaşamının dinamiklerine dair birçok gri alanın bulunması ve henüz iş yaşamının reel koşullarında Covid-19 un kendisine somut bir yer bulamayacağı gözlemlenmiş olup ülke gündeminde uzun süre yer almayacağı düşünülmektedir.

SODEMSEN
SOSYAL DEMOKRAT KAMU
İŞVERENLERİ SENDİKASI
**"HÜSEYİN
TARIK ERCAN"**
SODEMSEN TİS Uzmanı

1990 yılı Van doğumludur. 2010-2016 yılları arasında Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Fizik Bölümü'nde lisans eğitimini tamamlayıp 2018-2020 yılları arasında Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü/İşletme Anabilim Dalı'nda yüksek lisans eğitimini tamamlamıştır. Hâlen sendikamızda Toplu İş Sözleşme Uzmanı olarak görev yapmaktadır.

BELEDİYELERDEN HABERLER

10 büyükşehir belediye başkanı 2 ay sonra tekrar bir araya geldi. Covid-19 tedavisi gören Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin Böcek, sağlığına kavuşarak evinde istirahat ettiği için toplantıda bulunamadı.

Toplantı sonunda yapılan açıklamada aşağıdaki görüşler kamuoyuyla paylaşıldı;

"Bu buluşmamızda gündeme ilişkin değerlendirmelerimizi sürdürdük. Türkiye nüfusunun %49'unun yaşadığı 11 büyükşehir belediyesinin başkanları olarak Covid-19'a verilen topyekûn mücadelede devletin tüm kurumlarıyla birlikte çalışmaya hazır olduğumuzu her fırsatta dile getirdik. Son dönemde vaka, hasta ve vefat sayılarında yaşanan artışla bu rakamlar üzerinde oluşan "bilgi kirliliğini" üzüntüyle, endişeyle takip etmekteyiz. Kurumlarımıza yansıyan günlük vefat rakamlarıyla merkezi yönetimin her akşam yayınladığı sayılar arasında 2-3 kata varan farkları tespit etmek zorunda kalmanın huzursuzluğunu yaşıyoruz. Artık neredeyse her eve giren bu virüsle ve sonuçlarıyla ilgili gerçekleri tüm çıplaklığıyla kamuoyuyla paylaşmak, her kamu görevlisinin sorumluluğundadır. Bu sorumluluk duygusundan uzak durmanın ne kamusal anlamda ne de vicdani olarak anlaşılır bir yanı yoktur. Her evden bir cenazenin kalkmaya başladığı böylesi bir süreçte kamu idarecilerini gerçekleri tüm çıplaklığıyla paylaşmaları konusunda kararlılığa davet ediyoruz. Aynı kararlılığın toplumun pandemiden olumsuz etkilenen tüm kesimlerine yapılması gerekli olan maddi yardım, destek ve teşvikler gibi konularda da gösterilmesi zorunludur. Merkezi yönetimi, sosyal devlet olmanın bütün gereklerini yerine getirmeye ve tüm kurumlarını bu konuda seferberlik duygusuyla sürecin içine katmaya davet ediyoruz. Toplum sağlığının korunması açısından bilim insanlarının önerileri doğrultusunda 2 ya da 3 haftalık bir kapanmanın elzem olduğu noktada görüş birliği içinde olduğumuzu tüm kamuoyuna duyurmayı bir borç biliyoruz."

HİZMET

Ceyhan Belediyesi ekipleri koronavirüs tedbirleri kapsamında ilaçlama çalışmalarına tüm mahallelerde devam ediyor.

Saruhanlı Belediye Başkanı Zeki Bilgin, ilçede Covid-19 tedbirleri kapsamında faaliyetlerine ara vermek zorunda kalan esnaflara 500 TL nakdi yardım yapacaklarını belirtti.

Seyhan Belediyesi, uygulamaya koyduğu "Pozitif Taksi"yle durumundan şüphe edilen ve yakınında Covid-19 testi pozitif çıkan bireyleri hastanelere taşıyacak. Seyhan Belediyesi Sağlık İşleri Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösterecek "Pozitif Taksi"yle birlikte yaşadığı veya çalıştığı kişilerde Covid testi pozitif çıkan ve durumundan şüphe edilen bireylerin hastanelere toplu taşıma araçlarıyla gitmesinin önlenmesi hedefleniyor. "Pozitif Taksi"den faydalanmak isteyen bireylerin, temas ettiği kişilerin Covid testinin pozitif çıktığını belgelemesi gerekiyor. "Pozitif Taksi" uygulamasından faydalanmak için 0322 431 59 33 telefonda talepte bulunulması yeterli olacak.

Muğla Büyükşehir Belediyesi, koronavirüs nedeniyle sokağa çıkma kısıtlamasının uygulandığı Cumartesi ve Pazar günleri sokak hayvanlarını yalnız bırakmıyor. "Siz evinizde kalın, can dostlarımız bize emanet" sloganıyla sokak hayvanlarının ihtiyacına yönelik su ve mama ihtiyacını temin ediyor.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi, Covid-19 salgını tedbirleri kapsamında il genelinde toplu taşıma araçlarındaki hijyen, maske ve sosyal mesafe denetimlerini sürdürüyor.

Merkezefendi Belediyesi, pandemi tedbirleri doğrultusunda iş yerlerini kapatmak zorunda kalan ve mağduriyet yaşayan esnafa destek vermeye başladı. Merkezefendi Belediyesi, tamamen kapanan kiraathane, oyun salonu, halı saha sahipleri ve çalışanları için gıda kolisi desteğinde bulunuyor. İş yerleri tekrar açılana kadar her ay düzenli olarak gıda kolisi desteği sürecek. İş yeri sahipleri ve çalışanları, bağlı buldukları meslek kuruluşları ve meslek odaları aracılığıyla bu hizmetten faydalanabilecek. Gıda kolileri Merkezefendi Belediyesi ekipleri tarafından esnafın ve çalışanlarının adreslerine teslim edilecek. İlerleyen süreçte farklı iş kollarında çalışan işyerleri için tedbirler kapsamında kapanma durumu söz konusu olursa Merkezefendi Belediyesi o meslek grupları için de desteğini sürdürecektir.

Çankaya Belediye Başkanı Alper Taşdelen, pandemi döneminde parkların yenilenmesine devam ettiklerini belirterek "Pandemi döneminde Çankayalı hemşerilerimizin nefes alma alanı parklarımızı hızla yeniliyoruz. Spor alanlarını ve oyun gruplarını da çocuklarımızın güvenle vakit geçirebileceği şekilde düzenliyoruz" dedi.

Samandağ Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü'ne bağlı dezenfekte ekipleri Covid-19 tedbirleri kapsamında ilçe genelinde dezenfekte çalışmalarını sürdürüyor.

Belediyeler hafta sonu yasaklar süresince yemek ve su bulmakta zorlanan sokak hayvanlarını beslemeyi unutmuyarak kentin pek çok noktasına mama ve su bıraktı.

Yenişehir Belediyesi, koronavirüs tedbirleri nedeniyle hafta sonu getirilen sokağa çıkma kısıtlamalarında sokak hayvanlarını mamasız bırakmadı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Sağlık İşleri Daire Başkanlığı ekipleri hafta sonu 16 ilçe ve 245 noktada 40.000 sokak hayvanına 28 ton mama desteğinde bulundu.

Çanakkale Belediyesi Veteriner İşleri Müdürlüğü'ne bağlı ekipler, hafta sonu gerçekleşen sokağa çıkma kısıtlaması süresince kentteki can dostları unutmadı.

Nilüfer Belediyesi, hafta sonunda uygulanan sokağa çıkma kısıtlamasında aç kalma tehlikesi yaşayan can dostlarının yanındaydı.

Edremit Belediyesi, koronavirüs salgını nedeniyle iki günlük sokağa çıkma kısıtlamasında can dostlarını yalnız bırakmadı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi pandemi nedeniyle hafta sonu iki günlük sokağa çıkma kısıtlamasında can dostları yalnız bırakmadı.

Bolu Belediyesi Veterinerlik İşleri Müdürlüğü ekipleri, sokağa çıkma yasakları dolayısıyla il genelinde birçok noktaya yem ve su bıraktı. Çalışmalarda kedi ve köpek evlerine yem ve su bırakan ekipler, ayrıca Büyük Camii önündeki güvercinleri de ihmal etmedi.

Tepebaşı Belediyesi, koronavirüs nedeniyle hafta sonu uygulanan iki günlük sokağa çıkma yasağında can dostları yalnız bırakmadı

Çankaya Belediyesi, koronavirüs tedbirleri kapsamında uygulanan sokağa çıkma kısıtlamasında sokak hayvanlarına iki günde 600 kilogram mama dağıtımını gerçekleştirdi.

Muğla Büyükşehir Belediyesi Koronavirüs nedeniyle sokağa çıkma kısıtlamasının uygulandığı Cumartesi ve Pazar günleri sokak hayvanlarını yalnız bırakmıyor.

Safranbolu Belediyesi Sokak Hayvanları Geçici Bakımevi ve Rehabilitasyon Merkezi, sokak hayvanları için veterinerlik, barınma, bakım ve besleme hizmetleri vermeye devam ediyor.

İzmit Belediyesi Veteriner İşleri Müdürlüğü ekipleri, sokağa çıkma kısıtlamasında sokakta kalan dostlarımız için besleme noktalarına mama takviyeleri yaptı.

Vize Belediyesi projelerini hayata geçirmeye devam ediyor. Belediye Başkanı Ercan ÖZALP, ilçemizde çalışmalarımıza hızlı bir şekilde devam ediyoruz. Toplamda 500 metrekarelik bir alanı bordürle çevreledik. İçinde yürüyüş yolu bulunan alanda oyun grupları ve oturma bankları konumlandırarak ağaçlandırma yaptık. Halkımızın güzel günlerde kullanmasını, çocuklarımızın gönüllerince eğlenmesini dilerim dedi.

Antalya Büyükşehir Belediyesi gerçekleştirdiği çalışmayla Konyaaltı'nda dört mahallenin içme suyu sorununu çözüyor. Doıran, Gökçam, Karatepe ve Bahtılı Mahalleleri'ne 2.500 metre ana şebeke hattı döşeniyor.

Mezitli Belediyesi, belediyeye ait tüm yeşil alanlarda oluşturduğu korulukların yanında vatandaşlara ait boş arsaları bina yapılıncaya kadar "Kent İçi Tarım" projesini hayata geçiriyor. Mezitli Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü ekipleri son olarak kaldırımları ağaçlandırarak sıcak yaz havalarda yaya olarak ulaşım sağlayan vatandaşlar için de nefes alacak gölge alanlar yaratıyor.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, 65 yaş ve üzeri vatandaşlar için önemli bir projeye daha imza attı. Proje kapsamında pozitif veya temaslı olduğu için karantinada olan 65 yaş ve üzeri vatandaşların karantina süreleri boyunca sıcak yemek ihtiyaçları Büyükşehir Belediyesi Aşevi tarafından karşılanacak.

Gaziemir Belediyesi'nin park ve yeşil alanlarda yürüttüğü bakım, onarım ve yeşillendirme çalışmaları kapsamında Rafet Şenbaydur Parkı baştan sona yenileniyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin evsiz vatandaşlara yönelik sürdürdüğü hizmetler pandemi koşullarında bu kış aylarında da devam ediyor. Günlük ortalama 165 evsiz vatandaş Bağcılar, Beyoğlu ve Fatih'teki otellerde misafir edildi. Covid-19 testi uygulanan vatandaşlardan negatif sonuç çıkanlar Florya Engelliler Kampı'na aktarıldı.

Mezitli Belediyesi, engelli vatandaşların sosyal faaliyetlerde bulunabileceği Engellievi yapımına başladı. Engelli grupları için bir araya gelerek kaliteli zaman geçirebilecekleri aynı zamanda sosyal faaliyetlere katılabilecekleri şekilde planlanan Engellievi, koronavirüs tedbirleri kapsamında yılbaşından sonra faaliyete geçirilmesi hedefleniyor.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi, Covid-19 testleri pozitif olup evlerinde karantinaya alınan vatandaşlara gıda ve hijyenik destek paketi yardımı hizmetini hayata geçiriyor. Bu kapsamda Tekirdağ ili genelinde evlerinde karantinaya alınan vatandaşlara gıda ve hijyenik destek paketlerinin yer aldığı yardım kolileri Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi sosyal yardım görevlileri tarafından adreslerine götürülerek teslim ediliyor.

İzmir Büyükşehir Belediyesi pandemi koşullarını da göz önünde bulundurarak sokakta kalanlar evsizler için kapılarını 24 saat açık tuttuğu Örnekköy'deki Geçici Konukevi'nin yanı sıra Evka-4 Naim Süleymanoğlu Spor Salonu'nu da kullanıma açtı.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş pandemi sürecinde zor günler geçiren sanat ve sanatçılara desteğini sürdürdü. Şimdi de tiyatrocuları yalnız bırakmadı. "Tiyatrolarımızı destekleyerek, vatandaşlarımızın sanattan uzak kalmalarını da engelleyeceğiz" diyen Başkan Yavaş, sosyal medya hesapları üzerinden yaptığı duyuruyla 37 tiyatro oyununu ABB TV ve Başkent Mobil üzerinden yayınlayacaklarını açıkladı.

Kuşadası Belediyesi tarafından kentin turistik çarşılarında başlatılan alt ve üst yapıyı yenileme çalışmalarının kapsamı genişledi. Barbaros Hayrettin Paşa Bulvarı, Kahramanlar ve Sağlık caddeleriyle Sabucalı, Sevgi ve Öge sokakları kapsayacağı açıklanan çalışmaya esnafın talebi üzerine Barlar Sokağı da dahil edildi. Yıllardır ihmal edilen Barlar Sokağı'nda zemin sökülmesiyle başlayan yenileme işlemi yağmur suyu hattı döşeme çalışmasıyla sürecek.

Bayraklı Belediyesi, ünlü Sanatçı Haluk Levent'in kurucusu olduğu Ahbap Platformu'yla olan dayanışmayı depremde etkilenen sahipsiz hayvanlar için büyüttü. Bayraklı Belediyesi Veteriner İşleri Müdürlüğü ekipleri tarafından depremde enkazlardan kurtarılan 8 kedinin bakımını Ahbap Platformu üstlendi. Bu kapsamda can dostlar, platformun çiftliğinde görevlilere teslim edildi.

Ergene Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü ekipleri yaptıkları çalışmalarla ilçenin modern görünümüne katkı sunmaya devam ediyor. Bir yandan pandemiyle mücadele çalışmalarına katkı sunan Ergene Belediyesi ekipleri diğer yandan ilçenin yol sorununu ortadan kaldırmak için yol çalışmalarına devam ediyor. Ekipler bir diğer tarafta ise, eskiyen ve yıpranan otobüs duraklarıyla işçilerin servis bekleme alanlarını kış şartlarını da göz önüne alarak yenileriyle değiştiriyor.

Bandırma Belediye Başkanı Tolga Tosun, muhtarlarla bir araya gelerek bu mahallelerde yapılan parke iç yol ve düzenleme çalışmalarını yerinde denetledi.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, vatandaşların belediyeye olan borçlarını peşin ya da taksitli olarak yapılandırmaya başladı. Yapılandırmadan yararlanmak isteyen mükellefler, "<https://yapilandirma.ankara.bel.tr>" adresinden online ya da Büyükşehir Belediyesi Mali Hizmetler Daire Başkanlığı bankosundan 31 Aralık tarihine kadar yapılandırma başvurusunda bulunabilecek. Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş da yaptığı paylaşımında, "65 yaş üstü ve kronik rahatsızlığı olan vatandaşlarımızın Başkent 153'e başvurmaları hâlinde başvurularını ikametlerinden alacağız" dedi.

İzmit Belediye Başkanı Fatma Kaplan Hürriyet, İzmit sınırları içerisinde bulunan Kabaoğlu Mahallesi'nin tapu sorunu için mahallelilerle toplantı yaptı. Başkan Hürriyet, Kabaoğlu'nda 52 parselde yapılan şuyulandırmayla 440 vatandaşın bu sorununu çözmüş oldu.

Efeler Belediyesi, Covid-19'la mücadelede alınan 56 saatlik sokağa çıkma yasağını fırsata çevirdi. Belediyenin temizlik işleri ekipleri, ilçe genelinde yoğun hijyen ve dezenfeksiyon çalışmaları gerçekleştirdi.

Karşıyaka Belediyesi ve DİSK Genel İş Sendikası 8 No'lu Şube, belediye işçileri Kent A.Ş.'ye bağlı çalışanlar için Toplu İş Sözleşmesi'ne imza attı. Buna göre, 700 personelin maaşına %20 oranında zam yapıldı.

Sarıyer Belediyesi ve Sarıyer Kaymakamlığı gönüllülerle birlikte sokakta yaşayan canlılar için bir komisyon oluşturdu. Oluşturulan bu komisyonla Sarıyer'de ulaşılmamış sokak hayvanı kalmaması hedefleniyor.

Efeler Belediyesi'nin ait Zeybek Mahallesi'ndeki Sabahattin Ali Parkı, ilkököl öğrencisi Elif Sena Acar'ın talebi üzerine Park ve Bahçeler Müdürlüğü ekipleri tarafından yenileniyor.

Ankara Büyükşehir Belediyesi ASKİ Genel Müdürlüğü, yaklaşık 25 yıldır sel baskınlarının yoğun olarak yaşandığı Çayyolu Mahallesi'nin altyapı sorununu çözmek için adım attı. Mahallede 10 ayrı noktaya 134 yağmur suyu ızgarası, 2 noktaya ise, 4 sel kapanı yerleştirildi. Çayyolu esnafı ve sakinleri Başkan Yavaş'a teşekkür ederek "25 yıldır ilk defa bu kadar hizmet gördük" dedi.

Muğla Büyükşehir Belediyesi il genelinde 1 olan hafriyat sahalarını 7'ye çıkardı ve bugüne kadar 4 milyon 945 bin 871 ton atığı bertaraf ederek 247 futbol sahası büyüklüğünde alanın kirlenmesinin önüne geçti. 337.611 araca hizmet veren büyükşehir belediyesi, kurduğu takip sistemiyle de 716 aracı da taşıma izin belgeli hale getirdi.

Hatay Büyükşehir Belediyesi, geçtiğimiz aylarda Hatay'ın farklı noktalarında çıkan yangınlar nedeniyle tahrip olan ormanları yeniden yeşillendirmek amacıyla çalışmalarına ara vermeden devam ediyor.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı, her yaş kategorisinden öğrenciye rehberlik ve psikolojik destek sağlamak amacıyla "Öğrenci Danışma Merkezi" kuruyor. Dış İlişkiler ve Projeler Şube Müdürlüğü tarafından geliştirilen ve Alman Uluslararası İşbirliği Teşkilatı-GIZ tarafından 35.000 avro hibe almaya hak kazanan bir projede Öğrenci Danışma Merkezi'nde uygulanacak. Proje kapsamında okula devam edemeyen 15-25 yaş aralığında öğrencilerle ilgili çalışma yürütülecek. Çevrimiçi toplantıda bir araya gelen paydaşlar projeye ilgili görüşlerini bildirdi.

Tepebaşı Belediyesi'nin yardımsever Canan ve Şükran Şeker'in bağışlarıyla Fatih Mahallesi'nde yapımına başladığı Canan-Şükran Şeker Erken Çocukluk Eğitim Merkezi'nin inşaat çalışmalarında sona gelindi.

Büyükada Belediyesi tarafından yol düzenleme çalışmaları devam ederken Adalar genelinde park ve bahçelerin estetiğini artırmak ve güzelleştirmek için yapılan çalışmalar da hız kazandı. Mehmet Bölük Parkı'nın tüm bakımları Fen İşleri Müdürlüğü belediye ekiplerince yapılarak park yeni yüzüne kavuşturuluyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Büyükçekmece Belediyesi işbirliğiyle sürdürülen sahil yenileme projesi tüm hızıyla devam ediyor. İstanbul'un en çok rağbet gören Büyükçekmece sahilinde hayata geçirilen proje kente ayrıcalıklı bir yaşam merkezi kazandıracak. İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Büyükçekmece Belediyesi ve İSKİ işbirliğiyle sürdürülen projenin altyapı çalışmaları birçok noktada devam ediyor. Beklenen Marmara depremi de göz önünde bulundurularak ilk etapta kollektör hattı yenileme çalışması başlatıldı. Proje kapsamında döşenen kuşaklama kollektörü 16 kilometrelik Büyükçekmece koyunu için cankurtaran görevi üstlenecek.

Çanakkale Belediyesi'nin, Covid-19 salgını nedeniyle risk grubunda bulunan başta 65 yaş üstü kentliler olmak üzere engelli ve maddi yetersizliği bulunan ihtiyaç sahiplerine yönelik sıcak yemek dağıtımı, 112 Çağrı Merkezi'ne yapılan başvurularla pandemi tedbirleri dikkate alınarak titizlikle yürütülüyor.

Nilüfer Belediyesi, Altınşehir Mahallesi'nde hizmete sunulan ve büyük ilgi gören Olgun Gençlik Merkezi uygulamasını yaygınlaştırıyor. 55 yaş ve üstü vatandaşların sosyalleşmesi amacıyla açılan ve akademik düzeyde araştırma konusu olarak katılımcılarını yaşlılıkla ilgili olumsuz inançlardan uzaklaştırdığı ifade edilen Olgun Gençlik Merkezi'nin ikincisi Beşevler Mahallesi'ne kazandırılacak.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi ve bağlı kuruluşu TESKİ'nin, Hayrabolu ilçesine bağlı Soylu Mahallesi'nde titizlikle sürdürdüğü çalışmalar sonucunda yapılan yeni içme suyu hattıyla yaşanan su sorunu kalıcı olarak çözüme kavuşturuldu.

Nilüfer Belediyesi kenti daha yeşil hâle getirmek için fidan dikimlerini sürdürüyor. Yeni sezonda Nilüfer Belediyesi, Aralık ayından Mart ayına kadar kentin farklı noktalarında 5.000 fidanı toprakla buluşturacak.

Antalya Büyükşehir Belediyesi kurduğu mobil ekiplerle Covid-19 testi pozitif çıkmış ve karantinaya alınarak dışarı çıkamayan vatandaşların alışveriş ihtiyaçlarını karşılayacak. Büyükşehir Belediyesi ABİM Çağrı Merkezi'nin 444 94 20 numaralı telefonunu arayan vatandaşlar eczane, market ve pazar alışverişleri gibi konularda yardım talebinde bulunabilecek.

Muğla Büyükşehir Belediyesi, il genelinde toplu taşıma araçlarında bugünden itibaren HES kodu uygulaması başladı. HES kodlarını ulaşım kartlarına tanıtmayanlar toplu taşıma araçlarından faydalanamayacak. HES kodlarını ulaşım kartlarına tanıtmayan yurttaşlar "hes.mugla.bel.tr" sayfasından tanıtılabilecek.

Burhaniye Belediyesi, pandemi döneminde Covid-19 testi pozitif olan vatandaşlara evinden çıkmadıkları için sıcak yemek servisinde ve acil ilaç, market vb. ihtiyaçları için "İhtiyaçlarınızı Biz Alalım" hizmeti veriyor. Belediye bu hizmetle alakalı özel bir ekip oluşturup bir de çağrı merkezi kurdu. Belediye Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'ne bağlı kurulan birim üzerinden yapılan çalışmalar kapsamında Covid test sonucu pozitif çıkan vatandaşlar 444 95 10 numaralı destek hattını arayarak TC ve HES koduyla birlikte sisteme kayıt ediliyorlar. Kayıt sonrası karantinada bulunan vatandaşlara tüm tedbirler alınmış şekilde belediye aşevinden 4 kap sıcak yemek servisi yapılmaya başlanıyor.

Kartal Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü ekipleri yıllardır atıl durumda bulunan boş araziye Kartallı vatandaşların kullanımına park olarak sunmak için çalışmalarına aralıksız devam ediyor. Esentepe Mahallesi Erkılıç Sokak yanında bulunan boş arazide devam eden proje kapsamında toplamda 2.481 metrekaarelik alan üzerinde park yapım çalışması devam ediyor.

Beşiktaş Belediyesi, koronavirüs salgını nedeniyle sokağa çıkma kısıtlamasının tekrar başlamasının ardından sokakta yaşayan can dostlarınıamama ve su desteği sağlamaya devam ediyor. Veteriner İşleri Müdürlüğü'ne bağlı ekipler, vatandaşlarımızdan gelen yaralı kedi ve köpek ihbarlarını da değerlendirerek anında müdahale ediyor, tedavilerini gerçekleştiriyor.

Adana Büyükşehir Belediyesi, Covid-19 salgınının etkisini artırması nedeniyle uzun süredir verdiği hizmetlere yenilerini eklerken sosyal belediyecilik uygulamalarını artırıyor. Karantinadaki Covid-19 hastalarına kahvaltı ve sıcak yemek servisini sürdüren Adana Büyükşehir Belediyesi, hastalıkla savaşın ön cephesinde yer alan sağlık çalışanlarının belediyeye ait otobüs ve metroyu ücretsiz kullanması için talimat verdi. Büyükşehir ekipleri ayrıca sokağa çıkma yasağı nedeniyle yiyecek bulmakta güçlük çeken sokak canlıları için mama ve su takviyesi yaptı.

Hatay Büyükşehir Belediyesi, Kırıkhan ilçesine bağlı Bahçelievler Mahallesi'nde bulunan dere temizlik çalışmaları başlattı. 15 ilçede kış mevsiminde yaşanabilecek sel riski ve taşkınların önüne geçmek amacıyla çalışmalara devam edeceklerini belirtti.

Gemlik Belediyesi ekipleri, koronavirüsle mücadele için hazırladıkları özel araçla hem halkı bilinçlendiriyor hem de dezenfeksiyon çalışmalarına aralıksız devam ediyor.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Menemen İstiklal Mahallesi'yle Çiğli Esentepe Mahallesi'ne iki yeni park kazandırdı. Çocuklara sunduğu oyun alanları kadar spor yapmak isteyen yetişkinlere de hitap eden parklar, bölge sakinlerinin istekleri doğrultusunda şekillendirildi.

Lüleburgaz Belediyesi Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü, başvurular kapsamında 31 aileye daha nakdi destekte bulundu. Müdürlük ekiplerinin gerçekleştirdiği desteklerle birlikte aile sayısı 700'ü aştı. İhtiyaç sahibi vatandaşlara desteklerin yanı sıra belediye salgınla mücadelesine de devam ediyor.

Safranbolu Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü ekipleri, her hafta Cuma günleri farklı bir camide simit ikramı ve maske dağıtımını yapıyor. Bu hafta Esentepe Bilal-i Habeşi Camii'nde cuma namazı çıkışı vatandaşlara ikramda bulunan ekipler, vatandaşlardan gelen talepleri de dinledi.

Ankara Büyükşehir Belediyesi pandemi sürecinde iş yeri kapanan esnafın, işsiz kalan çalışanların ve gelirinden olan vatandaşların yaralarını sarmaya devam ediyor. Yeni bir yıllık hareketi daha başlatan Başkan Yavaş, "Farklı sektörlerde yıllardır bize yardımcı olan ve pandemi nedeniyle işini kaybeden hemşerilerimizin temel ihtiyaçlarını karşılamaya çalışacağız. Kimsenin yatağa aç girmesini istemiyoruz. Destek zamanı bizde" dedi. Vatandaşlar "forms.ankara.bel.tr/isinikaybeden" adresinden form doldurarak başvuruda bulunabilecek.

Nilüfer Belediyesi, koronavirüs vakalarının yoğunlaşmasıyla bulundukları ortamda riskleri daha da artıran sağlık çalışanları için Yüksek Öğrenim Kız Öğrenci Yurdu'nu tahsis etti. 41 odanın bulunduğu yurttan hâlen 23 sağlık çalışanı kalıyor.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, içme suyu sıkıntılarının önüne geçmek için ilçelerde ihtiyaç duyulan yerlere yeni su depoları yapıyor. Elmalı'nın Özdemir ve Gölova Mahalleleri'ne 100'er tonluk yeni içme suyu depoları inşa ediyor.

Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin sosyal belediyecilik anlayışıyla hayata geçirdiği "Mahalle Mutfakları" 1'i sabit, 3'ü mobil olmak üzere kentin toplam 4 noktasında hafta içi her gün 16.30-18.30 saatleri arasında yurttaşlara 3 TL'ye 3 çeşit yemek hizmeti sunuyor. Salgın nedeniyle ekonomik zorlukları artıran yurttaşlar, büyükşehirin ucuz ve besleyici menüleriyle rahat bir nefes alıyor. Bu mutfaklardan yemek yiyen 5 kişilik bir ailenin karnı ekmek dahil 15 TL'ye doyuyor. Büyükşehirin ayrıca özel ihtiyaç sahibi yurttaşlar için sürdürdüğü ücretsiz yemek hizmeti, salgının Türkiye'de de görüldüğü 11 Mart'tan bu yana 500.000 kişinin üzerine ulaştı.

Hatay Büyükşehir Belediyesi Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığı kentin birçok noktasında yeşil alan ve refüjleri sulamada tasarruf dönemi başlattı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, kırsal kesimde gelir getirici tarımsal üretimi desteklemek amacıyla tarımsal sulama yatırımlarına hız veriyor. İzmir Büyükşehir Belediyesi, küçükbaş ve büyükbaş hayvancılığın yaygın olduğu meralarda yeni hayvan içme suyu göletleri yapımını sürdürüyor. Büyükşehir 2020 yılında Bergama (Alibeyli ve Gaylan), Bornova (Çamiçi ve Kayadibi), Dikili (Demirtaş, Denizköy ve Kocaoba), Kınık (Arpadere) ile Menemen (Telekler) mahallelerinde 10 yeni hayvan içme suyu göletinin yapımını tamamladı. 2019 ve 2020 yılı içerisinde Aliağa, Bergama, Bornova, Dikili, Kınık ve Menemen kırsalında yer alan toplam 63 hayvan içme suyu göletinin periyodik bakım, temizlik ve genişletme çalışmalarını da tamamlayarak kış mevsimi öncesi mevcut göletlerin su tutma kapasitesini artıran büyükşehir, bölgede süt ve hayvancılık faaliyetlerini desteklemeyi, et ve süt verimini yükseltmeyi ve besleme maliyetlerini azaltmayı planlıyor.

Safranbolu Belediyesi sosyal belediyeçilik anlayışı kapsamında, Covid-19 test sonucu pozitif çıkan, evinde yemek yapamayacak durumda olan ihtiyaç sahibi vatandaşlar için günlük 2 öğün sıcak yemek desteğine başladı. Belediyeyi arayarak HES kodunu bildiren, test sonucu pozitif olan vatandaşlar bu uygulamadan 10 gün boyunca yararlanabilecek.

Gemlik Belediyesi Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü kurulduğu günden bugüne vatandaşların derdine derman oluyor. Müdürlük bünyesinde kurulan Halk Market'te vatandaşlar her ay kartlarına yüklenen bakiye miktarında ihtiyacı olanı ücretsiz olarak temin ediyor. 300 aile Halk Market'ten faydalanıyor. Engelli bireylerin engelsiz taksitle sağlık ve sosyal hayata katılımları sağlanırken yaşlı konukevinde ise, misafirlerin mutluluğu yüzleri gülümsetiyor.

Muğla Büyükşehir Belediyesi il genelinde devam ettiği altyapı çalışmalarıyla 750 milyon TL'lik yatırımı Muğla'ya kazandırıyor. Dünya Bankası ve kendi öz kaynaklarıyla büyük bir altyapı yatırımı hamlesi başlatan Muğla Büyükşehir Belediyesi, Bodrum'dan Fethiye'ye, Kavaklıdere'den Ula'ya kadar birçok ilçede altyapı yatırımlarına hız verdi.

Nilüfer Belediyesi, yerel yönetimler alanında bir ilke daha imza attı. Türkiye'de ilk kez bir yerel yönetimde enerji yönetim birimi kuruldu ve birim faaliyetlerini içeren yönerge bakanlık tarafından onaylandı.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi ve bağlı kuruluşu TESKİ'nin işbirliğiyle Hayrabolu ilçesine bağlı Soylu Mahallesi'nde yapılan yeni içme suyu hattıyla yaşanan su sorunu kalıcı olarak çözüme kavuşturuldu.

Mersin Büyükşehir Belediyesi MER-EK Halk Ekmek Fabrikası, sokağa çıkma yasağında da ekmek üretimini sürdürdü. Günlük 50.000 ekmek üreten fabrika, yasaklar başlamadan üretim kapasitesini 60.000'e çıkardı. Kentteki 40 ekmek büfesinde 250 gramlık hijyenik ve kaliteli ekmekler tanesi 75 kuruştan vatandaşın sofrasına ulaştırıldı.

Saruhanlı Belediye Başkanı Zeki Bilgin, 9 ay önce hizmete açtıkları istihdam bürosu aracılığıyla ilçede 201 kişinin iş bulmasına imkân sağladıklarını bildirdi.

Çankaya Belediye Başkanı Alper Taşdelen, sosyal belediyeçiliğin yeni bir örneğini daha uygulamaya koyduklarını bildirerek "Doğrudan üreticiden temin ettiğimiz C vitamini deposu 40 ton meyveyi ihtiyaç sahibi komşularımıza dağıtıyoruz" dedi.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, koronavirüsle Mücadele Eylem Planı kapsamında salgından etkilenerek işleri bozulan esnafa ve çalıştıkları yerler kapalı olduğu için zor günler geçiren emekçilere de sivil toplum kuruluşları aracılığıyla destek oluyor. İhtiyaç sahibi esnafa ulaşması için daha önce Lokantacılar Odası, Berberler ve Kuaförler Odası ve Kahveciler Odası'na erzak ve hijyen paketi desteği sağlayan büyükşehir belediyesi son olarak otel, restoran ve kafe çalışanlarına da erzak desteğinde bulundu.

Atakum Belediyesi Psikolojik Dayanışma Platformu, karantinadaki yurttaşlara ve salgın nedeniyle yakınlarını kaybedenlere psikolojik destek sağlıyor. Yurttaşlar, telefonla ulaşabildikleri uzmanlara sorunlarını anlatarak ücretsiz danışmanlık hizmeti alabiliyor.

TARIM

Ankara Büyükşehir Belediyesi boş arazileri tarıma kazandırmaya devam ediyor. Türkiye'nin tıbbi ve aromatik bitki ithalatını da azaltmayı hedefleyen Kırsal Hizmetler Daire Başkanlığı, Nallıhan ilçesinde tarımla uğraşan 18 mahalledeki 28 üreticiye %50 çiftçi katkı paylı lavanta fidesi dağıtımını gerçekleştirdi. Lavanta yetiştiriciliği eğitimi de alan çiftçiler, 350 dekarlık alanda 501.000 adet yağlık lavanta fidesini toprakla buluşturdu.

Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin tarım ve hayvancılığa destekleri devam ediyor. Büyükşehir Belediyesi Tarımsal ve Veteriner Hizmetleri Dairesi Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen "Zeytin Fidanı Dağıtım Projesi" kapsamında Tarsus'ta üreticilere zeytin fidanı dağıtıldı.

Tepebaşı Belediyesi'nin yerel üretime ve kadınlara verdiği destekler doğrultusunda hizmete sunduğu Kadın Üretici Ürün Satış Noktası, haftanın üç günü kent halkıyla buluşmaya devam ediyor.

Muğla Büyükşehir Belediyesi'nin Menteşe'nin Yerkesik ve Yatağan'ın Bahçeyaka Mahalleleri'nde oluşturduğu lavanta tarlalarında ikinci hasat yapıldı.

Antalya Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı, tarımsal sorunları kaynağında tespit etmek ve kısa sürede çözüme kavuşturmak için Elmalı ilçesinde 8 mahallede üreticilerle bir araya geldi. Çiftçilere dağıtılan ata buğday tohumları toprakla buluşurken ilaç ve gübre desteklemesi de yapıldı. Yapılan toplantılarda üreticilerin sorun ve ihtiyaçları belirlendi.

İzmit Belediyesi tarafından hayata geçirilen Yaşam Bahçesi'nde bitki üretimine başlandı. İzmit Ekolojik Yaşam Bahçesi'yle İzmit, dışarıya bağımlı olmadan kendi öz kaynaklarıyla kentin dört bir yanını yeşile boyayacak. Çevre dostu İzmit Belediyesi Park Bahçeler Müdürlüğü ekipleri kentte gerçekleştirilecek olan çevre ve peyzaj düzenlemelerinde kendi ürettiği tıbbi ve aromatik bitkileri kullanacak.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer kentte baş gösteren kuraklık ve barajlardaki suyun kritik seviyelere inmesi nedeniyle tarıma yönelik önlemleri hızla hayata geçirmeye hazırlandıklarını söyledi. Başkan Tunç Soyer, "Türkiye'de su tüketiminin %78'i tarımda kullanılıyor. %12'si sanayide, evsel kullanım ise sadece %10 düzeyinde. İzmir ve havzalarımızda su sorunu yaşıyorsak tarımsal üretimle ilgili yeni bir planlamaya ihtiyacımız var demektir. Yoksa 300 değil 400 metrede de su bulamayacak hâle geleceğiz. Barajlarımızdaki geçen seneye göre büyük düşüşler önümüzdeki yıllarda daha da artabilir. Bizim radikal kararlar ve çözümler üretmemiz gerekiyor. Bunu da el birliğiyle yaparsak olur. Hayvan besini olarak geniş bir üretim alanına sahip silajlık mısırdaki tek bir mısır bitkisinin büyümek için 84 litre su tükettiğini, bu nedenle silaj yerine daha az su tüketen fiğ ekimine ağırlık verilmesi gerektiğini, ayrıca bir litre büyükbaş hayvan sütü için 800 litre su tüketildiğine ve bu yüzden küçükbaş hayvancılığın teşvik edilmesinin önemine vurgu yaptı"

EĞİTİM

Efes Selçuk Belediyesi'nin uzaktan eğitime destek vermek amacıyla başlattığı Tablet Bağış Kampanyası'yla 400 öğrenci tabletlere kavuştu. Pandemi sürecinde uzaktan eğitime erişim olanağı kısıtlı olan öğrencilere destek olmak amacıyla, "Çocuklarımızın geleceğini birlikte filizlendiriyoruz" sloganıyla başlatılan kampanyaya Efes Selçuk'un yanı sıra Türkiye'nin birçok kentinden ve yurtdışından da destek geldi.

Çanakkale Belediyesi, 65 yaş ve üzeri kıdemli kentlilere yönelik uzun yıllardır hizmet veren Altın Yıllar Yaşam Merkezi, salgın hastalık sürecinde faaliyetlerine çevrimiçi olarak devam ediyor.

Atakum Belediyesi Zabıta Müdürlüğü personeli, Prof. Dr. Kurtman Eranlı'nın "Kurumsal İletişim ve Takım Ruhu" konulu hizmet içi eğitime katıldı. Prof. Eranlı, Atakum'un düzenini ve güvenliğini sağlayarak halkın sağlığını koruyan Atakum Zabıtası'na yurttan iletişimi ve ekip olmanın gerekliliklerine yönelik bilgiler aktardı.

Kuşadası Belediyesi, pandemi nedeniyle uzaktan eğitim gören çocuklara tablet ve bilgisayar dağıtmaya devam ediyor. Son olarak hayırseverler tarafından bağışlanan ve Kuşadası Belediyesi'nin satın aldığı 75 tablet daha ihtiyaç sahibi ailelerin çocuklarına ulaştırıldı.

Yenimahalle Belediyesi'nin ilçede eğitim kalitesini artırmak ve vatandaşlara eğitim desteği sunmak amacıyla hizmete açtığı Destek Eğitim Merkezleri'nde eğitimler online sistem üzerinden sürdürülüyor.

Muratpaşa Belediyesi Gençlik Eğitim Merkezi (MURGEM), uzaktan eğitime başladı. Daha önce pandemi önlemleri olarak yüz yüze eğitim veren MURGEM, son genelgeler doğrultusunda uzaktan eğitime geçti. Uzaktan eğitim kapsamında öğrenciler derse özel bilgisayar programıyla bağlanıp, öğretmenlerin ders anlatımlarını dinleyip soru çözümünü gibi aktif katılım da sağlıyor.

Mezitli Belediyesi tarafından başlatılan ihtiyaç sahibi öğrencilere tablet kazandırma projesinin üçüncüsü gerçekleştirildi. Mezitli Soroptimist Kulübü üyelerinin başlattığı tabletler, Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan tarafından öğrencilere dağıtıldı. Koronavirüs tedbirleri kapsamında sınırlı sayıda katılıma izin verilen törende tabletlerini alan öğrenciler büyük sevinç yaşadı. Törene Başkan Tarhan'ın yanı sıra öğrenciler, aileleri ve meclis üyeleri de katıldı.

Mudanya Belediyesi'nin internete erişim imkânı olmayan öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sunmak üzere hayata geçirdiği Eşit Eğitim Ağı projesi başlıyor. Öğrencilerin pandemi sürecinde uzaktan eğitime erişebilmesi için ilçe genelinde ilk etapta 20 farklı noktada ücretsiz internet altyapısı kurulacak.

ETKİNLİK

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Çağdaş İstanbul Vakfı, İstanbul'un adını sanatla tüm dünyaya duyuran bir etkinlik gerçekleştiriyor. "İstanbul The Lights" projesiyle 50'nin üzerinde sanatçının eserleri kentin park ve meydanlarının yanı sıra led ekranlarda sergilenecek. Organizasyon 7 Aralık-3 Ocak tarihleri arasında yapılacak.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun İzmir temasları kapsamında Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne (TMMOB) bağlı Mimarlar Odası İzmir Şubesi'ni ziyaretine eşlik etti. TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu Dönem Sekreteri Aykut Akdemir'in kentteki çalışmalarına yönelik sunumunu dinledi. Kılıçdaroğlu, meslek odalarının kenti korumak için verdiği mücadelenin farkında olduğunu belirterek "İstanbul'da talan edilecek alan kalmadı. Talan edilecek alan şu anda İzmir. Herkes gözünü buraya dikmiş. İzmir'in talanına hep birlikte karşı çıkmalıyız" dedi.

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu, SODEV Yerel Yönetimler Okulu'nun "Yerel Yönetimlerde Katılımcı Mekanizmalar ve Süreçler" konulu kapanış dersini verdi. "Bir kentin iyi ve doğru yönetilip yönetilmediğini anlamak için yönetime katılım düzeyine bakmak yeterlidir" diyen İmamoğlu, "Hiç kimse, kent gibi karmaşık bir toplumsal organizmayı tek başına yönetebilecek kadar olağanüstü bir yeteneğe sahip değildir. Hiçbir kent, tek bir seçici ve karar verici iradenin hâkim olduğu kadar gri olamaz. İyi bir yöneticinin sahip olması gereken en önemli yetenek, toplumun kendi kendini yönetme kanallarını açabilmesi, kişileri ve kurumları bu yolda özendirip hareketlendirmesidir. Bunun ilk adımı da insanları dinlemekten geçer" şeklinde konuştu.

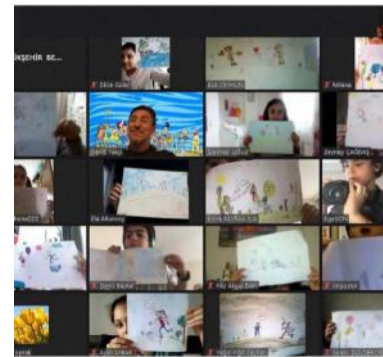
Eskişehir Büyükşehir Belediyesi tarafından çocukların gelişimine katkı sunmak için düzenlenen ve büyük bir ilgi gören atölyeler pandemi nedeniyle çevrimiçi olarak çocuklarla buluşuyor. Çocukların atölyeler sayesinde evde kaliteli vakit geçirdiklerine dikkat çeken ebeveynler, büyükşehir belediyesine düzenlenen çocuk odaklı tüm atölyeler için teşekkür etti.

Karşıyaka Belediyesi, Aralık ayında da uzman konuklarıyla güncel konuları işleyecek. Karşıyaka Belediye Başkanı Dr. Cemil Tugay, "Yaşadığımız süreç, hepimizin duyarlı ve dikkatli davranmasını ve alınan önlemlere uymamızı gerekli kılıyor. Belediye olarak bu konuda üstümüze düşenleri yerine getirirken hayatın her alanını ilgilendiren canlı yayınlarımızla önemli bir boşluğu dolduruyoruz" dedi.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, Başkanlık Divanı üyesi olduğu Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi'nin çevrimiçi toplantısında konuştu. Küresel ısınma ve biyolojik çeşitlilik kaybının yanı sıra Covid-19'un da insan uygarlığını tehdit ettiğini söyleyen Soyer, "Herhangi bir insani krize karşı mücadelenin dayanışma içinde birlikte yapılabileceğine inanıyorum. Bu krizleri yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde koordinasyon ve işbirliğiyle aşabiliriz" dedi.

Tepebaşı Belediyesi Gençlik Tiyatrosu, çocuklara yönelik yaratıcı drama derslerine online devam ediyor. Eğitimler kapsamında bir tiyatro oyununun da online oynanabilmesi için çalışmalar sürüyor.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, daha önce Instagram üzerinden canlı olarak vatandaşlarla buluştuğu "Evde Spor Zamanı" etkinliklerine yeniden başladı. Haftada 13 programla Youtube üzerinden gerçekleştirilen yayınlarda Gençlik ve Spor Hizmetleri Dairesi'ne bağlı antrenörler eğitim veriyor.

Kadıköy Belediyesi

tarafından pandemi sürecinde hiçbir sabit geliri olmayan ve ekonomik olarak zor bir süreçten geçen müzisyenlere destek olmak amacıyla kurulan Kadıköy Belediyesi Pandemi Orkestrası, Kadıköy Belediyesi Süreyya Operası'nda ilk kez sahne aldı. Orkestra şefliğini Rengin Gökmen'in üstlendiği konserde orkestraya piyanist İdil Biret'e eşlik etti.

Bozüyük Belediye

Başkanı Mehmet Talat Bakkalcıoğlu, maske, sosyal mesafe ve hijyen koşullarına uygun olarak sınırlı sayıda gençle bir araya geldi. Başkanın makamında bir araya gelen gençler fikir ve önerilerini dile getirdi. Başkan Bakkalcıoğlu dikkatle dinlediği gençleri merak ettikleri konularda ve özellikle başta Muratdere'ye yapılmak istenen madenle ilgili bilgilendirdi. Gençleri ağırlamaktan duyduğu memnuniyeti dile getiren Bakkalcıoğlu "Gençlerimizi önemsiyoruz, dinliyoruz ve güveniyoruz" dedi.

Ataşehir Belediyesi,

pandemi döneminde başlattığı Çevrimiçi Tasarım ve Beceri Atölyeleri'ne "Çevrimiçi Çocuk Kitap Kulübü"nü de ekledi. Okula gidemeyen 7-10 yaş arası çocukların evde kaliteli zaman geçirmesini sağlamak, kitap okuma ve okuduğunu anlatabilme alışkanlığını geliştirmek amacıyla düzenlenen atölye Aralık ayı boyunca devam edecek.

Yenimahalle

Belediyesi, YEPA Ltd.

Şti. bünyesinde çalışan personellerine "İş Sağlığı Güvenliği ve Covid-19 Salgını" konusunda eğitim verdi. Sosyal mesafe, maske ve hijyen kurallarına dikkat edilerek düzenlenen eğitimde çalışanlar iş güvenliği ve virüsten korunmaya ilgili detaylı bilgi sahibi oldu.

Ataşehir Belediyesi,

Pera Müzesi işbirliğiyle çocuklar için "Çevrimiçi Müze Turu ve Atölye Programı"na başlıyor. Karantina döneminde çocukların evde kaliteli zaman geçirmesini sağlamak, görsel hafızalarını kullanarak farkındalıklarını geliştirmek amacıyla düzenlenen atölyelerin ilki 26 Aralık Cumartesi günü gerçekleştirilecek.

ÇEVRE

Beşiktaş Belediyesi, Ortaköy ve Ulus'ta kurduğu kapalı sistem kompost cihazlarla organik atıkları doğayla buluşturuyor. Atıklar, Beşiktaş'ın park ve bahçelerinde toprak katkısı olarak değerlendiriliyor.

Bornova Belediyesi, ilçe genelinde yaptığı fidan dikimlerine devam ediyor. ÇEVKOR Çevre Koruma Dergisi işbirliği kapsamında Kayadibi Mahallesi'nde gerçekleşen zeytin fidanı dikimlerinde 800 adet fidan daha toprakla buluştu. Böylece işbirliği kapsamında Bornova'ya 4.000 fidan dikilmiş oldu.

3 ARALIK DÜNYA ENGELLİLER GÜNÜ

Tarsus Belediye Başkanı Dr. Haluk Bozdoğan, Türkiye'de bir ilk olacak olan "Engelsiz Köy" projesi çalışmasının devam ettiğini söyledi. Tarsus Belediyesi 3 Aralık Dünya Engelliler Günü dolayısıyla bir etkinlik düzenledi. Kültür Park'ta düzenlenen etkinliğe engelli dernek temsilcileri, engelli bireyler ve aileleri katılım sağladı. Tarsus Belediye Başkanı Bozdoğan'ın da katıldığı etkinlikte engelli bireylerin ihtiyaç ve talepleri değerlendirildi.

Beylikdüzü Belediye Başkanı Mehmet Murat Çalık, Dünya Engelliler Farkındalık Günü dolayısıyla Beylikdüzü Belediyesi Engelsiz Yaşam Merkezi'nde özel eğitim ve rehabilitasyon hizmeti alan çocuklar ve öğretmenleriyle online olarak bir araya geldi.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'nde, Başakşehir Kayabaşı'nda Özel Gereksinimli Bireyler Eğitim Merkezi'ni (ÖZGEM) hizmete açtı. Açılış töreninde konuşan İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu, "Engelli bireylerin sıkıntılarını, dertlerini ve çözümlerini sadece bugün değil, yıl boyu her masada dert edinen ve çözüm üreten bir kurum olacağız" dedi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, 3 Aralık Uluslararası Engelliler Günü için düzenlenen farkındalık yürüyüşünde engelli bireylerin hayatını zorlaştıran cadde ve kaldırımlardaki engellere dikkat çekildi.

Merkezefendi Belediyesi, Selçukbey Spor Eğitim Merkezi'nde gerçekleştirilen programda 11 engelli spor kulübüne malzeme desteğinde bulunuldu. İlçe sınırları içerisinde bulunan 310 engelli lisanslı sporcuya eşofman, forma, spor ayakkabı, krampon, yağmurluk gibi ihtiyaçlarla takımların istekleri ve talepleri doğrultusunda malzemeler teslim edildi.

DİĞER

Mersin Büyükşehir Belediyesi, sosyal belediyecilik anlayışıyla yürüttüğü hizmetlere bir yenisini daha ekledi. Kadın ve Aile Hizmetleri Dairesi Başkanlığı'nın hayata geçirdiği "Değişen Hayatlar Projesi" kapsamında tek ebeveynli çocuklara ve ailelerine ulaşıyor. Projeye dezavantajlı koşullarda yaşayan, anne ya da babasını kaybetmiş çocukların ailelerine telefonla ulaşılarak taleplerinin karşılanması hedefleniyor.

Balçova Belediyesi ile Tüm Yerel Yönetim Çalışanları Sendikası arasında belediye bünyesindeki 101 memurun mali ve sosyal haklarını kapsayan sözleşme imzalandı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi ESHOT Genel Müdürlüğü, pandemiyle mücadele kapsamında fotoğraflı İzmir Kart çıkarması gereken engelli bireylere kolaylık sağlanması için Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na başvurdu. Engellilere, elektronik ortamda daha hızlı ve kolay hizmet verebilmek adına "ulusal özürölüler veri tabanı"nın ESHOT'a açılması talebi iletili.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, eşi Neptün Soyer ve CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'yla depremzedelere geçmiş olsun ziyaretinde bulundu.

Çiğli Belediyesi ile Ege Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi Aliağa Tarımsal Kalkınma Kooperatifi arasında "Çiğli halkını denizle buluşturmak ve balıkçılığı kaldırmak" amacıyla imzalanacak protokol, Aralık ayı meclis toplantısında kabul edildi. Homa Dalyanı'nda hayata geçirilecek projeye Çiğli ve İzmir'de yaşayan tüm doğaseverlerin denizle ve doğal yaşamla ilişkilerinin güçlendirilmesi, balıkçılık üretiminin desteklenmesi ve ekolojik dengenin korunması hedefleniyor.

Odunpazarı Belediyesi 2020 yılı Aralık ayı Olağan Meclis Toplantısı 17'nci Birleşim 1'inci Oturumu, Odunpazarı Belediye Başkanı Kazım Kurt başkanlığında Odunpazarı Belediyesi Nikâh Salonu'nda gerçekleştirildi.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi, Tekirdağ'ın birinci derece deprem bölgesinde bulunması gerçeğinden hareket ederek yatırımlarını ve projelerini bu doğrultuda şekillendiriyor. Olası bir depreme hazırlık çalışmaları kapsamında 11 ilçe belediyesinden temsilcilerin de katılımıyla "Depreme Hazırlık ve Kentsel Dönüşüm Eylem Planı" toplantısı düzenlendi.

Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin son 1.5 yılda ABB TV, Youtube kanalı ve sosyal medya hesapları üzerinden canlı yayınlanan mal ve hizmet alım ihale sayısı 1.000'i geçti. Başkan Yavaş yaptığı paylaşımında, "Göreve geldiğimiz günden beri harcadığımız her bir kuruşun hesabını halkımıza vermeyi ilkemiz bildik. Bizim defterimiz Ankara'ya her zaman açıktır" dedi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi kış aylarında artan hava kirliliğini önlemek amacıyla kömür satış yerlerini ve merkezi ısıtma sisteminde kömür kullanan apartmanları aralıksız denetliyor. Hava kirliliği denetim ekipleri bu yılın Ocak ile Kasım ayları arasında 377 kömür satış yerinde 548 denetim yaptı.

Mezitli Belediyesi

çalışanları toplu iş sözleşmesi imzaladı. Belediyeye bağlı Mutlu Mezitli Şirketi bünyesinde bulunan çalışanlar, belediye otoparkında düzenlenen törenle 2018 yılında çıkarılan yasa sonrası ilk kez yapılan toplu sözleşmenin sevincini yaşadı. Çalışanlar Mezitli Belediyesi, Mutlu Mezitli A.Ş. ve DİSK Genel İş Sendikası arasında imzalanan ve 1 Temmuz 2020 ile 1 Temmuz 2022 tarihleri arasında geçerli olacak sözleşmeyle çok önemli sosyal haklara sahip oldu.

Elmadağ Belediyesi

Kültür ve Sanat Merkezi konferans salonunda sendika yetkililerinin, belediye başkanı ve personellerinin katıldığı sendika toplantısında DİSK/ Genel İş Sendikası'yla Elmadağ Belediyesi Personel Ltd. Şti.'nde istihdam edilen personellerin sosyal haklarını kapsayan sözleşme süreci görüşmeleri tamamlandı ve 2 yıl süreli Toplu İş Sözleşmesi imzalandı.

Çanakkale

Belediyesi'nin içme ve kullanma suyu ihtiyacını karşılayan 54 milyon 115 bin metreküp kapasiteli Atıkhisar Barajı'nda 12 milyon metreküp su kaldı. Çanakkale Belediyesi, şehir şebeke suyu kullanılarak hortumla araç, halı ve kilim yıkamasını yasakladı. Bahçe sulamalarının sabah ve akşam mümkünse kuyu suyu veya yağmurlama, damlama sistemiyle yapılması, yüksek su tüketimi olan sanayi tesislerinde suyun tasarruflu kullanılabilmesi için mevcut kullanımları göz önüne alınarak kısıtlamaya gidilmesi kararı alındı. Oto ve halı yıkama, hamam gibi su tüketimi yüksek olan işyerlerine ön ödemeli elektronik sayaç takılması zorunluluğu getirildi. Yeraltı suyu kullanan işyerlerine de mekanik sayaç taktıklarıyla kullanılan suyun tespitinin yapıp atık su bedeli alınması kararlaştırıldı. Park, bahçe, yeşil alan, tarımsal amaçlı üretim yapılan yerlerde sulamalara kısıtlama getirildi. Acil sulama ihtiyacı olan yerlerde yağmurlama, damlama sistemiyle su kullanımının minimuma indirilmesi, şehir ve mücavir alanlarında şebeke suyunun tasarruflu kullanılması yönünde de karar verildi.

